"Kaikkien maiden proletaarit, yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

1930 — Tiistaina, kesäk. 3 p:nä — Tues., June 3 — XIV Vuosik. — Vol. XIV

...iset ...vat väes- ...-Kiinassa

...RASTAVAT OIKE- ...ATIVAA SIIRTO-

...k. 2. — LeMati- ... Saigonista, että ...räytyi toistatuhatta ...kin-Kiinassa sijait- ... kaupungin vero- ...talle, protesteeraa- ...asta veroa vastaan. ...tilasvirkailijat ko- ... ampumaan jouk- ...uksella, että kolme ...netti henkensä ja ...voittui.
...me viikkojen kulu- ...nassakin kehittynyt ...nanlainen tilanne ...kuasukkaiden olles- ...rojen maksamiseen, ...utuneet huomatta- ...ina. Monta kertaa ...den esiintyminen ...n muodon, mutta ...ilasvirkailijat ovat ...ertaneet. Alkuasuk- ...sta väitetään löyde- ... joissa on sirpin ja ...
...ialaista, jotka hil- ...sa protesteerasivat ...orittamia verilöylyjä ...iinassa, on karkoi...

...kensivat nuo- ... dynamiiti- ...koista

...HUR, kesäk. 1. — ...eiden tietojen mu- ... kunnan kansakou- ... oppilaat leikitelleet ...äivänä dynamiitipui- ...ään kouluun saman ... löysi kaksi oppilas- ...n vierellä olevasta ...He ottivat mukaan- ...a ja päästyään kou- ...vät valkean ja pa- ...en. Välitunnilla pa- ...staan hakemaan löy- ...ikaluja" ja ottivat ... puikkoa. He tekivät ... ja pistivät kaikki ...
...mpaa onnettomuutta ... sattunut, mikä on ...iten, että dynamiitti ...en täräyksen tai rä- ...nnyttääkseen räjäh- ...ttaa toisinaan palaa ...un siitä tuleva kaa- ...koontumaan.

...et porvarileh- ...kittyvät yk- ... käsiin

...kesäk. 2. — Täällä ...mään, että yksi libe- ...llinen lehti "London ...cle" on yhdistynyt ...y News"-lehden kans- ...yneet lehdet tulevat ...imellä News-Chronic- ... lehtien levikki on ... 1,600,000. "London ... perustettiin v. 1846, ...nsin ollessa ensimäi- ...ana. "Chronicle" pe- ...855.

...a hukkui lai- ... yhteentör- ...yksessä

...VEN, Englanti, kesäk. ...sta ihmistä uskotaan ...len, kun ruotsalainen ...nger" upposi, törmät- ...laisen moottorilaiva ...anssa yhteen Englan- ...sa lähellä Beachy ...astaan kolme miestä ... laivamiehistöstä saa- ...a.
...äys tapahtui sumus- ... jälkeen. "Ingerillä" ...jota se vei Swanseas- ... "Literno" oli tulossa ...asta ja viottui jonkun ... pääsi kuitenkin Do- ...apuinsa.

...STAJA KUOLLUT

...kesäk. 1. — Louis Hen- ... metsäteollisuusporho, ...kaivosomistaja, joka al- ...teli huomattavaa osaa ...ion kaivostöiden avaa- ... yksi Hollingerin kul- ... osakkeenomistaja, ... täällä kotonaan. Tim- ...essaan 70 vuoden ikäi- ... syntynyt Mattawassa

Palestiinan kommunistivangit nälkälakossa

Alkaneet uudelleen nälkälakon kohtelua vastaan

JERUSALEM, kesäk. 2. — Neljäkymmentä kolme kommunistivankia, joista suurin osa juutalaisia, aloitti eilen uudestaan nälkälakkonsa mikä keskeytyi hiljattain. Vangit syyttävät että hallitus, lähettämällä kaksi arabialaista vankia kovaan pakkotyöhön, rikkoi antamansa lupauksen, minkä mukaan tulisi poliittisiin vankeihin nähden suhtautua lievemmällä tavalla.

Imperialistinen vehkeily Neuvostoliittoa vastaan

PUOLA JA RANSKA OVAT SUORANAISESTI VALKOBANDIITTIEN LIITON TAKANA NEUVOSTOLIITTOA VASTAAN

Sofiassa ilmestyvä valkoemigranttien lehti on julaissut tammik. 18 pnä v. 1929 laaditun neuvostovastaisen pöytäkirjan tekstin. Pöytäkirjan ovat allekirjoittaneet "kasakkakansojen" liiton edustaja kenraali Bogajevski, "Ukrainan kansan tasavallan" täysivaltainen edustaja Lvovin yliopiston professori Barashuk, ym. Kuten pöytäkirjasta näkyy, on se laadittu Sofiassa olevan Puolan edustajan Baranovskin ja Bulgarian ranskalaisen diplomaattisen edustajiston jäsenen de-Seminon läsnäollessa.

Pöytäkirjassa merkitään Ukrainan, Kaukasian ja kasakkapiirien yhteiset edut ja niiden yhteinen pyrkimys "puolustaa kansantieteellisiä alueitaan Neuvostoliiton anastukselta". Pöytäkirjassa tunnustetaan Puolan ja Ranskan suojeleva osuus "Eteläiseen liittoon" kuuluviin kansoihin nähden jotka lähettävät edustajansa mainittujen valtioiden pääkaupunkeihin. Pöytäkirja on vahvistettu Ranskan diplomaattisen edustajiston jäsenen allekirjoituksella.

Tapaturmaiset kuolemat Ontariossa

TORONTO, kesäk. 2. — Seitsemän henkilöä kuoli Ontariossa tapaturmaisesti sunnuntain tienoilla.

Yksi detroitilainen surmautui kun hänen lentokoneensa suistui maahan Walkervillessä. Kaksi henkilöä hukkui pohjosessa. Autot surmasivat kaksi lasta ja kaksi miestä.

Lukuisia ihmisiä luokkaantui auto- ja junaonnettomuuksissa, tulipalojen y.m. vuoksi.

SARNIA, kesäk. 2. — Tri T. B. Bradleyn 10-vuotias poikanen sai surmansa ja toht. Bradley itse loukkaantui vaarallisesti kuin heidän autonsa poikkesi tieltä, kaatuen syvään ojaan, yhden mailin päässä Arkonasta. Bradley oli matkalla kotiinsa Ontarion lääketieteellisestä kokouksesta. Hänestä näytti tiellä olevan jonkinlainen este, minkä vuoksi hän löi jarrut päälle nopeasti, mikä aiheutti auton viskautumaan ojaan. Poikanen eli 15 minuuttia onnettomuuden jälkeen.

Viinasota jatkuu rajalla

DETROIT, kesäk. 2. — Kaksi Grosse Pointe Parkin alueen poliisiupseeria, jotka etsivät autoa, mikä oli ajanut erään naisen päälle, loukaten tätä vaarallisesti, joutuivat väkijuomien kuljettajien keskelle, saaden surmansa salakuljettajien luodeista.

Poliisit, Erhardt Mayers, 28 v., ja Claude Lanstra, 23 v., löysivät takaa-ajamansa auton lähellä Lake St. Clairea, minkä he tiesivät olevan salakuljettajain tapaamispaikka. Mayersia ammuttiin päähän juuri kun hän oli lähestymässä autoa. Lanstra ammuttiin tämän johdosta syntyneessä taistelussa. Poliisit ovat vanginneet tähän mennessä kaksi miestä.

British Columbian liberaaleilla uusi johtaja

KAMLOOPS, B. C., kesäk. 1. — Tri. T. D. Pattullo valittiin eilen liberaalien konventsionissa yksimielisesti B. Columbian maakunnan liberaalipuolueen johtajaksi.

Junarikkoko murhayritys Ranskan pääministeriä vastaan

Seitsemän surmautui junarikossa

MONTEREAU, Ranska, kesäk. 1. — Virkailijat ilmoittivat tänään, että Parisice pikajunan onnettomuuden, missä surmautui eilen iltana seitsemän ihmistä, aiheutti rautatielle poikittain asetettu resiina.

Yleisten töiden ministeri Georges Pernot ilmoitti viranomaisten tutkivan sitä mahdollisuutta, että resiina olisi jätetty radalle rikollisessa tarkoituksessa. Kuolleiden joukossa on kaksi miestä, kaksi naista ja kolme lasta. Kahdeksan henkilöä loukkaantui vaarallisemmin ja kymmeniä lievemmin.

Pääministeri Tardieun sanotaan matkustaneen samalla radalla, mutta neljä tuntia aikaisemmin. Joillakin tahoilla epäillään, että junarikko oli aiheutettu tarkoituksella surmata pääministeri.

Työttömyyspula Saksan porvariston kompastuskivenä

Hallitus lupailee avustusta, voimatta siitä kuitenkaan selviytyä

BERLIINI, kesäk. 1. — Työministeri Stegerwald selosti yleisen ammattiliittojen järjestön kokouksessa, että Saksan työttömyyskysymys aiheuttaa hallitukselle huomattavaa levottomuutta. Hän selosti samalla, että hallitus on ryhtynyt toimenpiteisiin työn hankkimiseksi ainakin 150,000 työttömälle varsinkin rakennusteollisuuden alalla. Seuraavan kuukauden aikana, hän lisäsi, tulee parlamentti päättämään kuinka kota rahastoa ja muuten avustaa n. 500,000 työtöntä.

Ministerin selostuksen mukaan on Saksassa 2 miljoonainen työttömien joukko aiheuttanut Saksan vuotuisen ostokykyisyyden laskemaan noin $1,200,000:lla. Tämän vuoden aikana tulisi saada kokoon n. $480,000,000 työttömien avustamiseksi.

Murhasi vaimonsa kaamealla tavalla

ASHTABULA, O., toukok. 31. — T. L. Smith, urakoitsija, antoi eilen poliisiasemalla seikkaperäisen selostuksen kuinka hän ja 22-vuotias "rakastettunsa" Mrs. Maude Lowther murhasivat 29-vuotiaan Mrs. Smithin. Heti miehen tunnustuksen jälkeen menivät poliisit vangitsemaan tämän naisen, jonka sanotaan vahvistaneen Smithin tunnustuksen olevan oikean. Mrs. Smith ammuttiin viime torstai-iltana pimeällä metsätiellä noin kahdeksan mailin etäisyydessä täältä.

Smith tunnusti tutustuneensa tähän naiseen vasta kolme viikkoa sitten ja viikko takaperin ryhtyivät he suunnittelemaan tätä kaameata tekoaan. Mies osti 32 kaliperin pistoolin ja antoi sen naiselle. He valitsivat yksinäisen paikan metsätiellä, missä rikos toimitettaisiin. Mies veikin perheensä, vaimonsa ja kaksi lastaan, trokilla ajelulle, seisautti autonsa sovitulla paikalla. Nainen tuli metsästä ja ampui Mrs. Smithin päähän. Äiti kuoli, puristaen kolmen kuukauden vanhaa lastaan rintaansa vasten.

Mies keksi jutun rosvoista, jotka tekevät tällaisen tihutyön. Lopulta poliisit keksivät hänen selostuksessaan hataria kohtia ja alkoivat tarkemmin kuulustelemaan, ja niin mies murtuikin ja tunnusti kaikki.

Yleistä amnestiaa odotetaan Palestiinassa

JERUSALEM, toukok. 31. — Hebrealaisten lehden "Ha'artzen" eilisessä numerossa ilmoitettiin, että kuningas Georgen syntymäpäivänä, kesäkuun 3 päivänä, tullaan armahtamaan kaikki ne henkilöt, jotka tuomittiin aikaisemmin kuolemaan elokuun kapinan yhteydessä, näiden joukossa ollen yksi juutalainen ja useita arabialaisia.

Näiden tuomittujen arbialaisten asia oli Suur-Britanniassa käyneen arabialaisten lähetystön yhtenä kaikkein tärkeimpänä vaatimuksena. Hallitus neuvosto myöskin hiljattain joidenkin arabialaisten puolesta esitetyn vetoomuksen kuolemantuomion muuttamiseksi. Täällä olevat juutalaiset ovat jatkuvasti esittäneet ylikomissariolle anomuksia vaatien niissä kaikkien kuolemantuomioiden lieventämistä.

Maatyöläisten kurja asema Yhdysvallöissa

AINA KUUSIVUOTISISTA LAPSISTA SAAKKA RAATAVAT TYÖLÄISET NÄLKÄPAKOILLA COLORADON, WYOMINGIN JA NEBRASKAN JUURIKASVILJELYKSILLÄ

NEW YORK, kesäk. 2. — Coloradon, Wyomingin ja Nebraskan valtioitten juurikasviljelysten suhteen toimeenpantujen tutkimuksien yhteydessä on paljastunut hämmästyttäviä seikkoja miten sikäläiset maatalousporhot riistävät äärimäisyyksiin saakka raatajakansaa. Suuri enemmistö näillä juurikasviljelyksillä työskentelevistä työläistä on meksikolaisia, jotka joutuvat raatamaan mitä kurjimmin, näiden maatyöläisten joutuessa elämään sananmukaisessa orjuudessa, sillä heidän on sidoututtava työskentelemään näillä sokerijuurikasviljelyksillä määrätyn ajan, jolta ajalta ei kuitenkaan taata mitään varmaa palkkaa. Yhtenä tuloksena tästä hirvittävästä järjestelmästä on pelottavan korkea kuolevaisuus. Niinpä eräässä paikassa Arkansas-laaksossa kuolevaisuus noussut niin korkealle kuin 308 kuolemantapausta 1079:stä henkilöstä.

Lapsityö on laajennut pelottavassa määrin

Aina kuusivuotiaista lapsista saakka raatavat työläislapset keskimäärin noin 12 tuntia päiväsä pelottavien työsuhteitten alaisena. Nämä joutuvat tekemään ylivoimaista työtä etenkin kiireenä aikana, jolloin kaikki mahdolliset voimat ajetaan juurikaspelloille, sillä sokeritrustin edut vaativat tämän työn suorittamisen mahdollisimman halvalla ja mitä nopeimmin.

Nämä työläiset ovat äärimäisen riiston alaisuudessa valveutumassa. Parhaillaan ollaan taistelevaa maatyöläismassa uutta taistelevaa maatyöläisten liittoa, joka vallankumouksellisen ammattiunioiden yhtenäisyysliiton johdolla on mobilisoimassa maatyöläisten joukot riveihinsä taistelemaan sokeriporhoja ja samalla kertaa taantumuksellisia unioita vastaan, joka todellisuudessa on toiminnassa yhtiöitten agenttina työläisten pidättämiseksi pois vallankumouksellisen työväenliikkeen puitteista.

Tunnelisuunnitelma Englannin kanaalin alitse hyljätty

LONTOO, toukok. 31. — Tunnelijatus Englannin kanaalin alitse Ranskaan, joka on ollut vireillä 50 vuotta, on hyljätty. Maanpuolustusliiton kokouksessa, jossa oli saapuvilla Lloyd George, Stanley Baldwin, Snowden ja parlamenttiryhmien johtajia ja jossa MacDonald toimi puheenjohtajana, hyljättiin suunnitelma kannattamattomana, epäkäytännöllisenä ja Englannille vaarallisena sodan syttyessä. Joskin hallitus vasta tekee lopullisen päätöksen asiasta, pidetään mainitun kokouksen päätöstä sitovana ja näinollen kanaalihanke on virallisesti hyljätty.

Huolimatta siitä, että tunnelimahdollisuuksia tutkinut komitea selitti tunnelin olevan edullisen yrityksen, on rahaston kansleri kuitenkin tullut toisenlaiseen tulokseen.

Canadan kauppa Yhdysvaltojen kanssa nousemassa

NEW YORK, kesäk. 1. — Canadan kauppa Yhdysvaltojen kanssa helmikuun 28 päivänä 1930 päättyneen 12 kuukauden aikana oli kokonaisuudessaan $1,413,001,297; tämä osoitti $48,132,326 kohoamista verrattuna edellisen 12 kuukauden kauppaan. Canada osti Yhdysvalloista $869,194,933 edestä tavaroita, eli $87 edestä jokaista Canadan asukasta kohden ja saman ajan kuluessa myi Yhdysvaltoihin $543,806,364 edestä. Canada osti suurimmassa määrässä rautaa ja rautatuotteita, $296,854,956 edestä; moottorikulkuvälineet olivat toisella tilalla, $82,057,232 edestä, öljyt kolmannella tilalla, $37,985,714 edestä.

Canadasta vietiin Yhdysvaltoihin eniten paperia, $129,707,037 edestä, mistä oli sanomalehtipaperia $127,878,870 edestä. Metallit olivat seuraavalla tilalla, $113,169,162 edestä, joista oli kuparia ja kultaa lähes $70,000,000 edestä. Puutavarat olivat kolmannella tilalla, $72,323,940 edestä.

Viisi surmautunut suurissa metsäpaloissa Pt. Arthurissa

Tuli leviää nopeasti tehden suurta vahinkoa

PORT ARTHUR, kesäk. 1. — Epävirallisista lähteistä saapuneet tiedot kertovat, että täältä pohjoiseen päin ja Sioux Lookoutin lähellä olevat metsävalkeat ovat tulleet hyvin uhkaaviksi. Metsävirkailijat ovat ilmoittaneet, että alueelle on järjestetty suurilukuinen miehistö taistelemaan tulta vastaan. Tiedonantojen mukaan on valkea lähenemässä hyvin arvokasta metsäaluetta. Kesäasuntoja ilmoitetaan palaneen ja joillakin alueilla peljätään myöskin farmitaloja tuhoutuneen. Tähän mennessä uskotaan viisi ihmishenkeä joutuneen metsävalkean uhriksi. Paksu savupilvi on leijaillut koko päivän koko seudun yllä ja tulipalon peljätään kerkiävän tehdä suurta tuhoa, jos ei tule pikaista sadetta.

Rikkuri vapautettu lakkolaisen murhasta

PHILADELPHIA. Pa. — William Pfeiffer, rikkuri, vapautettiin täkäläisesä oikeudessa Carl Mackley-nimisen lakkovahdin murhasta syytettynä. Mackley sai surmansa maaliskuun 6 päivänä Aberle-sukkakomppanian edustalla tapahtuneessa kahakassa rikkurien ja lakkolaisten välillä. Pfeiffer tunnusti olleensa asestettuna ja ampuneensakin mutta tämä ei ollut mikään raskauttava syytös häntä kohtaan.

Kun tuomio luettiin, menetti Mackleyn äiti tajuntansa ja hänen siskonsa huusi: "oikeutta".

Rahamiehet kokoavat voitto-osinkojaan

Samaan aikaan joutuu työväenluokka rästetympään asemaan

MONTREAL, kesäk. 2. — Canadalaiset yhtiöt jakavat tämän kuluvan viikon aikana osakkeiden omistajille yli $11,000,000 voitto-osinkoina. Osakkeiden maksajien joukossa, jotka jakavat osuudet kesäkuun 1 ja 2 päivä on kuusi Canadan pankkia. Pankkien jakama summa on huomattava, $3,475,000. Montrealin pankki jakaa $1,080,000; The Royal Bank of Canada $1,050,000; Canadian Bank of Commerce $900,000; La Bangue Canadienne National, Provincial pankki ja Toronton pankki jakavat myöskin voitto-osinkoja.

Yksityisten voitto-osinkojen jakajien listalla, missä on yli 30 nimeä, on ensimäisenä Imperial Oil, Ltd. Vaikka sen voitto-osinkomaksu on pieni, 12 ja puoli senttiä osakkeesta neljännesvuosittain, niin karttuu 26,490,741 osakkeesta $3,312,593 suuruinen summa. Mutta tästä summasta menee vähän yli 50% Standard Oil of New Jersey, jolla on kontrollivalta Imperial Oil yhtiössä.

Dollareiden väärennyspaja Berliinissä

BERLIINI, kesäk. 1. — Herman Jeremias, rumanialainen, Ignatz Katz, unkarilainen ja Eugene Weiss, tshekkoslovakialainen, kaikki kansainvälisen väärennyskoplan jäseniä, tuomittiin täällä eilen kahdeksi vuodeksi ja yhdeksi kuukaudeksi vankeuteen.

Tämän kansainvälisen väärennysjärjestön keskusta näyttää kaikesta päättäen olevan Antwerpenissä, Belgiassa. Järjestön johdossa on salaperäinen "pikku-Jesseliksi" kutsuttu henkilö. Kopla valmista sadan ja viiden sadan dollarin seteliraholja, muuttamalla erittäin kätevästi yhden ja viiden dollarin paperirahain numerot. Kolme syytettyä olivat saaneet näillä seteleillä useista Saksan kaupunkien jalokivikaupoista kaikkiaan $1,500 arvosta jalokiviä.

Miljoonan dollarin pankkiryöväys St. Louisissa

ST. LOUIS, M., kesäk. 1. — Nyt on saatu selville, että viime sunnuntaina tehdyssä Grand National pankin kassaholvin ryöstössä saivat rosvot yli miljoonan dollarin suuruisen saaliin.

Presidentti ilmoitti, että holvissa on ollut pankin rahaa $43,000 ja $350,000 edestä lainoista takauksina olevia arvopapereita. Asiakkaiden menettämän omaisuuden arvon ilmoitetaan olevan n. $640,000

Kiinan puna-armeija saanut uusia voittoja

VALLANKUMOUKSELLISET JOUKOT OVAT LÄHESTYMÄSSÄ MEREN RANTAA — TÄRKEÄ SATAMAKAUPUNKI UHATTUNA

AMOY, Kiina, kesäk. 1. — Kiinan punaisen armeija, sitä seuraavine enemmän tai vähemmän järjestettyine kapinallisten talonpoikain joukkoineen, on saavuttanut uusia valtavia voittoja, jotka kaikki ovat musertavia iskuja kansalliselle pyövelihallitukselle, joka ei kykene ehkäisemään vallankumouksellisten voimien nopeaa voittokulkua.

Viime perjantaina saivat punaiset voimat Changchow-nimisen eteläisessä Fukienissä olevan kaupungin täydelliseen piiritystilaan, kaiken yhteyden ollessa katkaistun tämän kaupungin ja ulkomaailman välillä. Chanchow on yksi tärkeimmistä keskuksista, ollen ainoastaan 30 mailin päässä täältä, tämän kaupungin ollessa yhden etelä-Kiinan suurimmista satamista, jollaisena sillä on ääretön merkitys.

Kaikki lennätinyhteys Chnagchowin kanssa on murrettu, samoin ovat valtamaantiet kokonaisuudessaan valkoisille voimille käyttökelvottomat, sillä punaiset ovat ne vankasti varustaneet, voidakseen katkasta ne millä hekellä hyvänsä miinoittamisen kautta. Changchowin odotetaan joutuvan vallankumouksellisille millä hetkellä hyvänsä, tämän ollesssa samalla kertaa takeena myös Amoyn joutumisesta punaisille joukoille. Kiinan kansallisen hallituksenkin sotilasviranomaiset ovat todenneet, että Changchowin menettäminen merkitsee myös Amoyn menettämistä, sillä tämä viimeksi mainittu paikka jäisi kerrassaan suojattomaksi ilman sisämaassa olevia varusteita. Amoy on tärkeä satamakaupunki, joka tulisi antamaan punaiselle neuvostovallalle pääsyn merelle. Sitäpaitsi on Amoy yksi vallankumouksellisimpia keskuksia, sen työläisten ollessa lukuisissa lakkotaisteluissa parhaillaan, myötätunnon osotuksena vallankumouksellisten voimien voittokululle.

Imperialistiset vallat koettavat tukea Nankingin pyövelihallitusta

Imperialistiset suurvallat ovat ryhtyneet entistä voimakkaammin tukemaan Nankingin kansallista hallitusta tämän taistelussa vallankumouksellisen liikkeen laajenemista vastaan. Britannian, Amerikan ja Japanin sotalaivat ovat parhaillaan taistelemassa vallankumouksellisia vastaan Yangtse-joella. Tämä ei kuitenkaan ehkäise neuvostoaatteen levenemistä ja sen toteuttamista Kiinan raatajamassojen keskuudessa, sillä näiden suuret joukot ovat yhtenäisessä taistelussaan imperialistista sortoa vastaan, antaen täyden kannatuksensa vallankumouksen etujoukoille, jotka ovat iskemässä porvariston aseellisia voimia takaisin laajentaen Kiinan työläisten ja talonpoikain neuvostohallituksen alaista aluetta.

Mennoniitteja asutetaan aavikkomaakuntiin

REGINA, kesäk. 2. — Vaikka aavikkomaakunnat kieltäytyivät joku aika sitten ottamasta vastaan mennoniittejä, niin saattavat nämä kuitenkin asettua vielä asumaan lännen aavikoille. Muutama päivä sitten ilmoitettiin Ottawasta, että C.P. R:n siirtolaisuustoimiston toimesta tuodaan Canadaan tämän kevään aikana 300 mennoniittiperhettä. Näistä sijoitetaan 118 perhettä Manitoban maakuntaan ja loput muihin osiin lännen maakuntia.

Prokuraattosi MacPherson ilmoitti lauantaina, että maakuntahallitukselle on lähetetty hakemus, koskien 100 perheen tuomista maakuntaan ja että hallitus käsittelee kaikkia hakemuksia huolellisesti. Hallitus ei ole kuitenkaan tehnyt vielä päätöstään asian suhteen.

Manitoban maakunta on jo suostunut ottamaan vastaan 118 perhettä, joihin kuuluu n. 900—1,000 henkeä. Albertan hallitus käsittelee 100 perheen sijoittamista maakuntaan.

Piispa Toews, mennoniittien siirtolaisuuslautakunnasta, on vakuuttanut aavikkimaakuntien hallituksille, että näiden perheiden mennoniittisukaiset tulevat pitämään heistä huolta, siksi kunnes nämä voivat hankkia omat farminsa.

Taloudellinen kriisi yhä kärjistyy Argentiinassa

Ulkomaankauppa on ajautunut karille

BUENOS AIRES, kesäk. 1. — Finanssiministeri antaa viralliset ja yksityiskohtaisemmat tiedot Argentinan ulkomaakaupan romahdusmaisesta laskusta tämän vuoden neljän ensimäisen kuukauden aikana.

Sen mukaan ulkomaaviennin arvo oli $120,882,102 pienempi kuin vastaavina neljänä kuukautena v. 1929, vähennys 32.7 pros. Ulosvienti tammi.-huhtik. 1930 oli $248,422,347, verrattuna $369,304,449 mainittuina kuukausina v. 1929.

Viennin tonnimäärässä tapahtui vielä suurempi lasku. Vienti oli 2,226,461 tonnia, joka on 37 pros. vähemmän kuin tammik.-huhtik. v. 1929.

Vehnää lähetettiin viime neljän kuukauden aikana ulkomaille 1,506,000 tonnia vähemmän kuin v. 1929 tammi.-huhtikuulla. Pellavan siemenien vienti laski 278,999 tonnilla, villan vienti 17,700 tonnilla, jne. Villan hinta viime vuoteen verrattuna laski kokonaista 40 prosenttia, vuotien 16 pros. ja lampaannahkojen 36 pros.

Neekerityöläisten kongressi heinäk. 1 pnä Lontoossa

KANSAINVÄLINEN TUMMAIHOISTEN RAATAJIEN KONGRESSI TULEE LUOMAAN POHJAN VOIMAKKAALLE VALLANKUMOUKSELLISELLE TOIMINNALLE

CARDIFF, Englanti, kesäk. 2. — Tummaihoisten työläisten kansainvälinen kongressi tulee pidettäväksi Lontoossa, alkaen heinäkuun ensimäisenä päivänä, tämän kongressin muodostuessa valtavaksi tekijäksi neekerityöläisten mobilisoinnissa vallankumoukselliseen taistelurintamaan kapitalistista riistojärjestelmää vastaan.

Neekerityöläisten keskuudesta tullaan lähettämään kaikkialta edustajia tähän kongressiin, sen tullessa olemaan ensimäisen laatuaan, sillä se tulee kokoamaan työväenluokan yhden sorretuimman ja riistetyimmän osan yhtenäiseen toimintaan, joka tulee sidotuksi koko työväenluokan, kansallisuuksiin ja rotuihin katsomatta, taisteluihin vallitsevan järjestelmän tuhoamiseksi.

Valkoukrainalainen kirjailija surmattu

Yritetäänkö valkoisten taholta yhdistää punaisten toiminta tähän murhaan?

WINNIPEG, Man., kesäk. 2. — Kymmenen tuhatta partiopoikaa ja tyttöä ja lukuisia amatöörisalapoliiseja on määrätty tutkimaan tarkoin Pohjois-Winnipegiä, eikö sieltä löytyisi mitään, mikä selvittäisi salaperäistä Wasly Barrenin murhajuttua. Kaupunki ja useat keski-europalaiset salaseurat ovat luvanneet useita palkintoja kaikista murhaa selvittävistä merkeistä.

Wasly Barren selostetaan olleen rikas ja vaikutusvaltainen kirjailija, joka kirjoitteli ahkeraan valko-ukrainalaisten lehtiin "punaisten" toimintaa vastaan. Hän oli huomattu kommunistien vihaaja. Hänen luodin lävistämä ruumiinsa löydettiin viime keskiviikkoiltana kodistaan. Asetta ei löydetty, mutta hänen aivoistaan otettu luoti on todistettu olevan yhden hänen omassa kodissaan olleista luodeista. Toiset löydettiin piilotettuna talon lähellä sivukäytävän alta. Hänellä oli poliisin antama lupa kantaa asetta, mutta tätä ei löytynyt mistään.

Barennin vaimo, joka kuuluu Ukrainan kirkkoon ja useisiin salajärjestöihin, on pidätetty todistajaksi. Hän on ollut tapahtuman aikana kirkossa, mutta löysi ruumiin ensimäisenä. Talosta selostetaan kadonneen noin $100 rahaa, mutta poliisit eivät usko varkauden olleen murhan aiheena, vaan koettavat sekoittaa murhajuttuun "punaisuutta". He koettavat uskottaa, että murhaan olisi ollut vaikuttamassa Barrenin kommunismivastainen toiminta. Kaikki seikat viittaavat kuitenkin siihen, että murhaaja on ollut vainajan hyvä tuttava, koska mitään taistelun merkkiä ei näy.

Surmattujen luku Intiassa on nousemassa

BRITTILÄISET LENTOKONEET EDELLEEN TEURASTAVAT RAJASEUTUJEN HEIMOJA AFGANISTANIN RAJAMAILLA

KALKUTTA, Intia, toukok. 2. — Rangoonista tulleet tiedot kertovat, että siellä riehuneet taistelut lakkolaisten ja hurttajoukkojen välillä uudellen riehumassa, tilanteen oltua heiman rauhallisemman muutaman päivän ajan. Virallisten tietojen mukaan on tähän mennessä n. 100 surmautunut Rangoonin taisteluisa, mutta todellisuudessa on uhriluku korkeampi. Tapahtuneista rauhattomuuksista ei ole sensuurin tähden saatu mitään lähempiä tietoja. Rangoonissa tällä kertaa tiedetään vallitsevan todellisuudessa täydellisen sotatilan, brittiläisen jalkaväen pitäen kaupunkia hallussaan pistinvallallaan. Siitä huolimatta, että heillä on vastassaan sotilaat ja sikalaiset hurttajoukot, niihin luettuna lakonrikkurit, ovat satamatyöläiset urhokkaasti lakkotaistelussaan, uhmaten koko kapitalistisen riistovallan olemassaoloa vallankumouksellisella taloudellisela taistelullaan, jolla he osottavat myötämielisyyttään Intian vallankumouksellisen liikkeen laajenemiselle ja sen voimistumiselle.

Joukkovangitsemisia toimitetaan — Vankilat tulvillaan taistelijoita

Davcassa vangittiin suuri joukko hinduja, jotka olivat tehneet vallankumouksellista agitatsionityötä niin hindujen kuin muhamettilaisten keskuudessa, saattaen nämä unohtamaan brittiläisen imperialismin kätyreitten kiihottamat uskonnolliset vihamielisyydet ja yhtymään yhtenäiseen taisteluun brittiläistä riistovaltaa vastaan.

Brittiläiset lentokoneet pommittavat rajaseutuheimoja

Afganistanin rajamailla ovat brittiläiset lentokoneet pommittamassa rajaseuduilla asustavia heimoja, jotka ovat osottaneet vallankumouksellista suhtautumista brittiläistä sortoa kohtaan. Samoilla seuduilla ovat brittiläiset sotajoukot tekemässä rangaisuretkiään onnistumatta tekemään paljoa vaurioita sitkeille vuoristolaisheimoille, jotka uljaasti pitävät puoliaan imperialistisia teurastajia vastaan. Useilla seuduilla on laajaa sissisotaa käyty, vallankumouksellisten vuoristolaisten iskiessä kaikkialla ja iskiessa brittiläisiä joukkoja vastaan.

Salakuljetuksen ehkäisemislaki astuu voimaan

OTTAWA, toukok. 31. — Tästä päivästä alkaen on päihdyttävien juomien Canadasta Yhdysvaltoihin vieminen laitonta. Kansallisten tulojen ministeri lähettää kaikille tulliviranomaisille huomautuksen, että väkijuomien ulosvientilaki on astunut voimaan ja kieltää selvityspaperien antamisen sellaisille väkijuomalähetyksille, jotka tarkoitetaan vietäviksi sellaisiin maihin, joissa on kieltolaki voimassa.

Laki astuu tänään teknillisesti voimaan, vaan ottaa kuitenkin pari päivää aikaa, ennenkuin tulliviranomaiset saavat virallisen humautuksen ja ohjeet. Itä-Canadassa oleville tiedotetaan kirjeellisesti, vaan länteen ja merenrantamaakunnille tiedotetaan sähkösanomalla. Laki astuu todennäköisesti voimaan vasta maanantaina.

Kenraali-kuvernööri vahvisti lain allekirjoituksellaan eilen iltana.

Yliluonnollinen "ihme" osottautui perin luonnolliseksi

DURHAM, Ont. kesäk. 1. — Benticki "ihme" eli Jeesuksen kuva kuolleen miehen lakanassa on saatu selvitetyksi. Nyt tiedetään, että vanhanpojan säästäväisyys on ollut syynä siihen juttuun, että yläilmoista olisi tällainen yliluonnollinen ilmestys lähetetty hänen siskolleen.

Mrs. William Tory havaitsi veljensä William Reayn kuoleman jälkeen tämän vuoteella olleessa lakanassa olevan jonkin salaperäisen kuvan, mikä muistutti Jeesusta ristillä. Naapuritkin sitä tarkastivat, toiset epäluuloisina, toiset perin suurella kunnioituksella. Mutta kun Durhamin sanomalehden toimittaja meni sitä katsomaan, havaitsi hän aivan tavallisen pitkäpartaisen miehen kuvan. Lakana oli joskus jokoja sitten valmistettu kauraryynisäkeistä ja niissä oli vielä jäljellä "Millerin" leima.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön etujen äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., kaikkina, paitsi maanantai- ja määrättyinä juhlapäivinä.
VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.
Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.
General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish people in Canada.
Toimitus, konttori, kirjakauppa ja paino omassa talossa Elm Streetillä.
Postiosoite: Vapaus, Box 69, Sudbury, Ont.
Puhelimet: Konttori 1038. — Toimitus 536W. — Kirjakauppa 2387W.
Phones: Office (job work, advertisements, etc.) 1038—Editor 536W.—Bookstore 2387W.
Liikkeenhoitaja J. W. Ahlqvist.
Manager: J. W. Ahlqvist.
Office, Bookstore and Printshop: Vapaus Building, Elm Street.
All mail to be addressed: Vapaus, P.O. Box 69, Sudbury, Ont.
ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Kirjeenvaihtoilmotukset $1.00 kerta; $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoon menneille onnentoivotukset 50c palstatuuma. — Nimenmuuttoilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Asuntoerollmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50 lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä. — Yhteen tiedot ja osoteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmottajien ja ilmotusagenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen.
TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50 ja 1 kk. $1.00.
Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä: J. W. Ahlqvist, liikkeenhoitaja.

Liittoparlamenttivaalit ovat lähestymässä

Canadan liittoparlamentin tultua juuri hajoitettua ja tulevien vaalien määriteltyä heinäkuun 28 päiväksi, on canadalaisilla porvaripuolueilla edessään kiihkoisa vaalitaistelu, joka tulee keskittymään taisteluun leipäpaikkojen takaamiseksi näiden porvarillisten puolueitten johtomiehille. Tämän päämääränsä saavuttamiseksi on välttämätöntä johtaa suuria työläisjoukkoja harhaan, pois vallankumouksellisen taistelevan työväenliikkeen puitteista ja kannattamaan porvaripuolueitten työväenluokan etuja vastaan tähdättyä politiikkaa. Porvaripuolueitten vaalitaistelu tulee ennenkaikkea keskittymään lukuisiin lupauksiin työväestölle, siitä miten nämä puolueet tulevat yrittämään hallitukseen päästyään parantaa työläisten asemaa teollisuudessa jne. Jo ennen parlamenttivaalien ajan määrittelyäkin suorittivat porvaripuolueet kiihkeästi valmisteluja vaalien varalta, puhuen parlamentissa siitä miten työläisten asemia siellä ja täällä olisi parannettava, salakavalasti osoittaakseen työläisille, että nämä puolueet todellakin ovat kansanvaltaisia "koko kansan" etuja ajavia puolueita.

Työläiset ovat kaikkialla näkemässä, että mitään toiveita ei ole, että yksikään näistä porvarillisista puolueista tekisi mitään työläisten aseman parantamiseksi, vaan tulevat päinvastoin suorittamaan kaiken mahdollisen saattaakseen työväenluokan vieläkin täydellisemmin kapitalistisen riiston armoille. Nämä puolueet ovat suoranaisia kapitalistiluokan agentteja, jotka hallituskoneistossa ollessaan suorittavat rengin palveluksia pääomalle. Tällaiseen asemaan on liukunut m.m. n. k. "työväenpuolue", joka vieläkin koettaa esiintyä työtätekevien raatajien puolueena, joka se ei kuitenkaan ole.

Tämä puolue on yksi katalimmista aseista, joka kapitalismilla on käytettävänään työväenluokkaa vastaan. Tämän ovat työläisten joukot näkemässä, ryhtyen selvempien luokkalinjojen mukaisesti taistelemaan kapitalismia ja sen agentteja vastaan työväenluokan etujen puolesta.

Kommunistisen puolueen osallistuessa tuleviin liittoparlamenttivaaleihin tulee se tekemään niin osottaakseen työläisjoukoille oman vallankumouksellisen ohjelmansa oikeuden ja porvarillisten puolueitten ohjelman työväenluokan etujen vastaisen luonteen. Kommunistinen puolue tulee käytännöllisesti osottamaan canadalaisille raatajamassoille miten sen ainoana vapautumisen mahdollisuutena on vallankumouksellisen vapaustaistelun alottaminen kapitalismia vastaan ja tämän taistelun voitokkaaseen loppuun vieminen. Kommunistinen puolue tulee osottamaan canadalaisille raatajamassoille, että sen ainoana mahdollisuutena saavuttaa pikaisia, hetkellisiäkään parannuksia on ainoastaan vallankumouksellisiin taloudellisiin y. m. järjestöihin järjestäytymisen kautta, pitäen silmällä kaiken aikaa lopullisen päämäärän saavuttamista kapitalistisen yhteiskuntajärjestelmän kukistamisen kautta.

Kommunistinen puolue tulee osallistumaan liittoparlamenttivaaleihin vallankumouksellisella ohjelmallaan, jonka perustana on leppymätön luokkataistelu kapitalistista riistojärjestelmää vastaan. Työläiset ja pienviljelijät! Valmentautukaa tukemaan omaa ehdokastanne, kommunistista ehdokasta, joita tullaan asettamaan lukuisissa vaalipiireissä!

Ranskan ja Italian kilpajuoksu laivastovarustelussa

Jokainen aikaansa seuraava työläinen tietää, että huolimatta kaikista "rajoitus"-sopimuksista ja muista kapitalististen valtioiden diplomaattien välisistä neuvotteluista, lisäävät kapitalistivaltiot sotavarustelujaan kuumeisella kiireellä. Äskettäin hajosi Lontoossa kuukausikaupalla istunut "laivastojen rajoittamiskonferenssi" ja heti sen jälkeen ilmoitti Italian fascistihallitus viiden uuden sotalaivan vesillelaskemisesta. Italian "rauhan vastainen" teko herätti lähimmässä naapurissa, Ranskassa, pahaa verta ja kiukkuisia hyökkäyksiä Italiaa vastaan, syyttäen tätä varustelusta sotaan. Näiden kahden imperialistivallan välinen kiista kehittyi niin kiivaaksi, että sen kuluessa tehtiin eräitä paljastuksia, jotka muun tilanteen vallitessa eivät varmaankaan olisi tulleet yleisempään tietoon. Samalla nämä paljastukset osoittavat päivänselvästi kuinka tekopyhää kapitalistivaltioiden rauhanrakkaus on.

Mainittujen imperialististen maiden välisen kiistelyn tuloksena on päivänvaloon tullut kummankin maan kuuden vuoden ajalla tapahtuneet laivastojen lisäämiset ja ne osoittavat, että kumpikin on ylittänyt julkisuudessa mainitut suunnitelmat puolella. Tilasto näiltä vuosilta osoittaa seuraavaa: Vuonna 1924 rakensi Italia sotalaivoja 19,105 tonnia ja Ranska 21,370 tonnia; v. 1927 Italia 50,300 tonnia ja Ranska 38,325; v. 1929 Italia 39,300 tonnia ja Ranska 42,425 tonnia; v. 1930 Italia 43,000 tonnia ja Ranska 43,200. Kuuden vuoden aikana siis Italia on rakentanut sotalaivoja 151,705 tonnia ja Ranska 145,320 tonnia. Ranska on jäänyt varustelukuumeessa hieman jälkeen, joten on aivan luonnollista sen kiukunpurkaus Italiaa, kilpailijaa, vastaan. Ja varustelu on luonnollisesti käynyt hyvin päinsä, vaikka pitäisi olla kaikenlaiset Locarno- ja Kellogg-sopimukset niitä estämässä. Tästä nähdään, että minkäänlaiset kapitalistivaltioiden välillä tehdyt sopimukset eivät ole pienimpänäkään esteenä sotavarusteluille, kunhan vain kapitalisteilla riittää varoja niiden toimeenpanemiseen.

Nykyisen kuumeisen sotavarustelun maailmasta lopettaa vain kaikkien maiden työläisten yhteistoiminnassa toimeenpanema vallankumous, kukistamalla koko kapitalistinen järjestelmä ja luomalla tilalle työläisten- ja talonpoikain neuvostovallat, kuten Neuvostoliitossa on tapahtunut.

Ammattipettäjät pitäneet neuvotteluja

Toisen Internationalen toimeenpaneva komitea on kokoontunut äskettäin Berliinissä. Tähän komiteaan kuuluvat sosialifascistisen internationalen tyypillisimmät edustajat: intialaisten vallankumouksellisten englantilaiset teurastajat; raakalaismaisen militarismin ranskalaiset kannattajat; itävaltalaiset sosialifascistit, jotka ovat auttaneet Schoberin fascistidiktatuurin valtaan; hollantilaiset sosdem. johtajat, jotka ovat vastuussa veripolitiikasta Indoneesiassa; belgialaiset sosdem ministerit, jotka ovat vastuussa verilöylyistä Kongossa; venäläiset menshevikit, jotka ovat samalla puolella rintamaa kuin tsaristiset valkokaartilaiset, sekä viimein saksalaiset sosialifascistit, jotka toimeenpanivat työläisten teurastukset vappuna v. 1929.

Toisen internationalen vastavallankumouksellinen luonne kuvastuu paraiten sellaisena vallankumouksellisen liikehtimisten ajankohtana, joka tällä kertaa vallitsee. Intiassa ja Kiinassa jatkuvat kapinat, jotka ovat kehittyneet vallankumousyrityksiksi, sopivat yhtä vähän kuin toisetkaan vallankumoukselliset nousut siirtomaissa, toisen internationalen toimeenpanevan komitean työjärjestykseen. Se tosiasia, että MacDonaldin hallitus koettaa tukahduttaa veriin Intian vallankumouksellisen liikehtimisen, ei aiheuta minkäänlaisia toimenpiteitä keltaisen internin herrojen puolelta. Kuinka he voisivat tuomita omat rikoksensa!

Sosialifascistinen internationale puhui vappujulistuksessaan häikäilemättä Aasian ja Afrikan sorrettujen kansojen vapaudesta, samanaikaisesti kun tämän internationalen hallituksien ministereinä lentokoneiden, tankkien, panssarivaunujen ja kuularuiskujen avulla koettavat tukehuttaa imperialistien sortamien siirtomaakansojen vapaustaistelua. Turhaan eivät imperialismin pääpomot kustanna näille lurjuksille hyviä päiviä kapitalistisen riistojärjestelmän herrainhuoneessa!

Toisen internationalen sosialifascistinen "vasemmisto" koettaa selvittyä sosialifascismin raskaista rikoksista kansainvälistä työväenluokkaa kohtaan — fraaseilla. Samalla kun tämä "vasemmisto" väittää kannattavansa Intian oikeutettuja vaatimuksia, koettaa se selittää, että sosialifascistien internationalen johtajat eivät ole syypäitä siihen veren vuodatukseen, joka tapahtuu siirtomaissa.

Niinpä koettavat itävaltalaiset austomarxistit wieniläisessä "Arbeiter-Zeitungissa" v. k. 4 pnä tehdä Englannin "työväenhallituksen" verisen imperialistisen politiikan Intiassa "ymmärrettäväksi" selittäen: "kun väkivalta kerran on otettu käytäntöön," pakoittaa se kumpaakin taistelevaa puolta jatkamaan tällä tiellä, jonka lopussa ...... on itsehallinto, mutta ei riippumattomuus."

MacDonaldin verihurttapolitiikka on siis sosialifascistisen "vasemmiston" mielestä oikeutettua, *"kun väkivalta kerran on otettu käytäntöön"!* Ja mikä on tämän "vasemmiston" odotusten mukaan oleva taistelun loppu? Ei riippumattomuus. Siis jatkuva imperialistinen sorto Intiassa. Siinä toisen internationalen "vasemmiston" ohjelma!

*

Tapahtumat Intiassa ovat taas kerran vakuuttavalla tavalla osoittaneet, kuinka pitkälle sosdem puolueiden sosialifascistisoituminen on ehtinyt. Tämä on samalla muodostunut tulikirjaimin kirjoitetuksi kehoitukseksi niille työläisille, jotka vielä tähän saakka ovat kulkeneet näiden puolueiden mukana: Jättäkää viipymättä imperialistien palkkaamat sosialifascistiset johtajat ja heidän komentamansa sosdem puolueet! Liittykää vallankumouksellisen työväestön riveihin puolustamaan kaikkien maiden orjuutettujen vapautta!

Työttömyys kapitalistisissa maissa

Kevät on saapunut, kesä on alussa, mutta siitä huolimatta ei työttömien lukumäärä kapitalistimaissa vähene. Ja kuitenkin kymmenet porvarilliset taloustieteilijät joku aika sitten vannoivat, että pelto- ja rakennustöiden alkaessa työttömien lukumäärä nopeasti alkaa supistua, kuten on tapahtunut edellisinä vuosina. Todellisuus on kumonnut tämän rauhoittavan vakuuttelun.

Yhdysvalloissa työttömyys lisääntyy. Totta kyllä, tyhjentäviä tietoja kaikista tuotannon ulkopuolelle joutuneista ei nytkään ole, mutta merkittävä on, että nyt jo porvarillisessakin sanomalehdistössä yhä useammin puhutaan 6 miljoonasta työttömästä ja aikaisempi virallinen arvio kolmesta miljoonasta on hävinnyt lehtien palstoilta.

Kuukausi sitten ilmoitti Amerikan keltaisen työfederatsionin johtaja Grain, että neljäsosa ammattiliiton jäsenistä on työttömänä. Jos lähtee tästä mittapuusta määrittelemään työttömien lukumäärää koko Yhdysvalloissa, niin tulee sellaiseen tulokseen, että Amerikassa on heitetty kadulle yli 7 miljoonaa työtätekevää.

Kuvaavaa on se, että amerikalaiset työnantajat yhä suuremmassa määrin pyrkivät erottamaan työstä ulkomaalaisia työläisiä. Tämä politiikka ei kohtaa mitään vastarintaa työfederatsionin eikä valtioelinten taholta, jotka sitten toivovat pääsevänsä ulkomaalaisista vallankumouksellisista työläisistä. Yhdysvaltojen Englannin konsulaatit ovat tulvillaan englantilaisia työläisiä, jotta tehtailijoiden taktiikka pakoittaa jättämään tämän "kukoistuksen" maan ja, jotka nyt pyrkivät palaamaan kotimaahansa valtion laskuun.

Englannissa on työttömien lukumäärä edellisinä vuosina tavallisesti supistunut jo maaliskuussa. Nyt ei tällaista supistumista ole tapahtunut. Kriisin kärjistyminen puuvillateollisuudessa ja rakennusteollisuudessa ei anna minkäänlaista aihetta toivoa työttömyyden supistumisesta. Virallisten tietojen mukaan on Englannissa työttömiä nykyisin yli puolentoista miljoonan.

Huhtikuun puolivälissä oli Saksan työpörssissä rekisteröity 2,937 tuh. työtöntä, joka on puoli miljoonaa enemmän kuin viime vuonna samaan aikaan. Näiden kolmen miljoonan lisäksi on Saksassa suuri joukko osittain työttömiä, jotka eivät ole työssä kuin viikon tai pari kuukaudessa. Saksan työpörssin puheenjohtaja on sitäpaitsi ilmoittanut sanomalehtien edustajille, että työttömyys on saavuttanut tavallisesti rakennusteollisuudessa arveluttava taloudellisen aseman eivät anna aihetta optimistisiin toiveisiin.

Mitä sitten voidaan sanoa Puolasta? Tämän maan työpörssissä on tilanne niin katastrofiaalinen, että porvarillisetkin sanomalehdet jo hälyyttävät. Viralliset tiedot itsepintaisesti väittävät työttömien lukumäärän olevan 300 tuh. ja osittaisten työttömien lukumäärän 150 tuh. Todellisuudessa on erotettujen työläisten lukumäärä epäilemättä melkoista suurempi. Satoja tuhansia työläisiä työttömänä, eikä koko maassa ole kuin 900 tuh. teollisuustyöläistä. Työttömyydestä ja nälästä johtuvat itsemurhat alkavat saada uhkaavan luonteen. Yksin Varsovassa on vuoden sisällä rekisteröity 2000 itsemurhaa.

Australian taloudellinen tilanne huononee ja työttömien lukumäärä sielläkin jatkuvasti kasvaa. Tunnettu englantilainen taloustieteilijä, professori Bridgen olettaa, että "työttömien lukumäärä nousee tällä hetkellä 140 tuh. henkeen, lukuunottamatta naisia, alikäisiä ja osittain työttömiä". Muistutamme, että viimeisen väenlaskun mukaan Australian asukasluku on hiukan yli 6 milj.

Japanissa heitetään joka viikko kadulle kymmeniä tuhansia työläisiä kärjistyvän taloudellisen kriisin pakoittamana. Työttömien lukumäärä on vähintäin 1 milj.

Samanlainen tilanne on myöskin kapitalistimaissa. Kapitalismin "vakiintumisen" asemesta vakiintuvat päivä päivältä suunnattomat teollisuusproletariaatin reservijoukot, jotka ennenkuulumattomasti kärjistävät kapitalistisen järjestelmän ristiriitoja.

Ammatillinen liike

Muutama sana Sunnuntaijoen uittolakosta

Tällä lakolla on erikoisuutensa siinä, että työn antajana tällä kertaa on pienfarmari, joka vaan farmausta tekee osan ajastaan ollen myöskin teollisuuden palveluksessa, joten heidän ottamansa kanta on erikoisesti halveksuttava juuri siksi että farmarit ensinnäkin ovat polkemassa heidän omaa elintasoaan, samalla kun yleensä kaikkien työläisten elin tasoa. Asia saa vieläkin lurjusmaisemman luonteen siinä, että palkkojen polkijoina ja sen suunnittelijoina esiintyy vanhoja tunnettuja puoluejäseniä, jotka ovat tippuneet järjestyneitten työläisten riveistä pois kai jo etukäteen suunniteltuaan noita konnanjuoniaan työläistoverejaan kohtaan. Oli joukossa niinkin julkea, että metsätyöläisten järjestön union kortti taskussa jäi lakonrikkuriksi silloin kun toiset työläiset pyysivät tuon saman union asettamaa alinta tuntipalkkaa. Tälle teolleen ei anna lievennystä sekään että hän myöskin oli työnantajafarmari. Tuon samaisen farmarin neuvoisin ottamaan oppia Laineen alaikäisestä pojasta, joka myöskin kuului farmarina työnantajiin, mutta äänesti lakkoonmenon puolesta ja myöskin kunnioitti lakkolaisten päätöksiä.

Pihkalan asemaa edustaa tässä lakossa Petterson, Jukkola ja Nurmi. Tämä kolminaisuus muodostaa tälle lakolle niin sanotun esikunnan. Sillä he ovat vaan palkan edestä työssä ja ei myöskään voi väittää että heitä pakottaisi tuohon kurjaan menettelyyn taloudelliset huolet. Lakkoa särkemään he haalivat ukrainalaisia ja suomalaisia isänmaallisia (lapualaisia).

Puolustukseksi noille farmareille ei kelpaa se väitös, että he eivät voineet maksaa enempi, syystä ettei myllykomppania antanut heidän enempää maksaa, koska toisilla joilla samalle komppanialle ja samassa tilanteessa jo maksettiin tuo palkka jota tällä joella pyydettiin.

Ei myöskään se väite, että se oli englanninkielinen enemmistö siinä komiteassa joka päätti farmarien puolesta tuosta asiasta, sillä vaikka suomalaisia olikin vaan kaksi tuossa viiden miehen komiteassa, joka edusti farmareita, niin oli suomalaisilla teknillinen johto ja myöskin sellaisenaan määräävä voima.

Suomalaisten paperipuufarmarien taholta on hyvin äänekkäästi huudettu kuinka yksityiset komppaniat nylkevät farmareita noissa uitoissa pienillä palkoilla ja sellaisenaan on pyritty noita uittoja saamaan farmareille itselleen. Ja nyt kumminkin kävi niin hullusti, että enimmäkseen yksityisten uitoissa maksettiin tuo union määräämä eli 40 senttiä, jonka puolesta eli saamiseksi farmarien uitossa täytyi mennä lakkoon ja hävitä tuo lakko, syystä, että farmarit olivat kyllin hävittömiä haaliakseen lakkoa särkemään pimeää ainesta. — Joukossa ollut.

Kuulumisia Sointulasta

Kun ei ole pitkään aikaan näkynyt meidän kylästä mitään, niin jos tässä vanhalta muistilta koettaisi jotain pakista. Ei täältä nyt mitään esimerkiksi kelpaavaa ole sanottavaa. Kansainvälistä työväenpäivää, vappua, täällä juhlittiin. Päivällä oli puheita ja runoja. Ja lapsilta kilpailua runoissa ja kertomuksissa. Osanotto laimeaa, kilpailijoina vain pienempiä lapsia. Sadeilma teki haittaa ettei ulkoilmaurheilusta tullut mitään.

Illalla oli hyvä kappale, kuvaus Venäjän vallankumouksen ajoilta. J. Anderson oli paljon tehnyt ilmaista työtä kappaleen onnistumiseksi, josta tunnustus hänelle. Esittäjäin enemmistönä nuoret kaikkein vaativimmissakin osissa. Siihen nähden kappale onnistui hyvin. Eihän täällä enää usein saakaan nähdä työväenkappaleita. Eikä enemmistö halua enään näytellä eikä myöskään katsella. Työväennäytelmät ovat "ikäviä, surullisia." Eikä meikäläiset näyttelijät osaa niin "nätisti näytellä." Mutta toista se on kun saa katsella nykyisen kapitalistisen moraalin läpitunkemaa taidetta, filmiä, vaikka sisältö olisi kuinka vastakkainen meidän luokkapyrkimyksille. Työväen eturivin miehet kuvattaisiin pommisankareiksi, herrat hyviksi, joille joskus pitää työläisäidin hyvä "keeki" valmistaa. Niissä kuvataan tämä Amerika kaikkien mahdollisuuksien maaksi, jossa resuinen siirtolainen muutamassa päivässä valmistaa kaikki niin sieväksi ja mukavaksi itselleen, kun vaan on ahkera ja nöyrä y. m. Kas silloin kuulet ympärilläsi huudahduksia: kyllä on hyvä kuva! — Niin sellaista se on kun olet tullut vanhaksi, et ymmärrä mitään.

Puolueelta tulleissa ohjeissa oli määräys, että kaikki toimet pitäisi suorittaa innostuksella. Mutta se ei sovi oikein meikäläiseen käsitykseen. Meillä näet toista vuotta sitten pidettiin oikein jyrisevä puhe solujen neuvottelukokouksessa siitä kuinka muutamat henkilöt oman kunniansa vuoksi innostuvat puskemaan. Ja yleisö hyväksyi sen äänettömyydellä. (Puhe tarkoitti sitä henkilöä, joka Vapaudesta hankki toisen palkinnon Vapauden levityksessä. Ja kun palkinto lahjoitettiin kirjastolle, niin ei voinut syyttää rahan perässä hyppäämisestä. Palkinto oli $30.00.) Mutta nyt voin numeroilla näyttää, että innostuksesta ei voi enään ketään syyttää. Vapauden tilaukset nousivat silloin yli 50, nyt 43. Toveri silloin 41, nyt 30. Punikki 71, nyt 54. Kirjallisuutta myytiin silloin $345.40. Ja viime vuonna $196.10. Industrialisti on saanut entiset tilaajansa takaisin ja vielä uusia lisäksi.

Sanomalehtien ja kirjallisuuden levittäminen on työtä, joka vaatii innostusta. Levittäjäin itsensä täytyy harrastaa lukemista, että voi jonkun verran selostaa mitä kauppaa. Ei saada tuloksia yksinomaan sillä, jos menet taloon, sanot vaan: tilaatkos, ostatko.

Pioneerien toiminta on myös aivan kuollutta. Ei ole ohjaajia eikä myöskään ollut lapsia. Mutta onhan siihen sijaan voitettu, saatu "kunnianhimoiset" jäsenet asettumaan aloilleen.

Nuorisoliitto on ainoa puoli toiminnassa, joka on toveri L. Hautamäen johdolla voimistunut. Keskuskomitealle esitetyissä raporteissa nuorisoliitolla on kokouksissa käynti paras. Soluissa on hyvin alhainen, ja myöskin jäsenluku on puolueessa vähentynyt. Vaikutti eh kä uusi verotusjärjetelmä. Nythän se on parhaillaan käynnissä jäsenryntäys. Saa nähdä, tuottaako tyydyttäviä tuloksia.

Kun luin 9:nnen piirin T. N osastojen edustajakokouksen pöytäkirjaa, niin pisti silmään edustajain suhtaantuminen Vapaus-lehteä kohtaan. Oikein piti äänestää josko lähetetään pöytäkirja Vapauteen julkaistavaksi! Ja Vapautta arvosteltiin, että "siitä voi tulla vielä lehti, joka ajaa työväen asiaa." Minä olen lukenut ja tilannut Vapautta sen syntymästä asti ja olen aina nähnyt sen ajavan työväen asiaa. Ja nyt päivälehdeksi tultuaan yhä parantunut uutisten ja kaikkien muittenkin kirjoitusten kautta. Ja viimetalvisten erimielisyyksien aikana, siitä asti kun asia meni Kominternin tutkittavaksi, Vapaus koetti olla koko maltillinen, vaikka sitä kohtaan tuotiin syytöksiä yhä toisissa lehdissä. Ja asiahan on sovittu ja kukin asianomainen tunnustanut virheensä, niin ei olisi enään luullut olevan aihetta hylkiä lehteä joka ilmestyy maassa, jossa asumme. Vapaus ja Worker ovat meidän puoluelehtiä ja niitten menestystä pitäisi aina pitää silmällä meikäläisissä joukkokokouksissa.

Miksi ei aluenumeroa päätetty pyytää Vapauteen, kun siinäkin yksi sivu viikossa on naisille omistettu? Vapaus menee yli Canadan ja sillä olisi suurempi merkitys canadalaisille naisille nyt kun ei Toveritar pääse tänne. Ja luulen että Toveria menee enin lännelle, eikä tänne ainakaan ole tilattu Toveria Toverittaren tilalle kuin yksi. Ja muutenkin Vapautta tulee tännekin enempi. Ja kun aluenumeroihin aina pannaan parastaan, niin olisi sillä suuri merkitys Vapaudelle ja luulisin toimituksen siihen ilolla suostuvan, sillä se kiinnittäisi enemmän canadalaisia naisia Vapauden lukijoiksi ja myös avustajiksi. Ja niinhän ne Yhdysvaltain puolellakin kukin alue koettaa ponnistella oman alueensa lehden hyväksi. Ja jos ei Vapaus olkenen mielestä kyllin hyvä, niin ryhtyy kiireimmän kautta parantamaan, tilaamalla sitä ja kirjoittamalla siihen. Mitä enemmän avustajia ja tilaajia, sen paremmaksi lehden voi saada. — ?

Montrealin uutisia

Osaston talolla tulee ensi sunnuntaina 8 p. t.k. olemaan hauska illanvietto. Ohjelmassa on kaksi näytelmää ja paljon muuta huvittavaa ja opettavaa. Näytelmäkomitea päätti järjestää yhden tällaisen tilaisuuden koko illan kappaleiden väliin. Sen jälkeen tulee esitettäväksi 22 p. kesäkuuta kuulu laulunäytelmä "Häät Rymättylässä". Joten tässä välillä on virkistävää katsojillekin nauttia ohjelmallisesta illatsusta. Pitäkää mielessänne.

Canadan työväen puolustusliiton toiminta tulee aina vain tärkeämmäksi työläisten keskuudessa, vangitsemisia ja syytteitä työläisiä vastaan nostetaan niputtain eri paikkakunnille ja melkeinpä ilman mitään syytä, porvarillinen rahamahti on kaiken tämän järjestäjänä ja takana, on vaikea tietää kuka joutuu aina syytteeseen jonkun tekaistun syyn nojalla, kuten viime vapunpäivän vieton aikana rauhallisia sivusta katsojiakin vangittiin jos uskalsivat lausua jotain poliisi terroria vastaan, mikä muutamilla paikkakunnilla riehui. Työväen puolustusliitto on järjestö, joka avustaa kaikissa tällaisissa kysymyksissä lainopillisesti niitä työläisiä jotka joutuvat porvarillisten oikeuksien eteen sellaisista syytöksistä.

T. k. 8 p., eli ensi sunnuntaina, tullaan järjestämään keräys talosta taloon Työväen puolustusliiton rahastamiseksi. Liitto tarvitsee rahaa ja avustusta, sillä esim. vapunpäivänä vangittiin suuret joukot työläisiä ja näiden puolustus tarvitsee varoja, samoin aina uusia vangitsemisia tapahtuu, joten liiton on saatava varoja näiden asiain eteenpäin viemiseksi. Sunnuntaina kun kerääjät tulevat, niin koettakaa pienistä varoistannekin antaa joku sentti liiton toiminnan edistämiseksi. Samalla huomautetaan kaikille liiton jäsenille ja liiton kannattajille, jotka voivat avustaa keräystä, että saapuisivat S. J. haalille kello 10 aamulla, sillä siellä järjestetään suomalaiset tähän keräykseen. Myöskin on jokaisen työläisen velvollisuus yhtyä puolustusliiton jäseneksi.

Kansainvälinen kenttäjuhla, paikallisen kommunistipuolueen keskuskomitean järjestämänä tulee olemaan S. J. osaston kentällä t.k. 15 päivänä. Ohjelmassa tulee meille montrealaisille jotain uuttakin, sillä ohjelmaa rikastuttamaan on saatu soittokunta, sama joka soitteli vappujuhlissakin. Tämä tulee antamaan juhlille mahtavamman vaikutuksen. Myöskin tulee ohjelmassa olemaan yksityisnumeroita useammalla kielellä. Suomalaiset tulevat pitämään huolen ravintolasta, joten ravintolakin tulee olemaan silloin mallikelpoinen. Muistakaapa!

Työläisten narraaminen jatkuu. Taasen oli työläisiä narrattu työpaikka-"sippauksella" ja luikuri onnistuikin paremmin, sillä sai suuren joukon miehiä, jotka antoivat $2.00, johon kuului myöskin kyyti. Kun miehiä lähdettiin viemään kuorma-autoilla pois kaupungista, jäi "sippari" pois tekosyyllä, että autossa on liikaa ja lupasi ottaa yksityisen auton ja tulla jälessä. Miehet vietiin kylläkin työpaikalle, jotain 25 mailia ulos kaupungista, jossa muutama mies oli työssä ennestään ja vastaus oli, että ei lisää tarvita, joten miesten oli pakko lähteä heti auton mukana takasin kaupunkiin. Henkilöä, joka heidät oli työhön ottanut, ei löytynyt mistään, joten $2.00, jonka oliva antaneet joka mies, oli mennyttä. Kaupunkiin tullessa ilmoitettiin asia poliisilaitokselle, joka alkoi ottamaan asiasta selvää ja kävi ilmi, että sama mies oli kolmessa eri paikassa samana päivänä tehnyt "sippaus"-liikettään ja sitten kadonnut teille tietämättömille. Työläiset joutuu menettämään vielä viimeisenkin senttinsä, mikä mahdollisesti on, tällaisten petkuttajien taskuihin. Työttömyys, joka ei ole missään muodossa helpottunut saa työläisiä jo jos minkälaisiin tekoihin.

Painovirhe paholainen. K. Personin ilmotuksessa, joka oli julaistu Vapauden toukokuun 27 päivän lehdessä, oli tullut osoite väärin. Osoite Personin vaatekaupalla on 1206—1212 Notre Dame St., W Montreal, eikä Dame St., kuten oli lehdessä. — J. S.

Kirkland Lake, Ont.

Kyllä kait täälläkin kesä tulee kunhan ehtii, vaikka vielä näin kesäkuun alussakin panee sitä epäilemään. Kun nenänsä pistää ovesta ulos, niin jäätyä se meinaa. Työläisillä ei monella ole sitä "vaivaa" että turkilla itseään lämmittäisi, mutta työläinen onkin sellainen kapine, joka talven kirveleväsä pakkasessa joutuu olemaan ohuissa vaateriekaleissa ja nälkäisenä vielä päälle päätteeksi, moni vailla minkäänlaista asuntoa. Ja taas kun kesä tulee, joutuu taas työläinen kestämään polttavan helteen, siinä pitää raataa ja kestää vaikka loisluokan oliot eivät laiskana ollen jaksa, niiden pitää päästä varjoisiin suojiin, joissa on keinotekoiset ilman jäähdytyslaitokset ja kaikenlaiset virvokkeet. Että ero on suuri työläisten ja loisluokkaan kuuluvan välillä.

Urheilijoitten huomioon

Tulevista kesäjuhlista pitäisi tässä vähän huhuilla. Täkäläinen Suomalainen järjestö päätti pitää kesäjuhlat ensimäinen päivä heinäkuuta Swastikan kentällä. Näihin juhliin on järjestetyt seuraavat urheilulajit:

5-ottelu miehille: kuulantyöntö, kiekonheitto, kolmiloikka, ... hyppy ja sadan metrin ju...

Naisille 3-ottelu: kuula... pituushyppy ja 60 metrin ...

Pojille alle 18 v. kol... kuulantyöntö, pituushypp... metrin juoksu.

Pojille alle 15 v.: pituush... 60 metrin juoksu.

Lapsille alle 12 v.: pera... sua.

Lapsille alle 10 v.: pussi-j...

Sitten viestinjuoksu ... poikamiesten välillä, 4x400...

Köydenvetoa ukko- ja poik... ten sekä akkojen ja tyttöje... iä. Naisille kuuluu olevan ... juoksua. 50 metrin vapaa... y. m.

Näihin urheiluihin voi ott... kaikkiin työväenjärjestöihin ... luvat henkilöt paitsi ei i... set.

Kyllä siellä on paljon m... "fonia", josta ei vielä puh... tään, perillä ne kaikki ilot ... kyllä siksi kesäkin tulee ku... vällisesti odottaa. Onhan ... vielä hetkinen aikaa. — ... taja.

Fort William, O...

Fort Williamin näyttämö ... t.k. 6 ja 7 päivä Nipigon ... Ensimäisenä päivänä perj... klo 8.30 illalla antavat musiik... näyttämön näyttelijät Wäinö ... äinen ja Aino Turunen pianoll... ja Armas Laakson avustuksell... tulevat esittämään monipuolis... jelmiston piano sooloja, yksin... sekä duettoja, koti ja ulkolais... vellyksiä. Toivottavasti Nipigo... sö läheltä ja kaukaa pitää ... sään tämän tilaisuuden, sillä ... mainitut esittäjät ovat saaneet ... puolessaan kaikkien tunnustuk...

Lauantaina esittää näyttämö ... manin säveltämän loisto-op... "Mustalaisruhtinattaren". Tä... peretti ei kaipaa enempää ma... mista, sillä jokainen tietää, ... on välttämättä nähtävä jos ... nähnyt ennen ja ennen nähty... katselee uudelleenkin, niin ... hivelevä musiikki siinä on, lis... tansseja kymmenkunta. Fort ... amin näyttämö aikoo esittää ... konaisuudessaan ja niin ollen ... turneelle mukaan koko henki... ta, noin 30 henkeä suurista ... kuluista huolimatta. Päätehl... Sylva — Aino Turunen. Ed... Wäinö Kääriäinen, Staso — ... Maine, Boni — Wili Berglund ... — Jack Jackson. Lippujen ... perjantaina 35 senttiä, lau... 45 senttiä. Perjantaina tans... lopuksi. Kenenkään ei pidä ... näitä tilaisuuksia käyttämätt... väkseen. Molempina iltoina ... täsmälleen 8.30 illalla.

Tahdomme erikoisesti huom... että näin suurijoukkoista näy... kokonaisuudessaan ei saa mih... pitkän matkan taa, muuten ... jokaisen täytyy kohdaltaan ... uhrautua, siksi vetoammekin ... koisesti Nipigon ja seudun ...

— F. W...

Kimberley, B. C.

Ensimäinen suomalainen ... **uhri** tuli täällä Kimberleys... me kuussa kun katosta puto... ritessa nuorukaisen E. ... päälle ja ruhjoi hänet kuolett... ti, m. m. taittui selkäranka. ... oli nuori mies ja parhaassa ... Suomen ruotsalainen. Hänell... aikomus matkustaa kotiinsa ... viikon kulttua, vaan hautans... täältä lännen vuoristosta, ... hänet saatettiin suuren saat... kon ja kukkasten kera.

Ankaran nivelreumatis... **teeseen** on joutunut nuori ... Ritomäki. Hänet oli kolme ... kuljetettu tänne sairashuon... aivan avuttomassa tilassa, ... voinut edes käsiään liikutta... meisellä reisulla hän oli yli... tä neljä viikkoa ja sitten pä... jalkeille, hieman toipuneen... Vaan osaakos ne nuoret olla ... kissun, kun vähän paranee, ... tä pitää ottaa taas ilot irti ... tä, taas on kuulema tanf... uudelleen tavannut ja ... sänkyyn poikapoloisen. T... väänä onkin ollut paljon ... tismipotilaita, johtuen eri...

Pakinaa Garsonista

Koska toveri Luppovaaran Isko on julistanut jonkinlaisen "halvennuksen" tänne Vapauden "kellariin", niin allekirjoittanut yrittää, että voisiko sitä sopia noin niinkuin "hinnasta" ja päästä sisälle tällaiset tavalliset lapion käyttäjät.

Kylästämme on viikon vaihteessa vähennetty miehiä useampia, ehkäpä noin 60 kaivoksesta, eikäpä sitä tiedä milloin sitä joutuu itsekin maantietä mittaamaan. Bill Haywood, tuo edesmennyt Amerikan työläisten tulisieluinen johtaja kertoo muistelmissaan Buttesta, joka muuten on tyypillinen kaivoskylä kuten Sudbury täällä, että kun hän meni sinne, niin työläiset eivät uskaltaneet puhua asioistaan (järjestäytymisestä) muuten kuin kuiskimalla, niin hän nimitti silloisen Butten "kuiskeiden kaupungiksi". Jos hän olisi elossa ja täällä niin samaa hän voisi suurin piirtein ajatella meistä.

Mutta nyt on kylästämme löytynyt 11 kpl. ehta valkoista ja menneet Sudburyyn ja toisten hengenheimolaistensa kanssa pitäneet jyrisevän kokouksen, jossa on m.m. ollut pappikin. Näistähän sitä nyt piti vähän pakista. Jos tuntematon tulee kyläämme, niin ei voi ulkomuodosta eroittaa näitä isänmaallisia, sillä heilläkin on kädet kuten työmiehen kädet, mutta menepä heidän kanssaan juttusille, niin ajatukset ovat kuin osakkeenomistajilla. Tarkoitan niitä, jotka ovat niin paljon rehellisiä, että ilkeävät tunnustaa sen.

Mistä tässä nyt olisi enempi huolissaan kuin politikoivista papeista, sillä kuka siitä syntisestä sieluparasta sitten vähääkään huolehtii kun meidän hengenmiehemme lankeevat maallisten asioitten hoitoon?

Olemme tässä huolissamme laatineet anomuksenkin, ja kun vain tietäisimme mihin virastoon sen osoittaisi. Ehkäpä Suomen fascistiliiton päämajaan, jonka alaisuuteen näyttää tämän Canadankin valkaisuasiat kuuluvan. Anomus voisi olla tällainen: Kaikki mahdolliset ja mahdottomat voimat, auttakaa meitä Suomesta käsin kaikenlaisten ulkosuomalaisseurojen välityksellä johdetusta ja ainakin Suomessa 1918 kivääriä, pussihousuja ynnä muita hirveitä sotavälineitä tappavana taudin pasillina käyttäneistä sekä nykyään Amerikaan johdetusta valkoisesta hirtehisestä ruttotaudista. Myöskin auttakaa, että saisimme lisää "hyviä" hengenmiehiä tänne Canadaan kaikenlaisten paheiden perässä mennä kelluttelevien uskovaisten avaralle ja syntiselle vainiolle. Kuin myöskin että me oppisimme kavahtaman silloin tällöin meidän omasta keskuudestamme ja työläisten titteliä käyttäviä oman edun tavottelijoita. — Näin se voisi esim. olla, ystävät ja kylän miehet. Voitte ehkä ajatella, että kaikessa ilkeydessä painamme pappeja ja kirkkoa, mutta emme nyt sentään niin ilkeä ole, että voisi sanoa kuten entinen Viipurin äijä: "Kaikiss' meiss" vikaa on, mutt' minuss' ei mitään." Siis eipä tässä kateeksi kävisi vaikkapa vaan kirkossakin joku istuisi. että leviätä päätä pakottaisi, vaan tarkoituksemme oli puhua mitä ennen näimme Suomessa. Katsokaas, kun kerran rikas herran viinimaan vartija, jolla oli vatsakin ettei jalkoja tahtonut näkyä sekä köyhä leski asuivat rinnan, niin tämä ensinmainittu ryöstätti jälkimäisen papin saatavista. Nämä tällaiset ovat niitä kauppasaksoja, joiden takia Uuden testamentin mestari teki ruoskan köysistä ja ajoi suin päin puskikkoon. Mutta tässä maassa voi olla kaikenkieliset taivaanluotsit uskovaisia. (?).

Meitä tässä on nyt silloin ... valkoisten veljien taholta ... tu, että miksette mene ... kun olemme uskaltaneet ... taa, että olette juoneet Suom... sätkin voidaksenne maalata ... paran valkoiseksi, sekä siitä ... neet tänne meitä uudestaan ... maan. Mitä itsekohdaltamme ... Venäjälle menoon tulee niin ... syöneet Valko-Suomen 1918 ... pettuleivän mukana niin ko... koisen pasillin sisällemme, ... distymme hyvin hitaasti ... misessa että mielimme ... Hooverin "hyvää aikaa" ... jotta pääsisimme vuole... vaikkapa vaan hopeaveits... rempien aseiden puutteessa ... loin aikamme tienattua ... ostaisimme pienen tykkipa... kataskuun "vanhaan maa... täväksi. Ja varmaan näm... 11 valkoista sielua antaisi... kyhääjälle kunniapäällikkyy... hyvästä, kun olen teilä tässä ... paljon mainostanut. Siellä ... sa sitä sitte harjoteltaisiin ... git puskisi töitä. Ja jos ... kaltaisivat järjestäytyä ... laiskotella, niin ammattilais... vaikkapa varoituslankakis... killä mikä on takatasku... sonin piiskalla.

...HAA
...JOMEEN
...men M:kkar
...920
Dollarista
...yskulut:
...lle $20.00, 60
...0.00—$49.99, 80c
...50.00—$79.99 je
...$80.00—$100.00
...lta seuraavalta al-
...dollarilta.
...00.00 ja siitä ylös
...a summan suuruu-
...lähetyksistä ovat lä
...lähetykseltä.
...a ostetaan. Kurss
...umksta.
...ykset osotteella:
...PAUS,
...UDBURY, Ont.
...tejä myydään
...a pitettiasioita
...ttavat rahavälitykskin:
...NTREAL BRANCH
...Antoine St.,
...real, Que.
...MPAUS
...THUR BRANCH
...ay Street,
...thur, Ontario.
...KIVINEN
...Lake, Ont.
...N VUORI
...orcupine, Ont.
...HAAPANEN,
...Timmins, Ont.
...WIRTA,
...Ave., Toronto, Ont
...D HELIN,
...illa Keski-Ontariossa

...ritt, Ont.

...TÄMÖTAIDE

...ttö" Sudburyn
...yttämöllä

kirjailijoille sellaisia aiheita, että niistä voisi kyhätä kokoon mehevänkin palan. Niin että, kynä käteen, näytelmäkirjailijamme, ja antanen pila pilasta. Kun meitä pilkataan porvarien kirjoittamissa kappaleissa, niin vastakaamme siihen samalla mitalla.

Kun arvostelee kappaleen esitystä puhtaasti esityksellistä kannalta, ottamatta lainkaan huomioon näytelmän työläisvastaista henkeä, niin siitä voi lyhyesti sanoa: oli näppärästi esitetty. Huvinäytelmälle ominainen vauhtikin pysyi melkoisen hyvin yllä koko esityksen ajan, muutamia pienempiä laskukohtia lukuunottamatta.

Uliana, autotyttönä, Hellen Hjorth oli mieluinen nähtävyys, reipas ja herttainen kaikista kujeistaan huolimatta. Ineksenä Aini Häkkinen miellyttävä. Allekirjoittaneen mielestä hänen parhain esityksensä Sudburyn näyttämöllä. Ääni toisinaan tosin hieman kuulumaton, mutta kyllähän sille lääke löytyy: sanoo sanottavansa vähän kovemmin. Nelti Friskinä Martha Koski liikkui kuin kala vedessä, siis kuin omalla alallaan. Esiintyminen rehevää ja yleisöön menevää. Kun ottaa vielä huomioon ne pienen pienet huomaamatta jääneet kohdat, niin jopa tulee "vetävä". Ida Seppälä Maijana oli myöskin paikallaan, vaikka se murteella puhuminen taisikin joskus kangerrella. Muuten näytteleminen sensijaan meni hyvin. Renkinä Sulo Ahlfors oli savolaismurteen puhumisessa ainakin moitteeton. Eikä näytteleminenkään ollut hullumpaa. Reilua se oli, kuten savolaiselta odottaa sopiikin. Hyvä tuttavuus yleisön kannalta, joten toivoisi hänet näkevänsä vastakin. Selmana, leskenä, Linnea Lind esitti osansa melkoisen tarmokkaasti. Silottelemisia siellä täällä tietysti kaipasi, mutta suurin piirtein kuitenkin samalla tasolla toisten edellämainittujen kanssa. Nimismiehenä Mauno Passi vei osansa hyvin. Liikaa jäykkyyttä toisinaan, kyllä huomasi, mutta kyllähän sellaiset viat karsiintuvat. Puku ei ollut sellainen kuin Suomessa maalaisnimismiehet käyttävät. Heillä tavallisesti on vain virkalakki, mutta siviilipuku; päinvastoin ei tietääkseni koskaan. Teki hieman omituisen vaikutuksen virkapuvussa, johon kuului tavallinen hattu. Jormana Lennart Hjorth näytteli hyvällä näyttämörutiinilla. Keikarina Ossi Förbom oli kaltaisekseen, niinkuin häneen jo tunnemme. Hyvä tyyppi kaikessa tapauksessa. Janoisena herrana Paavo Ruohonen oli hieman liian hiljapuheinen. Ei tahtonut saada selvää mistä oli kysymys. Muuten ulkonaiselta esitykseltään hyvin janoisen herran näköinen. Uljaana, pirtuherrana, Arvo Kataja oli tyypiltään todellakin pirtumiehen perikuva. Eikä esityskään ollut huonompia. Hieman jäykkyyttä hänessä niinkuin useimmissa toisissakin. Poliisina oli Isac Corby. Jätetään tälle mainitsemiselle lyhyen osansa vuoksi.

Yleisöä tilaisuudessa oli tuvan täydeltä ja kerta toisensa perään kuuluvista naurun hörähdyksistä päättäen erittäin tyytyväistä iltaansa. Toivottavasti kappale näytetään vielä toisenkin kerran, ehkäpä useamminkin. — H. K.

"Nuoria suruttomia"

Tämän päiväisestä lehtemme numerosta alkaen julkaistaan jatkokertomuksena yksinäytöksinen huvinäytelmä "Nuoria suruttomia". Kappale on aiheeltaan nykypäivien Suomesta.

Lehtemme julkaisee kappaleen senvuoksi, koska varsinkin pienemmillä osastoilla on huutava puute pienistä näytelmistä. Sitä puutetta nyt tämä julkaistava ei tosin suuresti poista, mutta onhan se tyhjää parempi. Toiseksekseen saavat osastot, leikkaamalla näytelmän irti lehdestämme, sen halvalla ja kunnollisen asuisen.

Yksi ehto on kuitenkin näytelmän esittäjille asetettu. Se on sellainen, että jokaisen osaston, joka kappaletta esittää täytyy sitä maksaa Suom. Järj. näytelmärahastoon kaksi dollaria. Siis kaksi dollaria maksamalla saa siihen itsekukin osasto vaikka ikuisen esittämisoikeuden. Mitään kontrollia ei luonnollisesti voida sen esityksistä pitää, täytyy vain toivomme hartaasti, että sen esittäjät tämän pienen "veron" suorittaisivat. Työväen näytelmäkirjallisuus on vasta nousevaa, haparoivaa, ja sen kehittyminen hitaasti. Osaltaan jokainen voi näytelmätaiteemme kehityksen kulkua edistää, maksamalla ylläminitusta kappaleesta tuon pikkuisen summan. Enempikin luonnollisesti saa tehdä, jos haluaa. Nämä oikeudet koskevat vain Canadaa, muualla ei kappaletta saa ilman tekijän lupaa enempää kopioida kuin julkaistakaan.

Leikatkaa siis tästä numerosta alkaen näytelmä lehdestämme irti ja säilyttäkää se.

MOLEMPI PAREMPI

Episkopaalinen ja baptisti pappi riitelevät keskenään. Molemmat olivat lopulta niin kiihdyksissä, että haukkuivat toisiaan tylsämielisiksi. Paikalle sattui jumalankieltäjä. Häntä pyydettiin riidan ratkaisijaksi. "Tämä sanoo, minua idiootiksi", eelitti toinen. "Samoin tämä minua", jatkoi toinen. "Kumpiko on oikeassa?" huusivat kumpikin yhtaikaa. "Molemmat", virkkoi hymyillen jumalankieltäjä.

TYÖVÄEN URHEILU

Kokemuksen merkitys palkintotuomareille

Työväen urheiluliikkeen vaurastuessa ja haaraantuessa yhä moninaisemmille aloille muodostuu toimitsijatehtävien hoitaminen yhä tärkeämmäksi päivänkysymykseksi. Jo monen vuoden ajan on meillä vallinnut ilmeinen toimitsijavoimien puute, joka nykyisin esiintyy usealla paikkakunnalla sangen kipeänä. Tätä puutetta on koetettu poistaa kurssitoiminnan avulla, mutta taloudelliset seikat ovat asettaneet tälle toiminnalle vissit rajansa. Se ei ole voinut muodostua niin voimaperäiseksi, että se riittäisi tyydyttämään yhä kasvavan toimitsijavoimien tarpeen.

Uusien toimitsijavoimien kasvattaminen on meillä näinollen edelleenkin päiväjärjestyksessä ja uusia kursseja suunnitellaan tämän tarkoitusperän hyväksi. Kieltämättä on kurssitoiminnalle annettava edellämainitussa kysymyksessä mitä suurin arvo ja kaikintavoin edistettävä niiden toimeenpanemista.

Mutta tässä yhteydessä on syytä puuttua asiaan toiseltakin näkökannalta, eikä tuijottaa yksinomaan kurssitoimintaan itsensä sokeaksi toimitsijoiden kasvattamiskysymyksessä, kuten monella taholla tottumuksen voimalla tehdään.

Uusia toimitsijavoimia voidaan kasvattaa ja on kasvatettava myöskin käytännöllisen kokemuksen avulla. Siinä kohdin on meillä tapahtunut ja tapahtuu edelleen suuria epäkohtia ja laiminlyöntejä.

Jos katselemme nykyisin vielä remmissäolevaa vanhempaa toimitsija-ainesta, niin havaitsemme että heistä ainoastaan hyvin harvat ovat tulleet vähimmästäkään kurssiopiskelusta osallisiksi. Yksinomaan käytännöllisen kokemuksen kautta he ovat alalla niin kuin toisellakin taitonsa saavuttaneet. Ja todellisuudessa onkin kokemusten koulu parhain kasvattaja näissäkin asioissa. Suurimmillakin kurssitiedoilla varustettu toimitsija on toisarvoinen tekijä tehtävässään, ennenkuin hän on myöskin käytännöllisen kokemuksen avulla oppinut sovelluttamaan tietonsa käytäntöön.

Se taasen, että meillä on liian vähän näitä pelkästään kokemusten nojalla päteviksi toimitsijoiksi kehittyneitä yksilöitä, johtuu siitä, että tähän puoleen on liian vähän kiinnitetty huomiota — kuten jo edellä on mainittu. Katsellaanpa hieman, miten asiat ovat olleet ja ovat edelleen.

Onpa kysymykseen tullut mikä ala tahansa, niin aina on totuttu käyttämään samoja toimitsijoita. Yksinpä jäsentenvälisissäkin kilpailuissa on täytynyt olla toimitsijoina entuudestaan pätevimmiksi tunnetut henkilöt. Sillä tavalla ei tietystikään ole uusia toimitsijavoimia päässyt edes kokeilemaan, vielä vähemmän kehittymään. Ja kuitenkin olisivat juuri jäsentenväliset kilpailut mitä parhaimpia n.s. praktiseeraustilaisuuksia uusille toimitsijavoimille. Olipa kysymyksessä sitten voimistelu-, urheilu-, paini-, nyrkkeilytahi mikä muu kilpailulaji tahansa, niin aina pitäisi jäsentenvälisiin kilpailuihin sijoittaa yhden tahi parin tottuneen toimitsijan ohella joukko alokkaita. Ennen kilpailun alkua voisi joku tottuneempi toimitsija selostaa aloitteleville tovereilleen kysymyksessäolevan tehtävän muodot ja muut tarpeelliset seikat. Jos tätä menettelyä olisi meillä noudatettu esimerkiksi viime viiden vuoden ajan, niin ehdottomasti olisi meillä nykyään jo kaikilla aloilla paljon runsaampi joukko käyttökelpoisia toimitsijoita kuin tällä hetkellä on. Parempi myöhään kuin ei milloinkaan. Otettakoon tämä tämänpäivän tunnukseksi ja ryhdyttäköön vastaisuudessa noudattamaan edelläesitettyä tapaa, niin lähitulevaisuudessa myöskin tulee toimitsijavoimien puute alati pienenemään.

Allekirjoittanut sai aiheen puuttua tähän kysymykseen varsin erikoisella tavalla. Eräissä kansallisissa voimistelukilpailuissa tuli juttu erään arvostelutuomarina olleen toverin kanssa asiasta ja siinä muun keskustelun ohella tuli tiedusteltua missä hän oli kurssit käynyt.

— En missään — kuului koruton vastaus.

— No, tottahan toki jossakin on täytynyt saada koulutusta noin vaikeaan tehtävään — jatkoin keskustelua.

— Koulutusta, tietysti. Kokemusten koulua on tullut käytyä. Ensin järjestimme kansalaissodan jälkeen vankilassa ollessamme murjussa jäsentenvälisiä kilpailuja ja jonkunhan täytyi olla myöskin palkintotuomarina. Valitsivat minut. Kilpailuohjelma ei ollut laaja, käsittihän vain vapaaliikkeen ja liikkeen n.s. permantonojapuilla. Mutta niinkin suppeassa ohjelmassa oppi vähitellen kiinnittämään huomiotaan tarpeellisiin seikkoihin. Vankilasta vapauduttuani jouduin voimisteluseurani jäsentenvälisissä jatkamaan samaa hommaa ja niin sitten ovat senjälkeen aina pyytäneet kun ovat tarvinneet.

Täytyy myöntää, että voimistelukilpailujen arvostelutuomaritehtävä on verrattain vaikea monen muun tehtävän rinnalla, joihin kehitytään paljon helpommin. Mutta edellämainitun toverin kertomus osoittaa, etteivät määräävinä ole mitkään vaikeusrajat, vaan ainoastaan hyvä tahto. — T.U.-lehti.

MAATALOUS

Fascismi ja talonpoikaisto

Italialainen tohtori Miglioli on esittänyt fascismista ja tolonpoikain suhteista siihen m.m. seuraavaa:

Kapitalistisen pulakauden syventyessä, josta osana on maatalouspula yrittävät kapitalistit toteuttaa viimeistä valtakeinoaan, fascismia Europan eri maissa. Se ei aina kulje fascismin nimellä. Sitä voidaan toteuttaa toisellakin nimellä. Kapitalistit tekevät näin kaikkensa riistovaltansa säilyttämiseksi työväen ja talonpoikaiston yhteitoimintaa vastaan. Niinpä esim. Italiassa ottivat fascistit kaikki työveän ja talonpoikaiston järjestöt haltuunsa ja joukkotyösopimukset fascistien sanelun mukaan saatettiin voimaan.

Tätä tehden on maatalouspula, s.o. työtätekevän talonpoikaiston kurjistuminen viime aikoina kaikissa maissa ja eritoten selvissä fascistimaissa suunnattomasti lisääntynyt. Pulaa on edelleen syventänyt se, että suuria veroja on lyöty talonpoikien niskoille. Maatalouden luotto on Italiassa fascismin emämaassa, suuresti alentunut. Viljaa tuodaan maahan ulkoa enemmän kuin ennen. Suurporvaristo harjoittaa siellä kuten muuallakin maatalouden ratsionalisoimista ja tätä tehden on maatalouden pikkuporvaristo saanut maksaa kalliit oppirahat fascismista. Tuotantoa ei siis ole kaikesta huolimatta kyetty jatkamaan eteenpäin.

Köyhempi ja entinen keskivarakaskin talonpoikaisväestö saa vuodattaa itsestään suunnattomasti työtä suurkapitalismin riistoon, joka ei tähän pysty, saa kokea uuden rikoslain — fascismin kouraa.

Saksassa on sikäläinen naamioon pukeutunut fascismi vaatinut poikkeuslakeja, jotka auttaisivat fascisteja toiminnassaan.

Fascismi koetetaan tavallisesti aluksi panna käyntiin kansallista tietä. Tällä asteella yritetään kaikin keinoin saada talonpoikaisto mukaan. Kun fascismileikkaus sitten on saatu menemään läpi, niin suuntaavat fascistivallanpitäjät pakkokeinonsa työväkeä ja talonpoikaistoa vastaan. Tämä lisää maataoulden ahdinkoa ja syventää maatalouspulaa.

Rauhalliseen työskentelyyn jää vähemmän tilaisuutta maataloudessa, sillä väkivaltaan nojautuvat lait ja asetukset ovat alituisesti painamassa työtätekevän talonpoikaiston elämää. Itävallassa on tätä nykyä 30—50% korkeampi verotaakka kuin ennen talonpojille. Siellä esiintyy fascismi näennäisesti vielä talonpoikien puolustajana. Se on ajavinaan heidänkin asiaa. Italiassa, joka tässä suhteessa on asteen edellä, ei talonpoikia enää missään muodossa suojata.

Erityiseksi fascismin aseenkantajaksi n.s. tasavaltamaissa on asettunut sosialidemokratia. Tyypillinen maa tässä suhteessa on Saksa. Sosialidemokraattien välityksellä yritti fascismikapitalismi kalastella talonpoikia. Saksassa esim. vuokralakiesityksellä. Seurauksena Saksan demokraattien hilituspidosta on ollut, että suurin osa velasta on pientalonpoikain luottoa.

Jos jonkun maan talouselämä käy kyseenalaiseksi, niin seurauksena on silloin fascismi. Siihen ovat tarttuneet suuragraaritkin, kuten Jugoslaviassa selvästi nähtiin.

Amerikalainen pääoma näyttelee näissä yrityksissä huomattavaa osaa. Talonpoikien tuotantoväline, maa ja teollisuustyöväestön työvoima pannaan tuon pääoman riistettäväksi.

Jugoslavian talonpoikaisto on nyt huomannut asemansa ja taistelee voimakkaasti porvaristoa vastaan. Samoin Tshekko-Slovakian ja Unkarin talonpojat ovat myöskin luokkataistelun kannalla.

Belgiassa kulkee maatalous pientalonpoikaistilojen merkeissä, sillä pääoma on siellä viety teollisuuteen. Belgian talonpojat eivät ole läheskään vielä pitkin linjaa selvillä asemistaan. Teollisuuden ja maatalouden väliset "sakset" ovat siellä kuitenkin jo melko terävät.

Ranskassa yrittävät fascistipiirit tällä kertaa kaikkensa saadakseen fascismin leviämään maaseudulle. Ominainen ilmiö Ranskassa tätä nykyä on, että maaseudulta siirtyy runsaasti väkeä kaupunkeihin. Ranskaan nähden on sanottava, että fascismi siellä nostaa päätään, se on leviämään päin.

Espanjan talonpojat elävät vaikeissa olosuhteissa. Koko maa on kuohuntatilassa. Talonpoikain keskuudessa on syntynyt voimakas liike, joka kulkee hyvissä merkeissä.

Sveitsissä on maatalouspula aikaansaanut talonpoikien kesken järjestön, joka vaikka onkin pieni, on luja järjestö ohjeenaan talonpoikien ja työväen yhteinen luokkataistelulinja.

Eräänlaisena varmana tietona fascismia käsiteltäessä kuitenkin on, että se on hyökkäävän kapitalistien viimeinen vaihe. Italia on tällä kertaa taloudellisen rappion partaalla. Vajaukset valtion ja kuntain kassoissa ovat yleisiä. Fascismilla on koko pelinsä yhden kortin varassa. Italian talonpojat eivät enää kulje samaa fascistitietä kuin ennen ja fascistien reformit on talonpoikaisto huomannut huiputukseksi.

Tunnuksena kaikkien maiden kapitalismin ikeen alla oleville talonpojille olkoon että maa talonpojille.

Työläisten ja talonpoikien yhteistoiminnalla tämä on mahdollista.

Fascismin avoin valtaanpääsy tietää sotaa Neuvostoliittoa vastaan. Imperialistit kärkkyvät tätä 1/6 maapallon osaa.

Kapitalistisen maatalouspulan ahdistaman talonpoikaiston päämääränä tulee olla fascismin maahan lyöminen työväen avulla.

Lasinvalmistuksen historiaa

Arvokkaiden kemiallisten ja fysikaalisten ominaisuuksiensa sekä verrattain halvan hintansa vuoksi on lasilla ollut arvaamaton merkitys inhimillisen sivistyksen kehityksessä. Nykyään on lasi aivan välttämätön tarveaine, josta valmistetaan mitä erilaisempia taloudessa käytettäviä astioita sekä tieteellisiä kojeita ja koneosia.

Lasinvalmistustaito on ikivanha. Tavallisesti otaksutaan Egyptin olevan lasiteollisuuden kotimaan. Kaikissa tapauksissa vanhimmat tunnetut lasiesineet ovat egyptiläistä kotiperää. Beni-Hassanin ja Teben hautapatsaissa, jotka niissä olevien kirjoitusten perusteella ovat rakennetut noin 2300 e. Kr., tavataan jo kuvia lasin puhaltamisesta. Vanhin tunnettu lasiesine, joka on vuodelta 2500 e. Kr., säilytetään British Museumissa Lontoossa.

Egyptissä lasinvalmistustaito levisi arvatenkin ensin Foinikiaan, jossa kauppakaupungit Tyros ja Sidon tulivat lasiteollisuuden pääpaikoiksi. Egyptiläisiä pidettiin kuitenkin yhä vieläkin kaikista taitavimpina lasinvalmistajina, ja varsinkin ajanlaskumme alkukoina Aleksandria oli kuuluisa suurenmoisesta lasiteollisuudestaan. Sen tuotteita pidettiin niin arvokkaina, että roomalainen keisari Aurelianus (270—275 j. Kr.) antoi egyptiläisten maksaa veronsakin lasitavaroissa.

Egyptistä siirtyi lasinpuhaltajia vähitellen Italiaan, jossa he perustivat omia tehtaita. Jo v. 210 j. Kr. oli Roomassa niin monta lasityöntekijää, että heille annettiin erityinen kaupunginosa, samalla kuin heitä ruvettiin veroittamaan. Harrastus lasiteollisuuteen oli Rooman valtakunnassa aluksi varsin suuri. Useita teknillisiä parannuksia tehtiin, niin että tämä teollisuus useissa suhteissa kohosi korkeammalle kuin koskaan ennen. Yksinkertainen roomalainen lasi oli vihreätä tai kellertävää, muistuttaen nykyajan yksinkertaisempia lasituotteita. Siinä on huomattavissa juovia ja kaasukuplia, riippuen teknillisen käsittelyn puutteellisuudesta. Koriste-esineitä valmistettiin sentähden melkein yksinomaan värillisestä lasista. Vanhalla ajalla valmistettiin lasiesineet yleensä puhaltamalla, mutta myöskin valamalla ja muotteihin painamalla.

Roomalaiset lasituotteet levisivät kaikkiin maihin, myöskin pohjoisiin, kuten useat hautalöydöt todistavat. Noin 300 j. Kr. alkaa alennustila roomalaisessa lasiteollisuudessa. Rooman keisarit ja ylhäiset eivät enää näyttäneet samaa harrastusta siihen kuin ennen, vaan rupesivat lasiastioiden asemasta käyttämään hopeaisia ja kultaisia juoma-astioita. Ylhäist. antamia esimerkkejä seurasivat alhaisemmatkin, ja tällä tavoin varsinkin taiteellisten lasi-esineitten valmistustaito vähitellen unohtui.

Länsi-Rooman valtakunnan hajotessa Bysantti (Konstantinopoli) tuli lasiteollisuuden pääpaikaksi. Bysanttilaisten lasituotteiden taiteellisesta laadusta ei meillä ole mitään varmoja tietoja, mutta luultavaa on, että useat värillisestä lasista valmistetut vanhanaikaiset vaasit ja maljat sekä muut koristeesineet, joita nykyään säilytetään vanhoissa kirkoissa, ovat täältä kotoisin. Varmasti kuitenkin tiedetään, että Bysantissa valmistettiin suuret määrät taidokkaita mosaiikkiteoksia ja värillistä ikkunlasia. Varsin ominaista bysanttilaiselle lasiteollisuudelle ovat pullonmuotoiset moskelamput, joita vieläkin löytyy muun muassa Hassanin moskeassa Kairossa. Kun Itä-Rooman valtakunta hajosi, joutui lasiteollisuus sielläkin rappiolle.

Bysantista lasimestarit siirtyivät vähitellen Venetsiaan, jossa tämä teollisuus ajan pitkään savautti korkeamman kukoistuksen kuin missään sitä ennen. Lasiteollisuutta oli Venetsiassa jo aikaisemminkin menestyksellä harjoitettu ja jo v. 1921 oli siellä siksi monta lasitehdasta, että niistä johtuvan tulenvaaran katsottiin olevan niin suuren, että ne kaikki siirrettiin lähellä olevalle Muranon saarelle. Venetsialaiset lasituotteet olivat 1400-luvulla muodoltaan jäykkiä ja tukevia. Niiden tyyliin oli vaikuttanut epäilemättä samanaikaiset kultaseppien teokset. Korkeimman kukoistuksen saavutti venetsialainen lasiteollisuus 1500- ja 1600-luvulla. Renesanssiaika vaikutti edullisesti myöskin lasiteollisuuteen ja useita teknillisiä parannuksia tehtiin. Tältä aikakaudelta ovat kotoisin ne taidokkaisiin muotoihin puhalletut, loistavan värikkäät venetsialaiset tuotteet, joita jälkimaailma syystä vielä nykyäänkin ihailee. Sen ajan taiteilijat ja taidetta harrastavat henkilöt pitivät Muranon tuotteita mitä arvokkaimpina koristeina kodeissaan ja museoissaan. Kerrotaan, että Ranskan Kuningas Henrik III niin ihastui Muranon tehtaiden taiteellisiin tuotteisiin, että antoi aatelisarvon kaikille mestareille. Venetsian lasiteollisuuden loistoaikana oli Muranon saarella 40 suurta lasitehdasta ja noin 30,000 asukasta. Mutta aivan samoin kuin aikaisemmin Roomassa ja Bysantissa lasiteollisuus joutui täälläkin rappiolle samassa määrin kuin tasavallan loisto laski. Jo 1600-luvulla Venetsian lasiteollisuus oli hyvää kyytiä menossa alaspäin. Tähän vaikutti epäilemättä suuressa määrin myöskin se, että yleensä ruvettiin harrastamaan aivan värittömiä, läpinäkyviä, hiottuja lasituotteita, joita Venetsiassa ei osattu valmistaa.

Myöskin saksalainen lasiteollisuus johtaa juurensa keskiajalta saakka. Sen synnystä ei tiedetä mitään varmuudella, mutta jo sangen aikaisella ajalla tunnetaan varsinkin etelä-Saksassa useita pieniä lasitehtaita. Vanhimmat meidän aikoihimme säilyneet saksalaiset lasituotteet ovat 1500-luvulta. Ne ovat yleensä raskaita ja kömpelöitä. Lasi niissä on epäpuhdasta, ja ne ovat koristellut joko maalaamalla tai emaljiväreillä. Korkeimman kukoistuksen saksalainen lasiteollisuus saavutti Böömissä 1600-luvulla. Kun venetsialaiset lasit olivat tulleet kuuluisiksi taidokkaasti puhalletuista muodoistaan ja loistavista väreistään, oli böömiläisille tuotteille ominaista kirkas, väritön lasi ja kaunis hionta. Huomattava taantumus böömiläisessä lasiteollisuudessa huomataan, varsinkin mitä sen taiteelliseen laatuun tulee, 1700-luvun lopulla. Ja vasta 1810 alkaen, jolloin Englannissa ja myöhemmin myöskin Ranskassa aljettiin valmistaa valettua ja painettua kristallilasia, väheni böömiläisen lasin menekki hyvin tuntuvassa määrässä.

Muista Europan maista ovat Espanja, Ranska, Alankomaat ja Englanti ne maat, joiden lasiteollisuus alkaa jo keskiajan lopulla. Ranskaan tuli 1500-luvulla useita venetsialaisia lasinpuhaltajia, 1600-luvun alussa on siellä lasitehtaita jo useammassa paikassa. Ranskassa valmistetut peilit rupesivat 1600-luvulla kilpailemaan venetsialaisten peilituotteiden kanssa. Myöhemmin eli 1700-luvulla böömiläisen lasin kuosiset lasituotteet tulivat käytäntöön Ranskassa, kuten muissakin Euroopan maissa, ja 1800-luvulla ranskalaiset tehtaat rupesivat valmistamaan Englannissa keksittyä hiottua kristallilasia. Englannissa, Espanjassa ja Alankomaissa lasiteollisuus on kehittynyt aivan samansuuntaisesti kuin Ranskassakin. 1800-luvulla Englanti kulki tienraivaajana lasiteollisuuden alalla, sillä kuten jo aikaisemmin mainittiin, on Englantia pidettävä nykyisen kristalliteollisuuden kotimaana.

Ruotsin lasiteollisuuden varsinaisena perustajana pidetään tukholmalaista Melchior Jung'ia. Suurella vaivalla ja melkoisilla kustannuksilla hän oli ulkomailta tilannut lasinpuhaltajia ja perustanut lasitehtaan Tukholman läheisyyteen. V. 1641 hän sai oikeuden harjoittaa tätä teollisuutta ja v. 1643 annettiin hänelle monopoli, jonka mukaan ulkomaalaisen lasin tuonti koko Ruotsin valtakuntaan, siis myöskin Suomeen, takavarikkoonoton ja sakon uhalla kiellettiin. Jungin tehdas valmisti pulloja sekä karkeampaa ja hienompaa talouslasia siksi paljon, että sitä riitti viedä ulkomaillekin. Vieraat varsinkin italialaiset työmiehet eivät kuitenkaan näyttäneet viihtyvän oudoissa oloissa, vaan pakenivat maasta, ja v. 1646 tehdas jäi ilman työmiehiä. Hallituksen täytyi silloin julistaa lasintuonti vapaaksi kunnes saataisiin uusia työmiehiä. Tämä tapahtuikin jo v. 1648, jolloin 1643 vuoden asetus uudistettiin, kuitenkin ainoastaan juomalaseihin nähden, koska apteekkarit valittavat, että Jung kiskoi pulloista niin korkeita hintoja, ettei rahvas enää kyennyt rohtoja ostamaan. Jungin tehdas kehittyi kehittymistään ja oli toimessa vielä noin 30 vuotta tämän jälkeen. V. 1675 italialainen seikkailija Bernardino Schapitta saapui Tukholmaan esiintyen nimellä "markiisi Giacomo Guagini". Kehuen olevansa lasiteollisuuteen erittäin perehtynyt hän kääntyi Ruotsin etevimpien teollisuusmiesten puoleen ja kehoitti näitä perustamaan oikein suuremman lasitehtaan. Yrityksissään markiisi onnistuikin. Uusi "lasikomppania", jolle Kaarle XI v. 1676 myonsi suuria etuuksia, rakennutti tehtaan Tukholman nykyisen Klaran kirkon läheisyyteen. Mutta kun lasia piti ruvettaman tehtaassa valmistamaan katsoi markiisi, jonka piti tulla tehtaan johtajaksi, parhaaksi paeta maasta. Tehtaan johtoon rupesi nyt kuuluisa teollisuuden harrastaja Bathasar Grill, joka muutti tehdasrakennukset Kungsholmiin, missä tehdas oli toiminnassa 1800-luvun alulle.

Työmehinä ruotsalaisissa tehtaissa 1600-luvulla oli paljon italialaisia, josta kai johtuukin se, että tämän aikakauden lasituotteet muotoihin nähden ovat hyvin samanaikuisten venetsialaisten tuotteiden tapaisia. 1700-luvulla on böömiläisellä lasiteollisuudella määräävä vaikutus lasiteollisuuteen Ruotsissa, kuten muuallakin Euroopassa. Tuotteet valmistetaan paksummasta lasista ja ne jalostetaan hiomalla ja syövyttämällä. Yleisiä koristeaiheita tällä alalla ovat kuninkaalliset nimikilvet ja vaakunat, palmun ja laakerin lehdet. Vapausajan pyrkimys saada aikaan vilkas teollinen toiminta kaikilla aloilla synnytti useita uusia lasitehtaita, joissa otettiin käytäntöön monia parannettuja teknillisiä menettelytapoja. 1700-luvun lopulla tuotiin Ruotsin valtakuntaan englantilaista kristallilasia, jota sitten 1800-luvulla pidettiin lasituotteiden esikuvana.

Edellisessä on puhuttu vain n. s talouslasin valmistuksen kehityksestä. Vaikka jo muinaisajan kansat olivat varsin taitavia lasinpuhaltajia, eivät ne siitä osanneet valmistaa ikkunalasia, jota nykyään voitaneen pitää yhtenä lasiteollisuuden tärkeimpänä tuotteena. Ikkuna-aukot peitettiin yhä edelleen eläinten rakoilla, ohuilla sarvilevyillä tai läpinäkyvällä kankaalla. Mutta näiltä aineilta puuttui ne kaksi pääominaisuutta, jotka tekevät lasin niin soveliaaksi ikkunoihin, nimittäin läpinäkyväisyys ja lämmönpitävyys. Milloinka lasia ruvettiin käyttämään ikkunoihin, ei varmuudella tiedetä. Ajanlaskumme alku-aikoina oli roomalaisilla jo kyllä lasi-ikkunoita, mutta ne olivat perin pieniä ja vain pihan puolella rakennusta. Vähitellen lasi-ikkunat tulivat suuremmiksi, ja kahdeksannella vuosisadalla näyttävät useimmat Iitalian kirkot olleen varustetut lasi-ikkunoilla. Yksityisasunnoissa lasi-ikkunat tulivat yleisempään käytäntöön vasta useampia vuosisatoja tämän jälkeen. V. 1428 näyttää Wienin kaupungissa useimmissa rakennuksissa olleen lasi-ikkunat. Pohjoismaissa ruvettiin lasi-ikkunoita käyttämään muutamissa kirkoissa nähtävästi keskiajan alkupuolella, mutta yksityisasunnoissa ne tulivat käytäntöön vasta paljoa myöhemmin. — J. K.

"Maailman kirjallisuuden kultainen kirja"

Yllämainitunlainen suurteos on alkanut ilmestymään Suomessa Söderströmin kustannuksella. Ensimmäinen osa, joka ilmestyi jo viime kuussa, käsitti Saksan kirjallisuuden kultaisen kirjan, sisältäen 825 suurikokoista sivua. Kaikkiaan tulee teosta ilmestymään 9 osaa. Jokainen osa käsittäen noin 800—1000 sivuun. Teos tulee sisältämään kaikkien aikojen ja sivistyskansojen kirjallisuudesta kauneimmat sivut. Kustantaja mainitsee, että toimittajiksi tähän suurteokseen on kiinnitetty Suomen nykyisin pätevimmät kirjallisuuden tuntijat ja etevimmät kirjailijat suomentajiksi.

Teosta ei meillä ole, heti ainakaan, suorastaan saatavana, mutta voitte lähettää tilauksenne meille, jotka tulemme välittämään Suomeen. Kunkin osan hinta tulee olemaan noin $4.00.

Pyytäkää esittelylehtisiä meiltä, niin lähetämme mielihyvällä, niitä on täällä muutamia saatavana.

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.

SAMALLA MITALLA

Pappi tuli karhuamaan suutarilta kirkollismaksuja. "En minä ole käynyt kirkossa, enkä papin kanslissa, ei minulla ole mitään velkaa kummallekaan." "Ovet on ollut auki sinullekin, miksis' et ole käynyt. Maksa pois vaan". Ja niin pappi maksatti köyhällä suutarilla laskun. Jonkun ajan perästä lähetti suutari papille laskun kenkien korjaamisesta. "En minä ole korjuuttanut sinulla kenkiäni, enkä ole velkaa sinulle." sanoi pappi. "Olisit tuonut, ovet on ollut auki sinullekin, maksa pois vaan", vastasi suutari.

4

EMÄNTÄ

Herra jumala, kuinka paatunut sinusta on tullut! Raamatussa sanotaan: näin sanoo Herra, Herra, Jerusalemin asuvaisista Israelin maalla: heidän pitää syömän leipänsä murheessa ja juoman vetensä vaivaisuudessa; sillä maa pitää hävitetyksi tuleman kaikista, kuin siinä on, kaikkein asuvaisten pahuuden tähden.

OTTO

Vaivaisuudessa ja murheessa kai tässä seurojen jälkeen saa leipäänsä syödä, sillä muruset ne jää jälelle, kunhan uskovaisten lauma käy ensin itseään ravitsemassa.

EMÄNTÄ

(vihaisena). Otto! Minä käsken sinun olemaan hiljaa! Omista lapsistaan saa tuollaisen murheen maailmaan. Siellä sotaväessä kai sinä lienet noin syntiseksi oppinut, me olemme ainakin kasvattaneet sinut kristillisyydessä.

OTTO

Sotaväessäkö? Siellä minut vasta olisi oikein "uskovaiseksi" kasvatettu, mutta en ottanut vastaan kaikkea mitä tarjottiin. Siellä kun ihminen oppii murhaamaan, juopottelemaan, elämään rivoa ja siivotonta elämää. Ei, äiti, en ole ottanut vastaan enempää armeijan kuin teidänkään "tosikristillisyyttänne", olen vain koettanut pysyä ihmisenä.

MATTI

(Otolle). Noista puheistasi minä ostan sinulle joskus pullakahvit.

EMÄNTÄ

(käskevästi). Minä käsken olemaan hiljaa! Taikka muuten ajatan sinut isälläsi matkaasi, sillä hän ei kärsi laskettavan leikkiä sielun asioissa. Ja heretkää siinä jo märehtimistä, että saa puhdistaa pöydän.

NUORIA SURUTTOMIA

1-osainen huvinäytelmä.

Totena kerrotun jutun mukaan sommitellut

LUPPOVAARAN ISKO

(Jälkipainos kielletään.)

Sudbury, Ont., Vapauden kirjapaino 1930.

NAISTEN OSASTO

Työväenluokan äidit ja isät

Nyt on taas se aika jolloin valmistellaan ja järjestetään lasten ja nuorison kesäkouluja, pioneerikämppäyksiä y.m., joiden avulla koetetaan saada työläislapset ymmärtämään ja oppimaan kommunismin aakkosia.

Vetoamme teihin, äidit ja isät. Jos teille on rakasta työväenluokan pyrkimyksien eteenpäin vieminen, niin te laitatte lapsenne näihin kouluihin. Eikä se riitä, että myötätunnosta lähetämme lapsemme näihin kouluihin, vaan on selitettävä edeltäpäin tämän koulun merkityksestä ja myöskin niistä vaikeuksista mitä siellä voi sattua, ettei lapsille tule pettymys, jos ei kaikkea voida niin hyvin järjestää. Mahdollisesti huomataan monta heikkoa kohtaa niin opetuksen kuin muunkin järjestelyn valmistuksissa, vaan sittenkin, olemmehan vaan köyhiä työläisiä, jotka järjestämme nämä oppikursseja, ja meiltä täytyy riittää niin moneen muuhun avustukseen varoja, niin mitään loistavaa hyvyyttä emme varmaankaan voi saada. Mutta kun ymmärretään tilanne ja selitetään se lapsille ymmärrettävästi, niin vanhemmille kuin nuoremmillekin lapsille, ja myöskin koetetaan innostaa niitä oppimiseen, niin ne ottaa opetuksen vastaan. Ja opetuksessa ei saa sivuuttaa nuorintakaan ikäluokkaa, joskaan ei heille voida paljon kerralla opettaa, sillä he eivät jaksa pitkälti kerralla seurata.

Pelkiksi huvittelutilaisuuksiksi ei myöskään saa muodostua lasten kesäkoulut. Heidän on jotain opittava, sillä he ovat työläisten lapsia ja nuorisoa, joihin me luotamme tulevaisuudessa; heidän tehtäväkseen jää työväenluokan taistelut ja työväenluokan vapautuminen. Usein kuulee valituksia sellaisilta, joilla on jo isommat lapset, että ei ole kyllin nuorena selitetty heille asioita työväenluokan näkökannalta katsottuna, joten porvarilliset koulut, elävätkuvat, porvarilliset romaanit jne. ovat tehneet vaikutuksensa, ja jolloin ei ole enää yhtä hyvä valkuttaa heihin opettavasti; heidän herkkä mielensä on täynnä kaikkea muuta, vaan ei luokkapyrkimyksiä. Siispä tällaiset kuin kesäkoulut ja pioneerikämppäykset ym. täytyy järjestää siten, että voidaan vaikuttaa nuorison mieliin proletaarisen kasvatuksen merkeissä, koettaa saada heidät ymmärtämään tämän järjestelmän kierouden, jonka uhreja ovat niin nuoret kuin vanhatkin. Vanhat työläiset ovat vuosikymmenet raataneet kapitalisteille hyvinvointia ja kun eivät enää kykene työtään jatkamaan, siirretään heidät kadulle ja nuoret täyttävät heidän paikkansa työpajoissa. Tämä on jokaisen työläislapsen kohtalo tämän järjestelmän vallitessa vanhaksi tultuaan. Ja tämä tulee heille selittää. Tämä on selitettävä lapsille niin nuorena kuin he suinkin jaksavat tajuta.

Ja opettajien myöskin täytyy olla sellaisia joilla on itsellä innostusta ja varma vakaumus työväenluokan voitosta. Silloin he tekevät kaiken mitä voivat nuorison tietoisuuden edistämiseksi. Opetuksesta olisi paljon hyöty jos jokainen oppilas, joka jo voi kirjoittaa, tekisi muistiinpanoja opetuksesta, että niitä voisi kerrata vielä koulun loputtuakin. Silloin jäisi paremmin muistiin.

Tehkäämme jokainen sen mitä voimme velvollisuudentunteesta kesäkoulujen onnistumiseksi ja nuorison tietoisuuden kohottamiseksi ei vaan kesäkoulujen aikana, mutta aina, sillä nuorison eteen ei koskaan tehdä liian paljon työtä.

Sitten on tulossa työläisnaisten järjestämät piirijuhlat tällä alueella: Timminsissä 13 pnä heinäk. ja Kirkland Lakella 20 pnä heinäkuuta. Nämä tilaisuudet on järjestettävä myöskin agitatsioonimerkeissä, saadaksemme työläisnaiset ymmärtä-

Selostus

Canadan Työläisnaisten liiton Finlandin ja Fort Francesin yhteisestä ryhmäneuvottelukokouksesta, pidetty Fort Fort Francesin suomal. haalilla 25 p:nä toukok. 1930. Kokouksessa oli Finlandin osasto edustettuna viidellä ja Fort Francesin osasto kuudella jäsenellä.

Kokouksen avasi Finlandin osaston sihteeri Hanna Neil, joka myöskin ehdotti valittavaksi virkailijat kokoukselle. Puheenjohtajaksi valittiin Ida Mäki, pöytäkirjuriksi allekirjoittanut, joka myöskin velvoitettiin laatimaan selostus kokouksen menosta Työmieheen ja Vapauteen. Pöytäkirjan tarkastajiksi Lempi Dahlström ja Hilja Marshall.

Ryhmäsihteerin valinta. Ryhmäsihteeriksi valittiin Amalia Kivari Finlandin osastosta.

Kun oli luettu ja hyväksytty edellisen ryhmäkokouksen pöytäkirja, alettiin keskustella Finlandin osaston alustamista kysymyksistä, joista tulee evästyksiä laajennetun sihteeristön kokoukseen, johon myöskin piirin pitäisi lähettää edustaja. Edustajan lähettämisestä päätettiin seuraavassa Fort Francesin osaston kokouksessa.

Otettiin käsiteltäväksi alustus, vaatia kaikkiin kansakouluihin myöskin farmiseuduille vapaat opetusvälineet. Asiasta käytettiin useita puheenvuoroja ja tultiin päätökseen viedä asia laajennetun sihteeristön kokoukselle.

Senjälkeen alustus: Kaikille kaukaisille farmiseuduille olisi saatava hallituksen palkkaama lääkäri tai sairaanhoitaja, joka sairaustapauksen sattuessa antaisi hoitoa vapaasti, tai pienellä maksulla. Asia hyväksyttiin viedä laajempaan kokoukseen.

Työläisnaisten lehden perustamista Canadaan päätettiin painostaa, sekä ehdottaa järjestettäväksi kaikkiin työväen sanomalehtiin lasten osasto, joihin pitäisi pienien palkintojen avulla koettaa saada kirjoituksia lapsilta järjestämällä kirjotus-kilpailuja.

Osuustoimintakysymyksestä käytettiin paljon puheenvuoroja mitenkä asian eteenpäin viemiseksi olisi kullakin paikkakunnalla tehtävä valistustyötä. Kokous oli yksimielisesti kaivettuna kannalla, sekä päätti lausua jyrkän paheksumislauseen halosiaisten ja rönnien menetelmälle.

Työläisnaisten valistaminen: Asia katsottiin ehdottomasti tärkeäksi, että naisten mukaan luokkataisteluun saaminen suuremmassa määrässä voi tapahtua agitatsionimään mikä luokka on se johon he kuuluvat ja onko nykypäivän naisen paikka vielä kulkea pappien liepeillä. Miehemme raatavat työpaikoissa, joissa ovat joka hetki vaarassa elämän menetykselle, ja jos työläisten veri olisi nähtävänä maan ummenista kaivetussa kullassa, hopeassa, nikkelissä y.m., niin se puhuisi itsepuolestaan meidän työläisten kohtalosta. Vaan kun työläisten veri peittyy maan ummeniin, niin sen niin helposti unhoittaa ja työläinen on valmis kaikenlaiselle humpuukille. Siksi kaikki "rakikauluksisten" ja mustakaapujen puoskaritemput vielä saa pimitetyksi työläisnaiset erkaantumaan siitä luokasta, josta ovat lähtöisin. Siispä tällaisiin kuin piirijuhliin, joihin varmaan tulee sellaisiakin työläisiä jotka eivät käsitä järjestäytymisen merkitystä, on saatava ohjelma valittua sitä mukaa, että ne ovat samalla agitatsioonijuhlat työläisten keskuudessa.

Toveruudella:

Pohjois-Ontarion piirin naissihteeristö

---

työn avulla, jota olisi enemmän saatava naisten keskuuteen.

Nuorisokurssit sekä niiden rahastaminen. Kumpikin osasto raportteerasi koonneensa rahoja asian hyväksi, sekä lausui toivomuksen, että ne pantaisiin toimeen tämän kesän kuluessa. Oppilaitakin jo olisi tiedossa ainakin kaksi tässä ryhmässä.

Senjälkeen otettiin keskusteltavaksi tuo vanha ja uusi asia: väkijuomapahe. Kuten kaikki tiedämme, se rehottaa ympärillämme joka puolella, se lamauttaa työväenluokan toimintaa, sekä kurjistuttaa entistäkin kurjemmaksi työläisten elämän. Mutta asiasta ei voitu tehdä päätöstä mikä olisi tehokkaampi keino sen estämiseksi, vaan päätettiin viedä asia sihteeristön kokoukselle.

Naisliittojen yhteiset kesäjuhlat. Ne tulisi tänä kesänä olemaan Finlandissa, elokuulla, ajasta lähemmin ilmoittaa sihteeri tänne Fort Francesiin.

Kesäleirin järjestäminen lapsille, molempien osastojen yhteinen. Asia jätettiin Fort Francesin osaston kokouksen päätettäväksi. Koska nämä paikkakunnat ovat kaukana toisistaan, ei voitaisi lähettää leirille muuta kuin isommat lapset, jos ne järjestettäisiin yhteiset.

Yhteiset iltamat Workerin hyväksi tulisi järjestettäväksi lähimmässä tulevaisuudessa.

Puolustusliiton rahastamiseksi päätettiin edelleenkin tehdä voitavamme.

Neuvostoliittoon edustajain lähettäminen: kumpikin osasto raportteerasi toimineensa asian hyväksi.

Seuraava neuvottelukokous tulee pidettäväksi Finlandissa. Silloin täältä mennään joukolla sinne. Näitä kokouksia ei voida pitää usein, koska on niin pitkä matka osastojen välillä. Senvuoksi nytkin aika rupesi käymään lyhyeksi, joten moni asia jäi, ja kukin läksi omalle suunnallensa.

Aino Tiistola,
(Kokouksen pöytäkirjuri)

Työväenjärjestöjen konferenssi Torontossa valinnut naislähetystön Neuvostoliittoon

Hyvin onnistunut konferenssi pidettiin Torontossa perjantaina toukokuun 23 päivä Neuvostoliittoon lähetettävän naislähetystön valitsemiseksi. Saapuvilla oli noin 60 edustajaa, edustaen 35 eri työväenjärjestöä. Nämä järjestöt olivat työläisten joukkojärjestöjä, ammattiliittojen vasemmistoryhmiä, kommunistipuolue, kommunistinen nuorisoliitto j.n.e. Konferenssille esitetty rahallinen selostus osoitti, että yli $1,600 oli saapunut eri tahoilta maata ja oltiin toiveissa, että varoja tulee vielä lisää.

Johtokunta ehdotti, että valittaisiin viisi edustajaa ja esitti raporttinsa mikä kosketteli johtokunnalle tehtyjä nimityksiä, jotka olivat tulleet piiri- ja kaupunkikonferensseilta joka puolelta maata. Johtokunnalle oli lähetetty kaikkiaan 19 eri nimitystä. Johtokunnan esittämässä raportissa selostettiin, että sen valitseman ja konferenssille suositteleman ryhmän kokoonpanossa on noudatettu mahdollisimman tarkoin ensimäisen kanferenssin asettamia ehtoja, nimittäin, että enemmistö olisi tavallisia työväenluokan rivijäseniä, kaksi tehdasnaista, yksi perhepalvelijatar; tavallinen työväenluokan rivitaistelija kaivosseudulta ja yksi johtava vallankumouksellinen toveritar.

Tätä valintaansa tehdessään otti johtokunta tarkan käsittelyn alaiseksi sen tosiseikan, että tämän lähetystön tulisi edustaa mahdollisimman tarkasti joka puolella maata olevia työläisiä, pitäen silmällä kaikkein tärkeimpiä taloudellisia järjestöjä Quebecissa, Ontariossa, Albertassa, Nova Scotiassa j.n.e. Tämän lähetystön kansallinen kokoonpano otettiin myöskin huomioon, koska järjestämättömien järjestämiskysymys koskee englanninkieltä puhumattomia työläisnaisten joukkoja, jotka ovat kaikkein ankarimman riiston alaisina.

Kaikkien konferenssien ja järejstöjen ehdokkaaksi asettamien työläisten elämäkerta luettiin hyvin tarkoin ennenkuin konferenssi teki lopullisen päätöksensä. Johtokunta oli käsitellyt perinpohjaisesti kaikkia saamiaan asiakirjoja ja tehnyt kaikista edustajista monia tiedusteluja, ennenkuin se teki lopullisen valintansa, minkä se esitti konferenssille. Johtokunta oli pahoillaan, että rahallisten syiden vuoksi se ei voinut lisätä lähetystön henkilölukua, koska oli toisiakin hyvin suositeltuja ehdokkaita. Jos saadaan kylliksi paljon varoja, niin mahdollisesti tullaan lisäämään vielä kuudes henkilö tähän lähetystöön, koska johtokunnalle annettiin valta tehdä muutoksia tai lisäyksiä esim. sairaustapausten t.m.s. sattuessa, tai jos muuten asian haarat siten aiheuttavat.

Tarkan harkinnan jälkeen hyväksyi konferenssi yksimielisesti johtokunnan tekemän valinnan.

Konferenssi nimitti kaksi edustajaa piirin työläisiä käsittävään työväen yhtenäisyysliiton konferenssiin; valitsi komissionin laatimaan Kansainväliselle työläisnaisten kongressille ja Punaiselle ammatilliselle kansainväliselle Moskovassa esitettävää lauselmaa; laajensi johtokunnan henkilölukua 22:een jäseneen, jotka tulevat toimimaan vakituisesti ja järjestämään lähetystön agitatsionityötä sen palattua matkaltaan.

Kokous läpäistiin innostuneina käsiksi käytyyn työhön ja saavutettujen onnistuneiden tulosten johdosta. Johtokunta vetoaa kaikkiin työväenluokan järjestöihin antamaan lähetystölle täyden kannatuksensa. Vielä tarvitaan aineellista avustusta, koska koottu summa ei täytä alkuperäistä määrää. Lähettäkää heti, niin pian ja paljon kuin mahdollista, voidaksemme päättää tämä kohta konfferenssin työstä.

Lähettäkää varat osoitteella: M. Shur, 433 Montrose Ave., Toronto Ont.

Ne kertovat...

Ne kertovat aina ja yhä, nuo työnlasten laulut ja kertomukset, tuskis, ja kärsimyksistä. Miksi? Miksi eivät heidän laulunsa iloisina ilmoille virise, ja tarut onnen huumeesta ja riemusta kerro?

Siksikö, etteivät he tahdo lauluja onnesta laulella? Ei, vaan siksi, että he eivät voi. He eivät voi kertoa onnellisia rakkaustarinoita, eikä sepittää runoja riemun tuntein silloin, kun heidän sydämensä ei tunne onnen tunnetta, vaan syvimmässä sydänjuuressa kytee kosto ja valtavammin sydän kielin koskettelee tuska....

Niinkuin vesi pulppuaa purona hettehestä liiaksi täyttyneestä, niin myös runot, laulut ja kaunokirjalliset tarinat pulppuavat sydämestä yltäkylläisestä, kylläisestä tuskan — riemun — sanoin kuvaten monet tunteet, tunteet, jotka sillä hetkellä voimakkaimpana sisäisen täyttävät, ja jotka ovat liian arkoja arkisen työn touhussa ja levottomuudessa puhua. Vaan kuitenkin haluamme me ne panna paperille, ja joskus hiljaisena hetkenä lukea ne ja tuntea uudelleen tuon saman tunteen. Haluamme myöskin julkaista lehdissämme kirjoittamiamme tarinoita ja lukea myös itse tovereiden kirjoituksia, joita ovat sydämensä tunteita tulkiten kirjoittaneet. Ja kun me lehdistämme luemme noita kirjoituksia huomaamme me, että me kaikki, koko työväenluokka, olemme saman tunteen vallassa. Me huokaamme riistäjäluokan vallan alla niin perusteellisesti, että on käytävä ankaraa taistelua, ennenkuin vapaudumme tuon vallan alta.

Tämän taistelun aikana ovat kärsimyksemme suuret ja siksi sydämemme valtavin tunne on tuska, ja kirjallisuudestamme se pulppuaa esille.

Kaunokirjallinen kirjallisuus on ihmisen sielun avain. Sen avulla opimme tuntemaan sen luokan sielun elämää, minkä luokan kaunokirjallisuutta luemme. Myöskin yksilöiden mielenlaatua ja sisäistä olemusta tulemme tuntemaan kirjallisuuden avulla. Me haemme sielullemme seuraa kirjallisuudesta. Luemme mielellämme kertomuksia henkilöistä, jotka ovat kokeneet samaa kuin mekin, yleensä, omaa tunnettamme vastaavaa tunnetta me kaunokirjallisuudesta haemme.

Työväenluokan kirjallisuudesta pulppuaa esille tällä hetkellä valtavimmin tuska — he kertovat aina ja yhä, ne meidän kertomuksemme ja runomme uudesta ja yhä uudesta tuskasta — kyyneleistä ja vankilain muurien takaisista huokauksista — — — Ja henkilö, joka ei tunne kanssamme samaa tunnetta, ei voi eikä viitsi lukea niitä, vaan kummastellen kysyy: miksi eivät tarunne kerro ilosta ja valoisista kevätpäivistä, vaan yöstä ja kyyneleistä? — Ja me kysymme häneltä jälleen: Voiko runoilijamme laulaa kevätpäivien kirkkaudesta silloin, kun luokallamme on ollut jo pitkä yö? Voiko hän ilolaulun ilmoille kaiuttaa nähdessään ne orpolasten kyyneleet, joilta vanhemmat murhataan tai raastetaan viattomina vankiloihin? — Ja kysyjämme vaikenee — jättää lehtemme ja kirjamme, sillä hän on vieras sille tunteelle mitä me tunnemme. Mutta me luemme noita kirjoituksia, vaikkapa vaan lehtiemme palstoilta paikkakuntakirjeitä, ja me tunnemme niitä lukiessamme saman tuskan ja vapauden kaipuun kuin niiden kirjoittajakin. Ja vaikka ne ovat yksinkertaisia ja lyhyitä, monen mielestä ehken mitättömiä, ovat ne meille kuin merkkitulia, jotka valaisevat ja valollansa antavat tietää, että he valvovat ja jatkavat taistelua ja kehoittavat meitä tekemään samoin. Ja me vastaamme heidän merkkituliinsa, tuntien olevamme samaa voimaa heidän kanssaan ja samaa tunnetta tuntien me vannomme taistelevamme. — Ja kun me noiden merkkitulien kajastuksessa katsomme työväenluokan suurta ihmismerta, joka ennen niin tummana on syvyyksistään huokaellut, näemme, että niiden tummien kuohujen sekaan on ilmestynyt uusia, valoisampia aaltoja — — ja idästä nousevan auringon hohteessa luokkamme ihmismeren ylle on virinnyt toivo.

"Kirkland-lakelainen".

Kasvatustyö

(Kirkland Laken seinälehti "Opinahjossa". Kirj. —y.)

Kuinka meidän tulisi kasvattaa lapsemme? Tietysti jokainen haluaa lapsistaan hyviä joka suhteessa, mutta meidän täytyy olla itse tienviittoja heille, ennenkuin voimme heistä mitään hyvää odottaa. Yksi tärkeä kysymys olisi että opettaisimme heille totuuden puhumisen. Ei ole kaunis tapa että lapset oppivat valhettelemaan. Monessa asiassa on oma syy niin helppoa lykätä toisen niskoille ja olla itse kaikesta pahasta vapaa. Tämän lapset niin helposti oppivat ja tekevät, jos heille vaan tulee tilaisuus siihen, ja jos me vanhemmat olemme heitä puoltamassa heidän pahoissa töissään. Silloin on valheenverkko heidän silmillään ja he ajattelevat, että eihän tästä mitään tule, kun puolustus on varmasti puolella.

Mutta meidän ei tulisi tätä tehdä, sillä jokainen äiti tietää kuinka rakas oma lapsi on hänelle. Täytyy ajatella, että hänestä pitää tulla kunnon ihminen ja oppia puhumaan totuus. Mutta meidän ei tarvitsekaan odottaa heistä mitään hyvää, ennenkuin itse opimme puhumaan totta. Me todellakin saamme käydä tätä koulua koko elämän ajan, itse oppia ja opettaa lapsia.

Eikä tämä ole mielestäni niin helppoa, vaikka sitä nyt sillä tilalla saa olla. Usein kuulee sellaisten sanovan, joilla ei ole itsellä lapsia että jos minulla olisi lapsi, niin kyllä minä sen toisin kasvattaisin. Helppoa kyllä sanoa näin. Meistä on moni äiti saattanut sanoa ja ajatella sitä samaa, mutta kun todellisuus on silmäimme edessä, niin täytämmekö tehtävämme niinkuin olemme aikoneet? Itsekukin kasvattaa tietysti kykynsä mukaan, mutta meiltä vanhemmilta vaaditaan siinä asiassa kykyä ja tarmoa, joita meiltä tahtoo puuttua monessa kodissa. Siksipä meillä olisi tässä asiassa paljon oppimista ja ajattelemista itsemme ja lastemme suhteen. Koettaa opettaa heille sitä, mikä todella on hyvää ja kaunista. Koettaa ohjata ja neuvoa heitä pienestä pitäen, että heistä kasvaisi rehellisiä ja myöskin totuutta puhuvia lapsia vanhemmilleen. Sillä mitä he kodissa oppivat, sitä he myöskin tekevät kodin ulkopuolella.

Meillä on siihen vielä kyllä monella hyvä tilaisuus, jos me haluamme olla sellaisen äidin tilalla että haluaisimme oppia ja lapsiamme opettaa. Meillä on monella paljon sitä joutoaikaa, vaikka ei kaikilla, sillä onhan monella äidillä raskaana taakkana ne jokapäiväiset leipähuolet. Kaikki eivät jouda siis näistä asioista huolehtimaan vaikka se olisi kuinka raskaana taakkana sydämellä.

Hyvänä opinlähteenä meillä on myöskin naisosastojen kokoukset. Ne tekevät henkistä kasvatustyötä ihmisessä. Säilyköön yhteisymmärrys joukossamme!

Palvelijattarien toiminnasta Montrealissa

Jaha, minun nyt sitten pitäisi lähettää meidän Montrealin "piikalikkojen" terveiset ammattitovereille kautta laajan Canadan sekä toitottaa ammattiosastomme kuulumiset. Kun kerran sain haasteen, niin koetan sen täyttää, vaikka niin tavattomasti pelöittaa, kun en ikinä elämässäni ole vielä kirjoittanut sanomalehteen. Vaan ehtiihän sitä tässä vielä yrittelemään, kun ei tämä ikänikään ole vielä mikään "kunnioitettava".

Osastomme toiminta se on ollut tässä kevätkaudella oikein ripeää. Kaikissa tärkeimmissä päivän kysymyksissä me olemme olleet mukana. Työläisnaisten liiton edustajien Neuvostoliittoon lähettämisrahastoon olemme suorittaneet osuutemme 35 dollaria, mikä meille määrättiin. Ja on meidän edustaja ollut konferenssissa, jota on pidetty lähetystön edistämiseksi. Samoin olimme edustettuna vappukonferenssissa. Mielenosotuskokoukseen, joka oli järjestetty kello 10 alkamaan, harvat jäsenistöstämme vain voivat ottaa osaa. Kauanko vielä viipyy, jolloin me koko piikojen kaarti nousemme toisten työläisten kanssa yksimielisenä joukkona ja vaadimme tämän mielenosotuspäivämme vapaaksi ja lähdemme näyttämään työväenluokan voimaa.

Iltapäivän vappuna, joka sattui olemaan meidän "laillinen" vapaahetkemme, me vietimme vappujuhlan merkeissä Suom. Järjestön haalilla. Järjestimme sinne ohjelmatilaisuuden, joka onnistui aika hyvin. Sitten iltasella olimme kansainvälisessä juhlassa, tuskin yhtään palvelijatarosaston jäsentä oli sieltä poissa. Juhlat teki valtavan vaikutuksen ainakin allekirjoittaneeseen ja painuu varmasti mieleeni tämä ensimäinen vappujuhla, joka minulla oli Canadassa. Puhujien puheista minä en selvää saanut, kun en vielä ymmärrä "lontoota", vaan sen tiedän varmasti, että ne työväen syvien rivien ajatusten tulkitsijoita olivat kun puheen välilläkin aina puhkesi valtavat suosionosotukset.

Jäsenryntäysiltama, minkä järjestimme t.k. 18 p. Suom. Järj. talolla, onnistui hyvin. Yleisöä oli salin täydeltä, niinkuin aina ennenkin meidän iltamissa. Mutta niitä jäseniä, uusia nimittäin, niitä ei liittynyt kun 4. Tämä ei minun melestäni riitä, kun iltaman jäsenryntäysmerkeissä toivoimme. Puhujamme kyllä koetti selostaa osastomme toimintaa ja kuinka välttämätöntä on palvelustytöille liittyä alansa ammattiunioon, ja nyt vielä kun meillä on se palvelijatarkotipuuha niin kovin sydämellä, että se pitäisi saada jo syksyllä, me tarvitseisimme joka ainoan palvelijan Montrealista ja muitakin naistovereita, joilla on myötätuntoa järjestöämme kohtaan, auttamaan meitä, liittymällä mukaan, että me näissä hyvissä yrityksissä onnistuisimme.

Seuraavaksi haastan "Pikku Ullan" kriivailemaan kuulumiset.

Toverillisesti — Nelma.

Naisosastoille Albertassa ja Saskatchewanissa

Piirimme naisliittojen konventsioni tullaan alkamaan heinäk 5 päivä kello 10 aamupäivällä Elspethin haalilla. Ja koska Red Deerin alueen kesäjuhlat alkaa 9 päivä heinäkuuta, voivat edustajat järjestää niin että ovat samalla osaaottamassa näihin alueemme kesäjuhliin.

Toivottavasti jokainen tähän piiriin kuuluva naisliitto lähettää edustajan tähän konventsioniin, että saisimme sen tarkotustaan vastaavaksi; ja mahdollisemman pian lähettäisivät alustuksensa sihteeristölle että voimme laatia työohjelman ja muita konventsionia koskevia asioita.

Albertan alueen naisliittojen sihteristö.

Mitkä ovat olleet vaikuttimet?

Onko sodan vaaraa?

Kirj. Tiina.

Paljon puhutaan ja kirjoitetaan sodanvaarasta, vaan tuskin sittenkään olemme ottaneet täysin vakavalta kannalta tämän vaaran todellisuutta. Paljon on vielä järjestyneissäkin työläisissä, jotka aliarvioivat sodanvaaran, pitäen sitä vain joidenkin kiihkoilijoiden liioitteluna. Kuitenkin, jos seuraamme sanomalehtiä, huomaamme selvästi olevan todellakin tämän vaaran lähenemässä, ja toiselta puolen huomaamme, ettei se ole enää pelkkää vaaraa, vaan että useassa maassa tämä on jo täyttä totta, kuten Intiassa ja Kiinassa. Näissä maissa ovat työläiset alkaneet vaatimaan parannusta niihin kurjiin oloihin, joka näissä suurvaltojen siirtomaissa on ollut kestettävänä. Sanomalehdistä olemme myöskin nähneet kuinka näissä maissa on kuollut tuhansia työläisiä nälkään vain sen tähden, että kapitalistit ovat ryöstäneet heiltä kaiken elämisen mahdollisuuden, saadakseen itselleen enemmän rikkauksia.

Olemmeko myöskin ottaneet huomioon, mitä merkitsee ne suunnattomat sotavarustelut kaikissa porvarimaissa ja myöskin ne juonet, joita käydään kiihoittamaan sotaa Neuvosto-Venäjää vastaan? Mitä merkitsevät ne kauheat työläisten vainot kaikissa porvarimaissa? Mitä merkitsee "Lapuan laki" Suomessa? Mitä Puolan varustelu Neuvostoliittoa vastaan? — Nämä kaikki todellisuudessa eivät merkitse muuta kuin sotaa Neuvostoliittoa vastaan ja sotaa eri kapitalistimaiden välillä.

Voimmeko me työläiset rauhallisesti katsella kaikkea tätä, ryhtymättä mihinkään? Kukapa sodan seuraukset raskaammin kärsii ellei juuri työläinen. Työläinen se saa uhrata henkensä sotakentillä ja muutenkin raskaimmin kärsiä sodasta ja sen seurauksista.

Siksipä onkin velvollisuutemme käydä päättävään taisteluun sodan vastustamiseksi ja Neuvostoliiton puolustamiseksi. Tämän me voimme parhaiten tehdä rientämällä suurina joukkoina kaduille järjestettyihin kokouksiin ja kulkueisiin, joissa tunnussanamme olkoon: Alas sota! Alas imperialismi!

Naisten kirje Timminsistä

Kiitää suru-viesti hiljaa. — Kuolema satoaan niitti, keskuudestamme vei toveri Niina Salosen, sairastettuaan ainoastaan kahdeksan vuorokautta kuumetta, joka katkaisi hänen nuoren elämänsä parhaassa kukoistuksessaan. Niinan maalliset jäännökset kätkettiin maanpoveen 18 p. v.k. kello 2 päivällä. Hiljaa surusävelten soidessa kannettiin Niina S. J. Timminsin talolle, jossa toverit suorittivat vainajan muistolle sovitetun ohjelman. Niinan viimeistä matkaa oli tullut saattamaan laaja toverijoukko, joka osoitti että lyhyestä mukanaoloajallaan hän oli saanut joukkojen suosion. Hän oli vaan ollut tässä maassa vajaan kuusi kuukautta ja tällä lyhyellä ajalla sai läpi käydä ne vaikeudet, jotka ovat niin tunnettuja siirtolaisille työttömyyden seurauksena. Käsittäen asemansa ja ne syyt, jotka määräsivät hänenkin kohtalonsa, löysi hän paikkansa järjestyneitten työläisnaisten riveissä, toimien Canadan Työläisnaisten liiton osastossa ja S. J. Timminsin osastossa. Seppeleitä laskettiin vainajan muistolle omaisilta, C. T. N. L. L. O:ta, S. J. Timminsin osastolta ja tuttavilta.

Naisosastomme toimii, kuten ennenkin, mutta jonkun verran lamaannus vaikuttaa jäsenistöön, liekö sitten kesäloman enteitä, vai mistä johtuu, että niin harvat jäsenistä jaksavaa käydä kokouksissa. Olisi toivottavaa, että kaikki yhdessä yksimielisesti toimittaisi, — eikä annettaisi velttoudelle valtaa. Meillä on paljon työtä edessämme. Pienenä joukkona on työmme puutteellista, mutta kun kaikki innostuksella käymme kiinni työhön, silloin työmmekin tulee täydellistä.

Naisosaston kokouksissa on käsitelty Neuvostoliiton lähetystöön ehdokkaiden asettamista ja meidän osastomme asetti Elsa Tyrjälän. Neuvostoliiton lähetystön avustamiseksi on osastomme tehnyt voitavansa. On toivottava että kaikki naisosastot ovat tehneet parhaansa asian eteenpäin viemiseksi, sillä meille tulee olemaan hyötyä lähetystön palattua neuvoineen ja tietoineen, sillä ohjausten puutteessa olemme ehkä jälessä olleet niin yhdessä kun toisessakin asiassa. — Kirjeenvaihtaja.

Olisi tuota "Iskolle" vähän sanomista

(Kirkland Lakelta)

Kun luin Vapauden 122 numerosta "kellariluvun", niin sapettamaan se tuppasi. Kyllä sen "Iskon" kirjotus haiskahti aikalailla moitiskelulta, mutta me naiset olemme nykyään moitiskeluun tottuneet, ja varsinkin me jotka olemme jo löytäneet sen "kyljen", josta meidän raamatun pitäisi olla alkujaan kotoisinkin. Että kun "Iskokin" vielä rupesi [illegible] semaan niin jo olisimme [illegible] uskomaan itsestämme, että [illegible] laiskistuneet. Mutta jos me [illegible] noin, laajennamme "Iskon" [illegible] ja perheellisen elämänmeren [illegible] timisvaikeuksista.

Tuota, onkos "Isko" ollut [illegible] sessa elämässä? Ja onkos [illegible] sitten tullut häiritsemään [illegible] laiset ukko- ja tyttöjuhlat ja [illegible] ja poikajuhlat? Jaa, jaa — [illegible] "Isko" ole näitä kokenut, niin [illegible] taan että hän saa maistaa [illegible] tuntuu; voikohan juuri [illegible] murjottelun ja äyskimisen [illegible] vielä kirjoittaakin. Aina kun [illegible] vilkaiseekin, niin ukon naama [illegible] on ihan kun ukkospilven, [illegible] lamoita iskee silmäpari. Ja [illegible] töt? Ne ovat olleet viimeaikoina [illegible] myrskynmerkkiä almanakan [illegible] massa. Ja kaikki siksi kun [illegible] jouduimme viimeksi vähän [illegible] mastelemaan" poikien kanssa [illegible] enään petikään ollut [illegible] mukava; monta viikkoa [illegible] kojemme kanssa selät [illegible] maanneet ja murjotelleet, [illegible] ukon kanssa sisukkaasti, [illegible] sisu antanut ajatella [illegible] Vaikka ei se tällainen [illegible] kaan taida järkeä kehittää [illegible] minkin se taitaa panna [illegible] semaan "klimpeissä". Me [illegible] me saaneet joskus kynänkin [illegible] taa vaikka ukon partaveitsellä [illegible] ta ajat ovat muuttuneet [illegible] koetin ottaa ukon partaveitsen [illegible]

Olenpa tullut huomaamaan, naisten osasto Vapaudessa [illegible] ehtymisen merkkejä. Eipä [illegible] tä tuotteet olisi näyttäneet alkuunkaan lähentelevän odo[illegible] tuloksia.

Muistammehan kun Toveritar [illegible] si tulemaan vielä keskuuteemme [illegible] se määrätyllä ajallaan ja vuo[illegible] ilmestyi Canadan numerona [illegible] numeroista pääsi hyvään selvyyteen siitä, kuinka paljon meillä [illegible] naisilla täällä oli kirjoitustyk[illegible]

Ne numerot ilmestyivät [illegible] minun mielestäni hyvin sisäl[illegible] kaina. Se pani ajattelemaan, [illegible] Canadan suomalaiset työläis[illegible] ovat eteviä sillä alalla, kun niin [illegible] sassisältöisinä täyttivät Ca[illegible] numerojen palstat. Niin taisi [illegible] la moni muu henkilö, koska [illegible] suuria henkäyksiä kohosi [illegible] että me oman naisten lehden [illegible] taisimme ilmestyväksi Canad[illegible] Siinä tapauksessa juuri täyty[illegible] ajatuksia, että luotto on hyvä.

Kaiken varalle meidän [illegible] "ruokkia" paremmin tätä sivua [illegible] mikä meille luovutettu on, että [illegible] nä sivumennen tulisimme huo[illegible] maan kuinka paljon enempi vielä [illegible] täisi lisätä annoksia, jos joutui[illegible] me "ruokkimaan" uutta tulok[illegible] jota on uskallettu toivoa. Ja se [illegible] sikin sitten koko persoona eikä [illegible] tään toisesta vain osa. Ja sehän [illegible] luonnollista, että kokonaisuus [illegible] taa monta vertaa enempi, sa[illegible] kuin myös tuottaa, jos nimittäin [illegible] on hyvästi järjestetty.

Olen kyllä siitä varma, että [illegible] Canadassa pystyisivät täyttä[illegible] uuden tulokkaan vaatimukset, jos [illegible] mittäin niin kävisi, että asiat [illegible] tyisivät siihen suuntaan, ettei [illegible] syntymistä voisi välttää. Mutta [illegible] ten olisi välttämätön pakko as[illegible] maisten pitää lamaannus kurin[illegible] Pitäisi pitää ehdottomasti vel[illegible] suudet mielessään. Siinä ei olisi [illegible] tään varaa hellittää kenellä[illegible] kun ottaa huomioon sen, [illegible] paljon pienempi väkiluku [illegible] meidän osallemme täällä Canad[illegible] siihen verraten kun on väkiluku [illegible] verittaren kotimaassa.

Kuten mainitsin, ei saisi sy[illegible] missään tapauksessa lamaannu[illegible] Mutta sitä tulee melkein joka[illegible] kohdalle jos ei yhdellä niin to[illegible] tavalla. Kun jokainen seuraa [illegible] itseään, niin huomaa välistä, että [illegible] niin uupunut, väsynyt henkisesti [illegible] ruumiillisesti ja mielikin katke[illegible] nut olevien olojen painamana, [illegible] ihan tuntee itsensä olevan ikään [illegible] järkeä vailla, eikä voisi millään [illegible] kottamalla itsestään saada irti [illegible] mosta sujuvaisuutta, että voisi [illegible] taa lamaannuksen. Mutta he[illegible] levon jälkeen henkinen toimin[illegible] taasen saa virkeyttä, osaa paremmin ajatella asiat totuudenmukaisemmin niin pois päin.

Nykypäivinäkin elää työläinen [illegible] kasta aikaa, kaikkihan sen jo [illegible] dämme. Me saamme kärsiä [illegible] suurinta puutetta ja kurjuutta [illegible] tuon työttömyyden takia. Onhan [illegible] tä aina joitakin onnellisempia [illegible] heitä, että isällä sattuu ole[illegible] taattuna vakinainen työ. Kun [illegible] osaa menetellä hyvin varovasti [illegible] ristäjän etuja silmälläpitäen, [illegible] juuri kuinka häneltä vaaditaan [illegible] ta ne onnelliset ovat harvat mi[illegible] nien työttömien keskellä, sillä [illegible] juus voittaa kaikki.

Aivanhan siinä menee äitin [illegible] pää pyörälle, sillä äitin hyp[illegible] nälkäiset lapset odottavat ja [illegible] vät, he seuraavat hänen liikk[illegible] ja hommiaan. Äidin, joka näkee [illegible] lapset kärsii nälkää, odottavat [illegible] neltä ja ei ole juuri mitään [illegible] mista ajatukset kierttlee pää[illegible] että ei saa yön lepoa. Niin [illegible] nuttaahan se henkiset voimat [illegible] pyrkimykset, etenkin jos äiti on [illegible] ko muutenkin. Minä annan [illegible] tukseni, että syyt lamaantumiseen [illegible] menee muistakin muodoista, ei [illegible] laiskuudesta, mutta kyllin [illegible] voimakas ihminen ei anna [illegible] tustaan minulle yllämainitun [illegible] suhteen. — Helmi Laitinen.

HENKILÖT:

ISÄNTÄ, noin 45-vuotias.
EMÄNTÄ, vähän nuorempi.
LIISA, heidän tyttärensä, 18-vuotias.
OTTO, heidän poikansa, 22-vuotias.
MAIJU, palvelijatar, noin 19-vuotias.
MATTI, työmies, noin 23-vuotias.
SAARNAMIES, noin 40-vuotias, pienikokoinen.
NAINEN, noin 40-vuotias.
2:NEN NAINEN, ikä sama.

Uskovaisia näyttämön tilan mukaan, kuitenkin vähintään toistakymmentä henkeä.

Tapahtuu nykyaikana eräässä syrjäkylässä.

Näyttämönä tavallinen maalaistupa, jossa ovi perällä ja sivulla, sivulla oleva kamariin johtava. Toisella sivulla akkuna ja sen edessä pitkä tuvan pöytä. Huonekaluja tilan mukaan.

OTTO

(istuu pöydän takana vastapäätä Mattia. Molemmat ovat syömisen touhussa). On se yksi kiusa noistakin uskovaisista. Ne vaeltavat viikkokaupalla talosta taloon seurojaan pitämässä ja syövät talojen ruokavarat putipuhtaaksi. Meille kuuluvat tulevan seurojen pitoon jo tänään.

MATTI

Mitäs sinä siitä välität. Sitähän Herra rakastaa, jota hän rankaisee. Sinuakin se tulee seurojen jälkeen rankaisemaan siliä, että saat syödäksesi vain viimeksistä suolasärkiä ja hulluttelia ruodot sitten kurkusta alas halkaistulla maidolla. Niitä herkkuja kyllä uskovaiset talonväelle jättävät, sillä ei heille

3

niin maalliset sapuskat kelpaa. Älä siis turhia manaile, vaan tyydy osaasi ja kiitä taivaan herraa.

OTTO

Äläkä sinäkään ylvästele, sillä eivät ne parempaa jätä sinunkaan eteesi. Taitaa sinunkin halontekosi lopsahtaa puolella, kunhan uskovaiset ovat ensin sapuskamme syöneet ja sieluasi sanan voimalla höylänneet.

MATTI

Vähän kai se minuun kuuluu, vaikka eivät jättäisi talosta nurkkakiviäkään paikoilleen. Otan repun selkään ja painelen toiseen maaherran lääniin. Sinulle se on toista, talonpojalle.

OTTO

No, en tässä minäkään niin paksuilla siteillä ole kiinnitetty ettenkö saattaisi tehdä sinulle seuraa. Kyllä talossa velat pysyy vahtimattakin.

EMÄNTÄ

(tulee ulkoa). No, joutukaahan nyt sen syömisenne kanssa pian. Aivan tuossa tuokiossa tulee saarnamies ja siihen mennessä pitää saada paikat vähän siistimmiksi.

OTTO

Menköön hornaan, ellei kärsi autuailla silmillään katsella tavallisia syömässä olevia kuolevaisia.

EMÄNTÄ

Otto, älä tuolla tavalla puhu jumalanmiehestä! Sinä olet kristillisten vanhempien lapsi ja sinun tulee käyttäytyä myöskin kristillisesti.

OTTO

Minä viis veisaan sellaisesta kristillisyydestä, kun tällaisena kovana aikana kuljetaan talosta taloon joutilaana seuroja pitämässä ja syödään talot kuiviin. Eivät edes osaa hävetä!

...EEN
...ista Kööpenhami-
...i Oslon kautta
...tes — toukok. 10
... — toukok. 17
... — toukok. 24
...III — toukok. 31
...tes — kesäk. 14
... — kesäk. 28

...piletitilaustanne
... Laulajain"
...AN SUOMEEN
...a toukok. 31
...erik VIII"
...uloa yhtymään
...een

...euksia Yhdys-
...a matkustaessa.
...a asiamiehemme
...tta tarpeellisen
...nkinnassa. Päät-
...ukaan tälle iha-
...alle ja tilatkaa
...i pilettinne lä-
...nieheltämme tai

...NAVIAN
...CAN LINE
...ine St.
... Que.
... Man.
...st St., E.
... Alta.
...ve.,
...Wash.
... Box 69,
... Ont.

...zanhan kynän val-
...kin olin vilkaissut
... kun ukko äyskäsi,
...lkamiesten terotet-
...ssa sinä "remmas-
...yt alkaa huomata
...sitä on oltu? Ei ole
... vaeltamaan "eet-
...n maan kamarai-
...eet.
... vieläkin jaksettai-
...utta kun se "Isko"
... ratojen puhu-
... ovat laiskistuneet,
...aisten omasta leh-
...aan eläjää — niin
...aa ja tehdä kotol-
...an sen täytyy ta-
... olemme päättä-
... vanhan sananpar-
... kääntyköön ...."
...ananparsi on niin
...ut ainakin tämän
...sellista olemusta

...itäs "Isko" siihen
...aiset haastaisimme
...asille kesän ajaksi?
... muuten sisukasta
...n tulee. Ja sitten
...sta kirjoituksesta
...ivoisimme "Iskolle"
...otus- ja äyskimis-
..."miehen kylkiluut"
... tänä keväänä. To-
...aija.

...saston n.s. perään-
...nitukseessa arveli jo
...alakertansa lykkäsi,
... kirkastua poutaan.
...en kävi. "Poutaan
...itenkin naisten ta-
...ikein virkistävästi
...aan osastoon. Tä-
...mestyy komeana ja
...n sydäntä ilosta
...atsellessa. Ja kaik-
...i on asiassa se, et-
...kset ovat naisten
...n. että "Iskon" täy-
...a epäilyksensä, et-
...in voiminsa kyke-
...n kirjoituksilla yl-
...sellainen saataisiin
...aikaan. Ja taitaapa
...tuksen oikeastaan
...in. — Naisten si-

...en naisten
...nnasta

...okokouksessa 7 pnä
...T.N.L:n pääsihtee-
...rjeet sekä keskus-
...dosta. Neuvostoliit-
...ätetyn rahas-
...tiin 5 dollaria. Ke-
...voineet ottaa huo-
...tä, että "perheitten
...n kaikki olleet pu-
... työttöminä, joten
...nissä rahavaroissa.
...olevan parempi ot-
...asta edellämainittu
...min olemme sa-
...en antanut 2 dol.
...me keräämään, ...
...neen kokoukset tehdä
...n eteenpäin viemi-

...töön toveri Soffi
... hyväksymme sih-
...man henkilön. (En
...neään, enkä ole ti-
...niseeraajalta kysy-

...euksen komitea, joka
...ksen ajalla tulee
...uden naisten osas-
...tittiin jäsenet kir-
...se jää ainoastaan

komitean huoleksi. Muistakaapa tovrit tehty päätös ja jokainen kynsä mukaan täyttäköön sen myöskin.

Päätettiin tilata 5 kpl. Woman Workeria, sekä myydä ne tai jakaa ilmaiseksi, ellei toiskielliset ole halukkaita ostamaan; kunhan vaan saamme jolloin tavalla heidät vastaanottamaan ja lukemaan niitä.

Lasten pyhäkoulu päätettiin alkaa ja opettajiksi hyväksyimme Lyydia Niemen sekä Yrjö Lehtimäen. Edellinen opettaa suomenkielellä, jälkimäinen englanninkielellä. Yrjö on ollut molemmilla nuorisokursseilla, myöskin hän on nuoriso-osastossa, joten uskomme että hän kykenee opettamaan lapsia huolimatta nuoresta ijästään. Sitäpaitsi luulen hänen mielellään opettavan, koska hän vastaansanomatta lupautui ja aina täsmällisesti saapuu tunnilleen. Sellaisia innostuneita nuoria kun olisi paljon, niin kyllä siitä vähitellen hyvää tulisi. Lapset näinä kertoina mitä koulua on pidetty ovat myöskin olleet opinhaluisia ja innostuneita. Toivon että innostus kestää koko kesän, niin syksyllä on montą hyvää asiaa muistissa pienissä päässä.

Tanssit päätettiin pitää niin plan kun saadaan haali. Myöhemmällä kesällä hommataan ohjelmallinen iltama, jos vain jää niin paljon toveréita paikkakunnalle että on ohjelman suorittajia.

Piirin kesäjuhla-komiteaan valittiin tov. Lyyli Laamasen.

Ohjelmakokouksessa suoritettiin ohjelmaa sekä luettiin "Yritys". Keskustelukysymys jätettiin syksyyn sikisi, että se käsitti paikallisia kouluoloja ja tänä keväänä emme kuitenkaan saa kysymyksessä olevaan epäkohtaan korjausta.

Ohjelmakokoukset päätettiin lopettaa kesän ajaksi. Täällä farmiperukalla on emännillä kesän ajalla niin paljon hommaa, että ei aina oikein ehdi kokoukseen. Sitten vielä kaikkien on oltava Suomalaisen järjestön tehtävissä kesällä, kun taas talvella on toiminta hiljaisempaa.

Lopuksi tahdon huomauttaa väkijuomien käyttäjille, että tänä kesänä emme tule kärsimään heitä haalilla, armotta ulos, oli se sitten tuttava tai tuntematon. Painakaa tämä visusti mieleenne. Muuten luulisi ihmisten ja niin paljon käsittävän etteivät tulisi päihtyneinä omille haaleilleen. Se olisi parempi heille itselleen kun myöskin iltamatilaisuuksien toimeenpanijoille. — A. L.

Kuulumisia Rosegroven naisten touhuista

Naisosaston kokous oli Hiltusella 8 pnä toukok. Keskustelimme seuraavista asioista: ensiksi sihteeristön kirjeen johdosta, että emme tehneet virheen kun emme ehdottaneet suomalaista Venäjän lähetystöön. Mutta jos tämä luetaan meille virheeksi, niin voimme sen korjata; ja jos se on välttämätöntä meidänkin ehdottaa niin laajan keskustelumme ja tarkan harkintamme tulos oli että ehdotamme Aili Hautamäkeä. Keskustelimme myöskin, että ruvettaisiin ostamaan tavaraa osuuskaupasta ja järjestettiin jo niin pitkälle, että ympäristömme farmarit, kämppäjät ja kuka vain haluaa ostaa tavaraa osuuskaupasta, lähettäisivät tilauksensa P. Välsäselle, että saataisiin suurempi summa kerralla. Toivomuksemme oli, että lähetettäisiin tilaus kerran kahdessa viikossa. Välsänen lähettäisi sitten tilaukset määrätyllä ajalla osuuskauppaan. Lähetimme tästä hommastamme myöskin evästyksen järjestön osaston kokoukselle.

Päätettiin naisosaston kassasta maksaa yhden päivän palkan toveri Lapinsalolle, jos saadaan hänet vierailemaan Rosegrovessa.

Velvoitimme kaikkia naisosastomme naisia kirjoittamaan Vapauden tiistain numeroon. Samalla kehoitimme myöskin nyrkkilehteemme kirjoittamaan kunkin vuorollansa. Vaikka ei silloin sattuisi pääsemäänkään kokoukseen, niin kirjoituksen voisi tuoda seuraavalla kerralla eli silloin kun voi tulla kokoukseen.

Ottakaapa huomioonne tämä naisosastomme naiset, kun nykyään olette rientäneet mikä minnekin metsien slimeksiin tai kokkailemaan korpiin. Jos missään, niin voitte tehdä havaintoja näkemienne ja kokemuksienne perusteella niin siellä työn raskaan raatajien parissa, siellä tulette huomaamaan minkä osan luonnonantimista saa raataja ja saako hän nauttia luonnon ihanuudesta kesän kauniimpana aikanakaan.

Seuraava naisosaston kokous on K. Korhosen farmilla 12 päivä kesäk. Uudet jäsenet tervetulleita. Siis tervetuloa näkemiin! — A. Välsänen.

J. K. — Tämä raporttini on sattuneesta syystä vähän myöhästynyt, mutta parempi on myöhäänkin kun ei milloinkaan. — Sama.

Port Arthurin "Isonjoen" kirje

Isonjoen naisliitto piti iltaman 3 p. toukokuuta Tarmolan haalilla miestovereitten avustamana, josta oli yleistulot $84.30, menot $32.65, jäännös $51.65, josta luovutettiin nuorisokurssirahastoon $15.00. Yhdyimme ryhmänä puolustusliittoon, tähän luovutimme $5.00. Myöskin lahjoitimme Neuvostoliittoon menevän naislähetystön matkarahastoon $2 ja myyty Lenin-merkkejä 8 kpl. samaan tarkoitukseen, josta on saatu $2 ja lähetetty määrättyyn paikkaan.

Työn Laulu

Työn laulun laulan,
mi linnat rakentaa ja vuoret siirtää.
Työn laulun laulan,
mi taltoin takoo, auroin pellot piirtää,
luo rämekorpiin viljan kultalaineet
ja muotoon muovaa luonnon alkuaineet,
veen juoksun johtaa, kytkee salaman,
mi kahleet takoo, vangitsee ja päästää,
tuhannet tuhoaa ja sadat säästää,
maan päälle raastaa taivaan, manalan.

Työn laulun laulan,
jos voisin, laulaisin sen kultakielin.
Työn laulun laulan
ma aamuun uskoen, mut murhemielin,
kun nään sun suojatonna, usein yksin
keskellä vaaroja ja väijytyksin
päämääräs rientävän kuin uhmaten.
on kaikki muu kuin sääskenlento tuohon
on kaikki muu kuin sääskenleto tuohon
ja äänes sointu on kuin ukkosen.

Työn laulun laulan.
Niin sulle työ ma soinnuttelen vainen.
Työn laulun laulan,
mut herjaan sua elon kasvannainen,
kun orjalaumas puuttehessa elää
on sulla viinit, harput sulle helää
ja loistees on kuin valjun kuutamon:
sa annat elämälle kalman leiman,
hyveeksi teet sä murhan, vilpin, keiman.
Työn auringolla pilvivaippas on.

Työn laulun laulan
soidessa myrskyn viimasäveleitten.
Työn laulun laulan
varjoissa vaarain, rotkoin, syvänteitten,
kun taivaalla nään uuden aamun ruskon,
mi mielet syttää, antaa uuden uskon
ja kulon lailla eelleen leviää.
Sen loistehessa poies kirpoo kirsi,
saa rytmin uuden sävelpuhdas virsi
ja antaa uskon uuteen elämään!

Senja Koski on kerännyt listalla Rosvallin ja Voutilaisen hautausmenojen peittämiseksi, näiden kahden toverin, jotka viime syksynä menettivät henkensä salaperäisellä tavalla. Kiitos lahjoittajille kuin myöskin kerääjille uhrautuvaisuudesta.

Yksi uusi jäsen on tullut liittoomme, nimittäin Gunilla Metsälä. Tervetuloa joukkoomme.

Lopuksi kehoitan Isonjoen naisia, että tulkaa ja liittykää naisliittoon monilukuisena, sillä paljon on vielä sivusa olevia. Meidän kaikkien velvollisuus olisi järjestäytyä nykyaikana, saadaksemme itsellemme ja lapsillemme kunnollisen toimeentulomahdollisuuden.

Ensimäinen kokous on toveritar Milja Sippolan asunnolla 6 päivä kesäkuuta. Uudet jäsenet tervetulleita. Toveritervehdyksin. — S. K.

Haaste

Me akat haastamme Kirkland Laken tytöt 20 p:nä heinäkuuta pidettäviin piirijuhliin viestinjuoksuun akkojen kanssa samoin toisilla paikkakunnilla olevat akat ja tytöt, jotka saavutte juhlimaan, osallistumaan samaan lystiin. Nyt on jo kiire ainakin sellaisilla, jotka eivät kuulu urheiluseuroihin, ruveta harjoittelemaan ja "rasvaamaan" kinttujaan, sillä jo edeltäpäin voi sanoa, että se on juoksua se, kun me akat kerran juoksuun lähdemme. Samoissa juhlissa on kolmiottelu naisille, urheilua lapsille ja parijuoksua naisille ja miehille.

Henkistä kilpailua on puheiden pito, runon lausuntaa, kaunolukua, yksinlaulua, henkisestä kilpailusta jaetaan 2 palkintoa joka aineesta. Toivotaan runsasta osanottoa. — Akka.

Wanupista

Olin aivan unhoittaa tehtäväni, kun tässä on ollut niin kiire kevättöiden kanssa. Toimiihan se Wanupinkin naisjaosto, vaikka ei ole mitään näkynytkään lehdessä pitkää naikaan.

Viime kokouksessa oli keskustelu lasten kesäkouluista ja pidettiin iltama sen hyväksi. Tarpeen se olisi meidänkin paikkakunnalle, kun ei täällä lapset saa paljon muuta opetusta kun mitä porvarillisessa koulussa.

Hyväksyttiin aluekokouksessa valittu edustaja Neuvostoliittoon toveritar Toivonen Sudburysta.

Muistakaapa emännät ja tyttäret että ensi kokous on Linda Koskelan farmilla. Sinne onkin vasta hauska mennä kaunista metsätietä. Uudet jäsenet on tervetulleita. — Ämmä.

Sault Ste. Marien palvelijattaret hereillä

Täälläkin on palvelijataryhdistys toiminut pikkuhiljaa, vaikka ei Vapauden palstoilla ole ollut kuulumisia pitkään aikaan. Sitä mukaa kun alkaa luonnossa tulla kevät, väheni meiltä tytöt kokouksista. Mutta tytöt uhratkaa yksi tunti joka toinen torstai yhteisen asianne eteenpäin viemiseksi, vaikka kohta se monta kertaa niin valottomalta näyttääkin. Meille, jotka olemme vielä nuoria, ei ajan ankara taakka tunnu niin raskaalta, mutta kun katsoo tuonne vanhempien rintamaan ja pysähtyy kuuntelemaan heidän mielipiteitään huomaa kuinka kallis asia on heille järjestyminen ja palvelijatarten olojen korjaaminen. Tulkaa kokoukseen ja liittykää yhdeksi joukoksi. Seuraava kokous on 5 p. kesäkuuta.

12 p. kesäk. on meillä iltama S. J. haalilla. Ohjelmassa tervehdyspuhe, kansantanssi tytöiltä, näyt.-kappale, lopuksi tanssia suomalaiselle soitolla. Tulkaa kaikki katsomaan mitä tytöt ovat aikaan saaneet.

Seuraavaksi kirjoittajaksi pyydän Tuovi Kuoppamäkeä. — I .—

SUOMESTA

JALMARI LINTULA KUOLLUT

Viime pääsiäisenä sattui Somerolla ampumistapaturma, jolloin helsinkiläinen kauppias Jalmari Lintula, ampuessaan varista Husqvarna-haulikolla sai lukkojen särkyessä lukko-osan oikeaan silmäänsä.

Saamansa vamman johdosta kuljetettiin hänet Helsinkiin Maarian sairaalaan, missä hän v. k. 14 p:nä kuoli.

Vainaja toimi luokkasodan aikana Helsingin 3 piirin miliisipäällikönä ja sittemmin suomalaisessa legioonassa Muurmannilla. Saapui maahan 1919 Tokoin "mustien" mukana, vapautuen Tammisaaresta samana vuonna. Harjoittanut senjälkeen Helsingissä työvaatteiden kauppaa.

Kuollessaan oli vainaja 40 vuoden ikäinen.

KATOLAINOJA EI SAA KÄYTTÄÄ ENÄÄ TÄNÄ VUONNA SIEMENOSTOIHIN

Sittenkun eräät kunnat ovat anoneet, että niille myönnettäisiin oikeus käyttää viime vuonna saamiensa katolainojen käyttämättä oleva osa siemenviljan hankkimiseen tänä keväänä ja yleensä siemenhankintaan kuluvan vuoden kylvöä varten, on maatalousministeriö siihen nähden, että viime vuonna myönnetyt katolainat ovat tarkoitetut vuoden 1928 kadon seurausten lieventämiseksi eikä katolainoiksi myönnettyjä varoja siis voida ilman eduskunnan suostumusta käyttää muihin tarkoituksiin, hylännyt tällaisen anomuksen, sekä määrännyt, että kuntien tulee katolainoista käyttämättä jäänyt osa viipymättä maksaa takaisin valtiokonttorille.

Samalla on ministeriö siihen nähden, että samanlaisia anomuksia saattaa lähiaikoina tulla muistakin kunnista, päättänyt saattaa tämän ratkaisun sanomalehtien välityksellä yleiseen tietoon sitä varten, etteivät kunnat turhaan kääntyisi samanlaisilla anomuksilla ministeriön puoleen.

MIELISAIRAS NAINEN SURMATTU VALKEALASSA

T. v. tammik. 11 p:nä tavattiin Valkealan pitäjän Pyöriälänk. kotitalonsa saunassa kuolleena talon mielisairas tytär Alina Rämä. Hänet haudattiin, mutta sitten alkoi liikkua huhuja, että hänet on murhattu ja ruumis kaivettiin äsken ylös. Tarkastuksessa todettiin ruumiissa verihaavoja ja todettiin hänen saaneen väkivaltaisen kuoleman. Epäilykset kohdistuivat vainajan omaisiin, sillä Rämällä oli ollut omaisuutta n. 50,000 mk.

Syyllisenä rikokseen on pidätetty vainajan lankomies Otto Einar Kuokka samasta kylästä, joka alustavassa kuulustelussa on kieltänyt syyllisyytensä. On kuitenkin saatu selville, että hän olisi kysymyksessäolevana yönä ollut rikospaikalla.

Neuvostoliitosta

KESKISEN VOLGAN ALUEEN RIKKAUKSIEN TUTKIMINEN

Samara. Toukouuussa aloitettiin keskisen-Volgan alueella suuret tutkimustyöt. Tutkimukset suoritetaan pääasiassa rautamalmin löytämistä silmälläpitäen. Tutkimustyöhön tulee kiinnitetyksi kaikkiaan 400 tieteellisen työn tekijää.

Viime vuonna on alueella avattu 7 rautamalmipiiriä. Yksi rautamalmipiiri Orenburkin piirikunnassa, joka käsittää noin 4 neliökilometriä, sisältää rautamalmia 50 milj. tonnia.

Samanaikaisesti suoritetaan myöskin kivihiilivarastojen tutkimukset, johon tarkoitukseen on Hiililiitto myöntänyt 80 tuhatta ruplaa. Nyt on jo löydetty hiilisuonia, jotka sisältävät laadullisesti hyvää kivihiiltä. Tämä kivihiilialue sijaitsee Orenburgin ja Akjubinskin piirikuntien rajoilla.

Samaran lakeuksilla olevien naftarikkauksien ja Halilovskin piirissä olevien nikkelivarastojen tutkimista tullaan jatkamaan. Tutkimuksien tähänastisten tuloksien perusteella edellytetään nikkelimalmivarastot erittäin rikkaiksi. Ensivuoden aikana on suunniteltu piiriin rakentaa vaski- ja nikkelikombinaatti.

INSINÖÖÖREJÄ JA TEKNIKKOJA PUOLUEESEEN

Viimeisten epätäydellisten tietojen mukaan on viime aikoina puolueeseen liittynyt 1,100 insinööriä ja teknikkoa. Kaikkiaan on insinöörien ja teknikkojen taholta jätetty 2,300 anomusta puolueeseen pääsemiseksi.

KALASTETAAN ISKUJÄRJESTYKSESSÄ

Aasian kalatrustin kaikissa kalanpyyntipaikoissa on kalastus toukokuun ensipäivinä suoritettu iskujärjestyksessä. Bankovskin kalanpyyntiasemalla on vuorokaudessa pyydystetty entisen 6 tonnin asemasta 90 tonnia. Bankovskin kalastajat ovat lupautuneet säilyttämään kalanpyynnissä iskujärjestyksen ja antamaan joka vuorokausi vähintäin 90 tonnia kalaa. Kaikkiaan on mainitulla pyyntipaikalla saatu 412 sentneriä (sentneri 100 kg.) punaista kalaa, 400 sentneriä tavallista kalaa ja 61 sentneriä kaviaaria.

Huhtik. kuudennen 5 päiväisen viikon aikana saatiin kaikkiaan 7,223 sentneriä. Koko kevätkalastuksen aikana on pyydystetty kaikkiaan 64,854 sentneriä kalaa, joka tekee minitun kalastusliiton suunnitelmaan verrattuna 103%.

Rakkauskertomus

Istuivat rannalla tyttö ja poika. Meren kultaista kimmellystä katselivat ja heidän kummankin ajatukset kulkivat omaa latuaan Kuu piiloutui pilvien taa ja pimeä peitti tienoon tummaan salaperäisyyteensä. Ensio tapasi pimeässä Mailan huulet. Polttavina ne suudelmaan vastasivat...

— — —

Maila hiipi hiljaa huoneeseensa. Tytöt nukkuivat vuoteissaan. Meerin tummakiharainen pää näytti niin somalle vaalean Lillin vierellä. He olivat sisarukset. Meeri oli jo 28 vuotta ja hän oli kuin äiti nuoremmalle, seitsentoista vuotiaalle sisarelleen, Lillille. He olivat yksin maailmassa, niinkuin Mailakin ja tavanneet Mailan työpaikassaan, suuren ompeluliikkeen työhuoneessa, jossa koneet rämisivät aamusta iltaan.

Kolmisin he olivat sitten vuokranneet laitakaupungilta halvan huoneen. Kalustaneet sen niin yksinkertaisesti kuin pienestä palkasta riitti ja nyt heillä oli mitä voivat sanoa kodiksi. Siellä he olivat monta herttaista hetkeä viettäneet kahvin ja kirjojen ääressä.

Oli jo aamu. Maila nousi ylös ja yhdisti sähköjohdon kahvipannuun. Oli aika jo toistenkin herätä. Hän otti laatikosta viulunsa ja alkoi soittaa. Sen kielet eivät tänään saisi itkeä eikä soittajansa tummia tunteita tulkita. — — Ne saisivat soittaa rakkaudesta... ja elämän suloisista hetkistä... vapautua muistojen kahleista. — —

Lilli tuppasi sisartaan olkapäähän ja kuiskasi että Maila on varmaan rakastunut siihen eileniltaseen, jonka kanssa merelle lähti. Olihan se kaunis poika.

Mutta sinä et näy huomaavan noita kukkia pöydällä, sanoi hän sitten Mailalle. Ne ovat sinulle... tietysti Olavilta. Eräs pikkutyttö toi ne eilen illalla. Mielestäni sinä olet sydämetön häntä kohtaan. Voisit mainiosti joskus mennä hänen kanssaan edes elokuviin, — neuvoi Lilli.

— En pidä ollenkaan hänestä. Hän on niin... niin naisellinen mieheksi. Inhoan hänen pieniä, valkeita ja hentoja käsiään. Ne eivät ole miehen kädet, vaan tytön kädet... ja hän kuvittelee olevansa herra... Mokomakin! Työläinen on niinkuin kaikki toisetkin, joiden täytyy tehdä työtä elättääkseen itseään.

Ei sillä ole yhtään väliä, missä työskentelee, konttorissa tai maistraatin hevosmiehenä tai kadunlakaisijana. Eihän Olavi muka käykään työssä... hän käy vain toimessa. Saa pientä palkkaa ja tuhlaa sitä noihin kukkiin.

— Maila, soita nyt "Janette"... se on niin kaunis. Sen jälkeen kahvikin maistuu paremmalle.

Maila otti viulunsa ja sävelaallot alkoivat seurata, kuin leikiten, toistaan. Väliin ne soivat polttavan kaihoisina, hurjina ja tulkiten lopuksi hiljaista lohdutonta tuskaa. — — —

— — —

Jälleen ilta merellä. Ei enää kaunis, kuutamoinen, vaan pilvinen ja harmaa. Kahdeksan aikaan illalla Maila ja Ensio palasivat jo maihin ja menivät elokuviin.

Niin alkoi heidän yhteinen satunsa. Melkein joka ilta he tapasivat toisensa, ja elivät rakkauden lumoissa... Useimmiten he viettivät iltansa tanssiaisissa, milloin missäkin. Mutta vähitellen tunsi Maila kyllästävänsä ainaiseen tanssiin. Se alkoi tuntumaan niin tyhjälle ja tarkoitukettomalle. Hän puhui siitä Ensiolle, pyytäen että ei enää käytäisi niin usein tanssimassa. Mutta Ensio ei ymmärtänyt häntä ja meni usein ilman Mailaa.

Tyttö kärsi siitä. Hänen yksinäiset iltansa tuntuivat niin loppumattoman pitkille. Meeri vietti iltansa kerhoissaan ja kaikenlaisilla kursseilla ja Lilli oli rakastunut ja viipyi kaiket illat lemmittynsä seurassa vastaväitteistä huolimatta. Maila melkein kadehti tovereitaan; Lillin ainaista iloisuutta ja Meerin tyyntä mielen rauhaa. Hänen omassa sielussaan myllersi ainainen myrsky. — — —

Viulu oli ainoa ystävänsä. Sen säveleet soivat useimmiten mollissa, syvinä ja suruisina, kertoen soittajansa sielun äänetöntä tuskaa ja polttavaa kaipuuta. — — —

Eräänä sateisena iltana, syyskuun loppupuolella, tuli Lilli tavallista aikaisemmin kotiin ja kertoi nähneensä Ension työväentalon ravintolassa erään tumman, kauniin tytön seurassa. — He ovat tietysti juhlasalissa tanssimassa, koska olivat ilman päällysvaatteita. Sillä tytöllä oli tummanpunainen leninki ohuesta, kiiltävästä silkistä, punaiset, pienet kivet korvalehdissä ja niin kauniit, pienet jalat verhottuna ihonvärisiin kenkiin ja silkkisukkiin, — leperteli Lilli kuin kiusaa tehden.

— Vai niin, sanoi Maila ja tuijotti ikkunasta tummalle yötaivaalle.

— — —

Maila kävelee kadulta toiselle, ne ovat kummallisen tyhjät ja kolkot. On hiljainen sade. Vain siellä täällä rientää joku kiireisin askelin joiden ääni häipyy etäisyyteen. Hänen omat askeleensa soivat oudosti kadun asfalttiin. Myrsky keinuttaa katulyhtyjä. Niiden alla tanssivat varjot, nuo himmeät, epämääräiset, joita hän on aina kammoten katsellut. — — Ne ovat kuin ihmisten mustat intohimot, jotka ovat valloilleen lasketut. — — —

Myrsky kohisi ja avaruudessa purjehtivat mustat pilvet... katulyhdyt keinuivat ja niiden alla tanssivat harmaat varjot... Siellä varjojen keskellä, lyhdyn valokehässä seisoi lihava, keski-ikäinen herra, nosti kohteliaasti hattuaan ja kysyi jotakin katua. Maila neuvoi sen hänelle, mutta mies ei lähtenytkään Mailan osoittamaan suuntaan, vaan alkoi kävellä hänen vierellään. Maila tunsi miehen tarkastelevan itseään. Huomasi tietysti tytön kuluneet vaatteet ja kylmästä sinertävät kasvot.

— Olet kaunis tyttö. Saat satamarkkaa jos minua vähän rakastat.

Mailaa värisytti. Nuo sanat olivat niin raa'at ja sydämettömät ... mutta sata markkaa... hän ei saanut koko viikon työstä niin paljoa. Sillä rahalla saisi ostaa kengät ja vielä kerran kyllikseen syödä.

Maila painoi päänsä alas ja häpesi, sillä hän aikoi vastata myöntävästi, mutta sai samassa tasapainonsa takaisin.

Hän nosti katseensa mieheen. Silmistään kuvastui inho ja viha. Hän pakeni, miehen aikoessa tarttua käsivarteensa, ja juoksi lokaista tietä takaa-ajettuna asuntonsa portaille saakka. Siihen seisahtui ja katseli hetkisen, kuinka myrsky raastoi puita ja irroitti niistä viimeisetkin lehdet... Tuuli ajoi pilviä länteen ja idän puoleinen taivaan ranta oli sinertävän harmaa. Sitä, öistä, jylhää taustaa vastaan kuvastuivat puut kuin huojuvat aaveet... Sielunsa kalvaavan katkeruuteen sekottui pisara iloa. Hän oli ollut vähällä langeta kiusaukseen ja ken lankeaa kerran, hän on helposti tuhon oma. Maila tiesi sen ja iloitsi siitä, että oli pelastunut hirveästä, inhoittavasta. Ennen nälkä ja kurjuus, kuin alhainen, likainen elämä... Hän päätti taistella tai kaatua, mutta ei alistua...

— Kohtele sinä, elämä minua kovin, minä kestän, mutta en minä milloinkaan armoillesi alistu, näin sanoi hän silloin itselleen avatessaan asuntonsa ovea.

— — —

Maila kävelee työväentalon ohitse. Siellä tanssii Ensio jonkun tytön kanssa, jolla on punainen silkkileninki ja korvissa punaiset kivet. Tanssikoon... Hulluutta se kaikki on. Hehkuvan nuoruuden iloa, kaipuuta ja tuskaa... Ehkäpä Ensio rakastaa nyt sitä tummaa. — Maila naurahtaa itsekseen katkerasti. Kiiruhtaa askeleitaan kotia kohden, sillä alkaa sataa rankasti.

Tuntuu suloiselle päästä nukkumaan, kun on kävellyt itsensä väsyksiin. Hiljaa hän riisuutui, etteivät tytö vain heräisi, sillä he nukkuivat jo, ja hetken kuluttua painuivat hänen omat silmäluomensa umpeen.

— — —

Talolla oli iltamat eräänä marraskuisena iltana johon Mailaa oli pyydetty soittamaan joku kappale. Maila oli maininnut iltamista Ensiolle ja hänkin oli luvannut tulla sinne. Ensio ei ollut kuullut hänen vielä kertaakaan soittavan. Maila päätti koettaa parhaansa. Hän oli jo monta soitollaan lumonnut. Ihme olisi ellei Ensiotakin...

Hän saapui tahallaan sinne talolle myöhään, juuri vähää ennen kuin hänen vuoronsa oli soittaa.

Alkoi juuri joku ala-arvoinen ilveily, ja yleisö nauroi katketakseen, vaikka Maila ei oikeastaan nähnyt mitään jolle olisi viitsinyt nauraa. Tuo kaikki oli liian pksua ja kömpelöä — mutta ihmiset ovat tottuneet sellaiseen. Kätten paukutuksesta ei tahtonut tulla loppua milloinkaan.

Sitten tuli Mailan vuoro. Taas hän soitti ensimäiseksi lempikappaleensa "Janett'en". Hänen oma sielunsa eli sävelten mukana, iloitsi ja kärsi. Viulun kielet soivat väristen, ne loihtivat ilmoille surun ja rakkauden ja kaiken kauniin joka ihmissielussa piilee ja polttaa. — — —

Yleisöllä ei ollut naurun aihetta, mutta laimeat olivat suosionosoituksetkin, lukuunottamatta joitakin yksilöitä. — Sitten hän soitti pari iloisempaa kappaletta ja lopetti, sillä vain harvat pyysivät lisää.

Maila tunsi itsensä entistä katkerammaksi istuutuessaan Meerin ja Lillin väliin seinustalle. Ensio oli siellä, mutta mikä hävytöntä — oli tuonut mukanaan sen tumman tytön.

— Sama tyttö, sanoi Lilli, kuin silloin kerrankin siellä ravintolassa.

Tuo oli suorastaan loukkaus Mailaa kohtaan. Kuinka Ensio saattoikin tehdä noin? — — —

Alkoi tanssi ja Ensio tuli hakemaan Mailaa valssiin ja esitteli sen loputtua Mailalle sisarensa, — tumman tytön punaisine korvakoristeineen.

Kuinka onnelliseksi Maila tunsikaan itsensä myöhemmin yöllä erotessaan Ensiosta. Elämä tuntui niin keväisen kevyelle ja kirkkaalle. Eikä Ensio luvannut mennä enää tanssiaisiin.

— Kuljemme elämämme yhdessä, suloinen tyttöni, virkkoi Ensio jäähyväisiksi.

Armida V.

Joutukaa Mukaan Suomalaisten
KESÄHUVIMATKALLE
SUORAAN SUOMEEN
MAAILMAN KUULUISALLA MOOTTORILAIVALLA
"GRIPSHOLM"
(18,000 tonnia)
joka lähtee
NEW YORKISTA – KESÄK. 27 P.
SUORAAN HELSINKIIN
(Poiketen Göteborgiin vain muutamaksi tunniksi)
IHANA MATKA SUORAAN SUOMEEN! EI MITÄÄN VAIHTAMISIA! JOUTUKAA MUKAAN! TILATKAA HYTTIPAIKKA NYT!

KOLMANNEN LUOKAN PILETTIHINNAT:
New Yorkista Suomeen $113.00
Edestakainen piletti $190.00

Junapiletti Montrealista New Yorkiin maksaa $14.01 ja kestää ainoastaan 11 tuntia
EI MITÄÄN HANKALUUKSIA NEW YORKIN KAUTTA MATKUSTAESSA
RUOTSIN AMERIKAN LINJAN Montrealin konttori auttaa Teitä saamaan Yhdysvaltojen läpikulkuviisumin matkustta ja ilman vaikeuksia.
SAADAKSENNE HYVÄN PAIKAN LAIVASSA, TILATKAA PILETTINNE VIIPYMÄTTÄ!
Halutessanne lähempiä tietoja kääntykää hyväntahtoisesti meidän paikallisasiamiehemme puoleen tahi kirjoittakaa suoraan seuraavilla osoitteilla:
SWEDISH AMERICAN LINE
1410 Stanley Street, Montreal, Que.
J. W. AHLQVIST, Box 69, Sudbury, Ont.

KOLIA ja PUITA
Laberge Lbr. Co.
Puhelin 777
Sudbury, Ont.

I. S. SALO
Kulta- ja kelloseppä, tekee ensiluokan työtä halvimmalla. Suuri varasto timantteja, kelloja y.m. kulta- ja hopeatavaraa.
192 S. Algoma Street,
Port Arthur - Puh. N. 1236

ALMA AARNIO
antaa
Hierontaa
LATVALAN SAUNALLA
55 Yonge St., Sudbury, Ont.
Puhelin 495

Vanki surmattu pakoyrityksen yhteydessä

LONDON, Ohio. kesäk. 1. — Neljäkymmentä viisi vankia yritti paeta eilen täällä olevalta Ohion valtion vankifarmilta. Pakoyritys saatiin epäonnistumaan, kun vartija ampui ja surmasi johtajaksi syytetyn Sam Mazelon, Youngstownista. Mazelo oli yksi niitä vankeja, jotka siirrettiin tänne vankifarmille, kun vankilapalon jälkeen syttyi kapina kuritushuoneessa.

Vankifarmin johtaja W. F. Armine selosti varustautumeensa jo kaksi päivää pakoyrityksen varalta, antaneensa määräyksen ampua pakoyrityksen puhjetessa. Mazelon sanotaan yrittäneen särkeä koppinsa lukkoa. Vartija selostaa varoittaneensa häntä kahdesti, vaan kun tämä ei totellut, ampui hän kuolettavan laukauksensa. Vankilan johtaja on ottanut kaiken vastuunalaisuuden tapahtumasta. Hän on tilannut vankilaan kyynelkaasupommeja ja automaattisia kivääreja.

Vaivaako Teitä Voiman Menetys?

Kun nousette ylös aamulsin heikkona ja väsyneenä levottoman yön jälestä ja kun teillä on vain vähän enerkiaa tai innostusta; kun ruokahalunne on heikko ja mitä te syöttekin, on vaikea sulattaa ja te menetätte voimaa ja painoa ja tunnette itsenne synkkämieliseksi ja pahantuuliseksi, ottakaa Nuga-Tonea vain muutama päivä ja pankaa merkille, kuinka paljoa voimakkaammin ja paremmin te tunnette voivanne.

Nuga-Tone on tuonut parempaa terveyttä ja lisättyä voimaa tuhansille ihmisille. Se puhdistaa ruumiin myrkyllisistä liikaaineista, vahvistaa ja virkistää hermostoa ja lihastoa ja elimiä ja tekee elämän elämisen arvoiseksi. Parempaa lääkettä kuin tämä ei ole koskaan valmistettu säännöstelemään vatsaa ja suolistoa, voittamaan umpitautia ja linnoittamaan olemusta uuvuttavia tilainteita vastaan, jotka usein johtavat sairauksiin.

Nuga-Tonea myyvät kaikki rohdoskauppiaat. Jos rohdoskauppiaallanne ei sitä ole, pyytäkää häntä tilaamaan sitä teille tukkurohdoskauppiaaltaan.

Nuga-Tone Rakentaa Parempaa T...

Ilmotuksia eri paikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50 senttiä ja seisovista 25 senttiä kerralta.
Tähän osaan tarkoitetut ilmotukset on ilmottajan tai ilmotuksen ottajan merkittävä PAIKALLIS-ILMOTUS.

PORT ARTHUR, ONT.

PAPFA HILLMANIN KENKIEN korjausliike, 101 S. Windermere Ave., Port Arthur, Ont.

MONTREAL, QUE.

ED. HELSBERGIN ASIOIMISTO. 926 Ste. Monique St. Puhelin Harbour 3336. Lakiasioita, asiakirjoja, oikeuden tulkkina sekä muita alaani kuuluvia asioita.

TIMMINS, ONT.

SIISTIÄ HUONEITA VUOKRAtaan, myös kahvia ja ruokaa saatavana kohtuhinnoilla. Kohtelu hyvä. Meeri Koski, 59 Balsam St., Timmins, Ont. (6-10

PORT ARTHUR, ONT

UUSI AJANMUKAINEN HÖYRYsauna Court ja McIntyre katujen kulmassa avoinna arkipäivinä kello 2:sta päivällä kello 12:sta yöllä. E. Kivipelto ja E. Ranta. (Tiis.

TORONTO, ONT,

TERVEELLISTÄ HIERONTAA JA sairasvoimistelua antaa perusteellisen kurssin suorittanut ja käytännöllistä kokemusta omaava hieroja, Mrs. Hakkarainen. 17 Russell st., Toronto. Puhelin Kingsdale 8301.

Uusia Fordia

sekä kaikkia mallia käytettyjä autoja.

Eino Markanen,
Telefoonisoite Randolph 7100
TORONTO ONTARIO

Farmi myytävänä

5 mailia Sudburysta. 40 eekkeriä viljeltyä maata. Hyvät asuin- sekä ulkohuoneet. Koneistot. Kalanen järvi.

$2,500, ehdoilla

WAGNER & JARVIS
108 Huron Chambers

MYYTÄVÄNÄ

Taxiliike yhden eli useamman auton kanssa

Hyvällä liikepaikalla, vanhimpia Sudburyssa. Kultamainti oikealle miehelle. Kysykää ehdoista.

Emil Pernu
Puhelin 931
Box 1677, Sudbury, Ont.

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
SUDBURY, ONT.
—Box 1873—
8 Durham St.

Halutaan tiskari

Englanninkielen taitoinen.

Sudbury
2 Beech Street,

Halutaan tietää

Missä olskelee nykyisin veljeni, Adam Mustonen. Syntynyt Tuusuniemen pitäjässä, Viipurin lääni, Suomi. Ilmoita olin paikastasi veljellesi. Jollei hän itse satu huomaamaan tätä, niin jos tuttavat, jotka hänestä jotain tietävät, tekisivät hyvin ja ilmoittaisivat siitä minulle.

A. Mustonen,
1450 St. Antoine St.,
Montreal, Que.

Haluaisin tietää missä on veljeni Asumaa tai Aho, kotoisin Alahärmän pitäjästä, Vaasan läänistä. Ole hyvä ja ilmoita itsestäsi. Taikka jos joku hänen tuttavistaan hänestä tietää, ilmoittaisi osoitteella: (131

HILMA LATVALA,
So. Porcupine, — Box 730
Ont., Can.

Missä on Aino Matson, omaa sukua Ruotsalainen, kotoisin Kuopion läänistä, Maaningan pitäjästä, Viannan kylästä. Ole hyvä ja kirjoita. (132

Mr. Antti Ruotsalainen,
Box 822, Marshfield, Ore.

Sudbury

ERISTYSSAIRAALA SULJETTU

Koska kauppalassa ei tällä kertaa ole yhtäkään isorokkotapausta ja koska viimeisetkin eristettynä olleet potilaat ovat juuri päässeet vapauteen, on eristyssairaala suljettu toistaiseksi. Tämän tiedon antaessaan terveydenhoidontarkastaja kehoitti terveydenhoitolautakuntaa toimimaan uuden eristyssairaalan rakentamiseksi, koska entinen on aivan takapajuinen joka suhteessa.

OMPA SIITÄ VASTUS

Sudburyssa päivittäin kertyvät roskat ja jätteet ovat tärkeämpänä keskustelukysymyksenä kauppalan valtuustolla ja terveyslautakunnalla, sillä kaksi erilaista mielipidettä vallitsee roskienhävityksen nähden. Muutamat kannattavat aikaisempaa suunnitelmaa, jätteidenhävityslaitoksen rakentamista, kun taas osa on uudemman ajatuksen, Kelly Lakeen johtavan suunnattoman viemärin kannalla. Viimeisen suunnitelman etevämmyyden useammat myöntävät, mutta saa se vastustusta noin kahteen miljoonaan dollariin nousevan kustannuksen vuoksi. Jotkut henkilöt ovat viemäriä vastaan tuoneet sen seikan, että jos Int. Nickel Co. lakkaa toimimasta näillä perukoilla, ei sen laitoksista enää saisi puron veteen erittyvää myrkkyä, mikä näihin asti on tappanut basillit ja mitä ilmaista neutralisoimista edelleenkin olisi aikomus käyttää suunnitellussa viemärissä. Tähän on vastattu, että silloin kuin Inco lakkaa täällä runnaamasta, ei ole väliä, vaikka vesi olisikin saastaista; ei sitä olisi enää kukaan käyttämässä, täällä kuolleessa kaivoskauppungissa. Yleensä ovat valtuusherrat sitä mieltä, että kauppalan läpikulkevan likaojan viemäriksi muuttaminen lisäisi suuresti puron varrella olevien omaisuuksien arvoa.

ASUNTOJEN RAKENTAMINEN VILKASTA

Sellaisien suurien työmaiden alkamisesta, jotka vapauttaisivat suuret joukot työttömyydestä, ei ole tietoa. Viime viikon ajalla otettiin 39 rakennuslupaa, enimmäkseen asuntoja ja korjauksia varten. Näiden yhteinen arvo nousee 75,000 dollariin.

KISAN JUOKSIJAT

Tänään tiistaina on karsintakilpailut 800 m:n matkalla viestiä varten kello 7.45 illalla. Kaikki juoksijat kentälle. Asetetaan useampia joukkueita. — Johtokunta.

SUOMESTA TUOTETTAVAT

Se naishenkilö, joka kävi tiedustelemassa jos ehtisi ostaa tiketin sisarelleen 6 p. kesäk., ehtiäkseen Oksasen matkueeseen, olisi hyvä ja kävisi Vapauden konttorissa neuvottelemassa tästä niin pian kuin saa siihen tilaisuuden.
Myös Ronni ja Salo käykääpä konttorissa. — Liikkeenhoitaja.

C. TN. LIITON

Sudburyn osaston työkokous on keskiviikkona 4 pnä kello 7.30. Tärkeitä asioita. Joka jäsenen olisi saavuttava kokoukseen.
Organiseeraaja.

VÄKIJUOMASAKKOJA

Nick Pouff maksoi polisioikeudessa 125 dollaria ja kulut väkijuomien laittomasta hallussapidosta. Samalla kertaa oli 8 miestä syytteessä juopumuksesta, selviten tavanmukaisella 10 dollarin sakolla ja kuluilla tai kuukaudella vankeutta.

TYÖTTÖMIEN MARSSI

Irtolaisuudesta syytettyjen tuomitseminen Burwashiin jatkuu hyvällä vauhdilla. Maanantaina ol kymmenkunta miestä syytteessä, joutuen "kesälomalle" vankifarmille, samalla kun varakkaat suunnittelevat aina loistavampia ja repäisevämpiä huvittelukeinoja.

TAASKIN AUTOMOBIILIONNETTOMUUS

Eilen illalla tapahtui Station-kadulla yhteentörmäys kahden auton välillä, joista toista ajoi Percy Gardner. Hän vahingoittui onnettomuudessa pahemmin, joutuen sairaalaan katkenneiden kylkiluiden vuoksi. Toista autoa ajanut Dick LaMaire pääsi vahingoittumattomana. Törmäys tapahtui käänteessä, toisen autoista yrittäessä poiketa sivutielle, siinä joutuen vastatuksin toisen kanssa.

Myöskin toinen yhteenajo sattu eilen illalla, nim. College-kadulla. Neljä autoa oli ruuhkautunut, selviten kumminkin pahemmitta vaurioitta, paitsi että suuret määrät lasinsirpaleita on vieläkin kadulla todistuksena, että jonkinmoinen tärähdys siinäkin on tapahtunut.

MYYTÄVÄNÄ

Poorti- ja majatalon kalusto

Kaksi blokia postikonttorilta. Tilaa 20 miehelle.

WAGNER & JARVIS
108 Huron Chambers

SUDBURYN OSASTON SEKAKUORO

— tekee —

Vierailuretken

Long Laken os. haalilla torstaina t.k. 5 p.

sekä

Levackin osaston haalille t.k. 12 p.

Ohjelma on aivan musikaalista, käsittäen kuoro- ja yksinlauluja sekä soittoesityksiä.

TANSSIA LOPUKSI! Toivomme kannatustanne!

Sudburyn osaston kuoro ja orkesteri.

FORT WILLIAMIN NÄYTTÄMÖ

— vierailee —

Nipigon haalilla perj. t.k. 6 p. klo 8.30 ill.

Musiikki-Ilta

Aino Turunen (laulu) Wäinö Kääriäinen (laulu)
Armas Laakso (piano)

— TANSSIA —

Lauantaina t.k. 7 pnä klo 8.30 illalla

Loisto-operetti

"Mustalaisruhtinatar"

Säv. Emerz Kalman. Säestää Armas Laakso. Ohjaus Wäinö Kääriäinen.

LIPUT: Perjantaina 35 senttiä, lauantaina 45 senttiä.

HUOM.! Yli 30 henkeä mukana.

Puhelin Marquet 0432
Cafe and Restaurant
KARJALA
KAHVILA JA RUOKALA
Tarjoillaan päivällisiä kaiken päivää, halvat annokset.
JOHN KOUHIA
910 Cathedral St., Montreal, Que

Parturiliikkeeni

— sijaitsee —
329 Montague Street.
Puhdas ja hyvä työ.
EINO SMITH
Sudbury, Ont.

KISAN KENTTÄKOMITEAN

kokous pidetään tänään kello 8 ip. kentällä. — Kokoonkutsuja.

Long Lake

Viime sunnuntai-iltana meillä oli vierailemassa Keski-Ontarion naissihteeristön toimesta sudburylaisia tovereita monipuolisella hyvällä ohjelmalla. Ilta kului rattoisasti ja tyytyväisinä läksimme kukin taas puolen yön tienoissa kotiimme.

Samalla he ilmoittivat siellä sellaisen ilahduttavan tiedon, että tulevat tänne Long Lakelle nyt tämän viikon torstai-iltana aivan musikaalisella ohjelmalla. Ja sitä kai se edellyttääkin jo sekin, että nyt tulevat Sudburyn osaston sekakuoro ja kvartetti esittämään ohjelmaansa. Saman ohjelman he olivat esittäneet suurella menestyksellä Sudburyssa joku aika takaperin. Nyt kai riennämme mekin maan myyrästäjät kuulemaan sellaista joka meillä näissä oloissamme on perin harvinaista, nim. laulu ja soitto. Laulu ja soitto ovat kuitenkin niitä tekijöitä, joita mekin halajamme kuulla raskaiden päivätöidemme lomassa. Heillä kuuluu olevan 9—10 hyvin harjoiteltua laulua, jotka he tulevat esittämään. Ja entäs kvartetti sitten Sehän myös on aivan uutta meille täällä. Nuorisolle kuuluvat lupaavan myös tilaisuuden panna jalalla niin koreasti kuin vain suinkin voi ja kyllähän ne taas voi. Yksityisiä ohjelman esittäjiäkin heillä kuuluu olevan ties kuinka monta. No, mitäpä siinä muuta on kuin: tervetuloa vaan! — Maamiehen mamma.

Amerikan rahamiehet iskevät kyntensä Etelä-Amerikaan

NEW YORK, kesäk. 2. — International Pan American komitea ilmoitti eilen, että uuden tariffilain ja meksikolaista siirtolaisuutta koskevan lain hyväksyminen tulee aiheuttamaan mittaamatonta harmia Yhdysvalloille Etelä-Amerikassa ja sen kahden biljoonan dollarin kaupalle ja 5 biljoonan dollarin sijoituksille latina-amerikalaisissa maissa.

John Barrett, entinen Pan American liiton johtaja ja entinen Yhdysvaltain ministeri Argentinassa on ottanut kyselykaavakkeiden kautta selville n. 600 etelä-amerikalaisen mielipiteet.

Barrettiin selostuksessa mainitaan, että näiden toimenpiteiden kautta tehdään mitättömiksi Hooverin ja Lindbergin "hyvää-tarkoittavat" toimenpiteet, Morrowin lähetystön olo Meksikossa, hyvää tarkoittavat vasta-vierailut y.m.

MYYTÄVÄNÄ

Yhdeksän huoneen tiilitalo, rakennettu viime vuonna, Kathleen ja Bessie katujen kulmassa. Hinta $7,500, hyvillä ehdoilla. (131

GEO. M. MILLER,
Sudbury, Ont.

ILMOITUS

Henkilöt, jotka tietävät olevansa ruoka- ja asuntovelkaa allekirjoittaneelle, tekisivät hyvin ja maksaisivat velkansa kahden viikon kuluessa tästä ilmoittamispäivästä alkaen, muuten tulen ilmoittamaan nimenne lehdessä.
Leino Kurula, kotoisin Timminsistä, haluamme päästä kanssasi kirjeenvaihtoon asiasta, jonka kyllä itse tiedätte.

JUKO KÖYKKÄ,
Box 692, Kirkland Lake, Ont.

Ilmotus

Olen myynyt omistamani Cochrane Hotellin kaluston Mr. & Mrs. Albert Niemelle, joilta voitte periä minulle jättämänne vaatteet sekä matkalaukut säilytettäväksi.

O. VIITANEN,
Box 152, Cochrane, Ont.

Huom! Mr. & Mrs. Niemi tarjoavat ruokaa ja asuntoa viikottain tai päivittäin. Haluavat sulkeutua työläis tovereitten suosioon. (MT)

Keittäjä halutaan

suomalaiseen poortitaloon. Ruokaa laitettava 40 miehelle. Hakemukset palkkavaatimuksineen pitää olla sisällä kesäk. 10 p:ään mennessä osotteella:

Mrs. M. Hietala,
Box 307,
Kirkland Lake, Ont.

MYYTÄVÄNÄ

Viisihenkinen Jewett-Paige auto. Hyvässä kunnossa.

Hinta $325.00

TOHT. ROY BROWN
Hammaslääkäri
Plaza Tea Room yläkerrassa
25 Elm St., Sudbury

Aaron Linder

Hyväksi tunnetun chicagolaisen maalausisonnusliikkeen edustajan Canadan postiosoite on: Box 393 Port Arthur. Ont. (TT

Huomatkaa!

Olen tavattavissa joka keskiviikko sekä lauantai Sudburyn marketissa. Lihaa, monen eri laista, on aina hyvää ja tuoretta.

EMIL OJALA
Sudbury, Ont.

POJAT!

Saatte puhtaan singeli bedin, kun tulette ruuminkitalooni Sudburyssa. Paikka sijaitsee Liberty haalin vieressä.

J. MÄKYNEN
Phone 2152 Box 1671

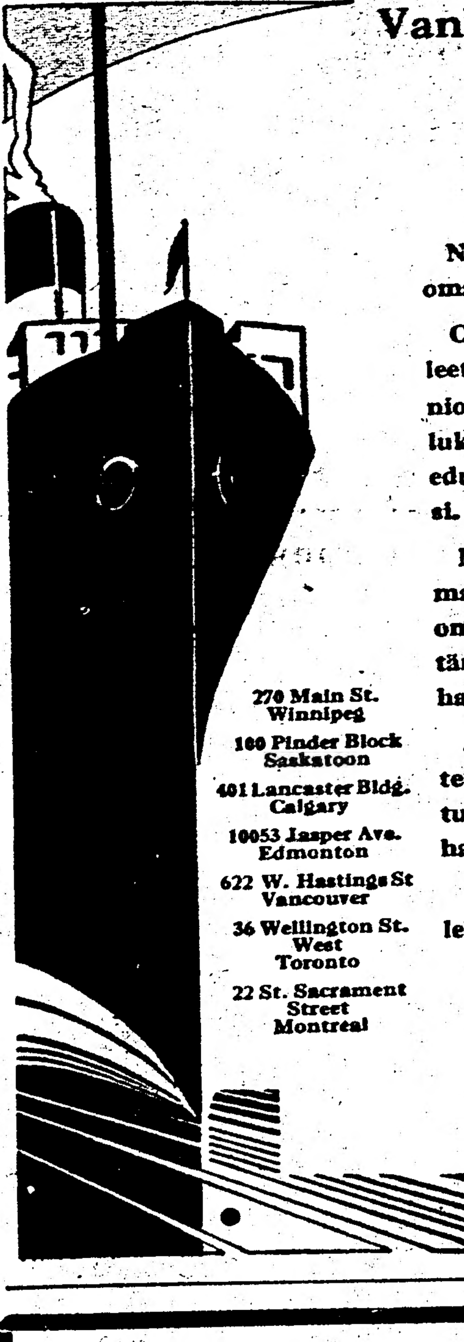

Vanhin Höyrylaivalinja Canadaan

1840 - 1930

Nyt on sopiva aika järjestää omaistenne tuloa Canadaan.

Cunard Linjan laivat ovat tulleet kuuluisiksi tarjoamansa mainion ruuan ja erinomaisen palveluksen kautta sekä nopeutensa ja edullisten pilettihintojensa vuoksi.

Meillä on Euroopan kaikissa maissa konttoreita, jotka auttavat omaisianne ja ystäviänne.. Lähetämme myös rahanne Eurooppaan halvimmalla tavalla.

Jos kotimatkaa varten tarvitsette passia tahi takaisintulo-todistusta, niin autamme Teitä niiden hankkimisessa.

Kirjoittakaa meille Suomen kielellä lisätietoja ja avustusta varten.

270 Main St. Winnipeg
100 Pinder Block Saskatoon
401 Lancaster Bldg. Calgary
10053 Jasper Ave. Edmonton
622 W. Hastings St Vancouver
36 Wellington St. West Toronto
22 St. Sacrament Street Montreal

CUNARD
Canadian Service

Henkilökohtaisesti Johdettu Matka

SUOMESTA CANADAAN

RUOTSIN AMERIKAN LINJAN

Suomalainen Asiamies

K. J. OKSANEN

Palaa Takaisin Suomesta
Uudella Loisto-Moottorilaivalla

"KUNGSHOLM"
(20,000 Tonnia)
joka lähtee

Göteborista — Kesäkuun 20 p. 1930

SUORAAN HALIFAXIIN

Matkustajat lähtevät Suomesta kaksi päivää ennemmin ja saapuvat HALIFAXIIN KESÄKUUN 28 p. 1930.

MR. OKSANEN tulee ottamaan mitä parhaamman huolen matkustajista SUOMESTA MONTREALIIN asti.

JOS TEILLÄ ON AIKOMUS TUOTTAA SUKULAISIANNE TAIKKA TUTTAVIANNE SUOMESTA TÄNNE NIIN OSTAKAA HEILLE ENNAKOLTA MAKSETTUJA PILETTEJÄ ETTÄ PÄÄSEVÄT TULEMAAN TÄLLÄ JOHDETULLA MATKALLA

Kolmannen Luokan Pilettihinta Suomesta Canadaan $124.50

Piletin ostoa varten ja saadaksenne lähempiä tietoja hyväntahtoisesti kääntykää paikallisasiamiehemme puoleen tahi kirjoittakaa suoraan seuraavilla osotteilla:

Swedish American Line

1410 Stanley St., Montreal, Que.
J. W. AHLQVIST, Box 69, Sudbury, Ont.

Suomalainen Plummari Torontossa

V. A. WUORI PUHELIN GROVER 3368

Ottaa vastaan kaikkea alaansa kuuluvaa työtä.

V. A. WORRY
PLUMBING — HEATING
Puhelin Grover 3368 Toronto, Ont.

Tulkaa Kanssani Suomeen Heinäkuun 11 päivänä

(Lähtien keskiyöllä)

Suuressa, mukavassa ja kuuluisassa valtamerilaivassa

S.S. NEW AMSTERDAM

Mr. Paul Saarimäki, Suomen Varakonsulin poika, johtaa tätä erikoista huvimatkaa Torontosta Suomeen saakka. Liittykää tähän seurueeseen ja matkanne tulee tapahtumaan ilman mitään huolia. Matkallanne kotimaahanne, voitte vierailla ihanassa Hollannissa, myöskin näette kauniit Ranskan rannikot, ilman mitään lisämaksuja.

Menopiletti $106.50
Edestakainen 180.00

Mr. Saarimäki on kokenut matkustaja — hän huolehtii matkatavaroistanne, antaa mitä tahansa haluamanne tietoja ja on teidän virallinen edustajanne koko matkalla. Se on tilaisuus jota teidän ei tulisi sivuuttaa. Laivan ulkoreunalla olevat hytit ovat erikoisen puhtaat. Hyvä ruoka ja kaikenlaista hauskuutta.

TILATKAA HYTTIPAIKKANNE NYT

HOLLAND AMERICA LINE

362 Notre Dame St. W., Montreal, Que.
J. W. Ahlqvist, 100-102 Elm St., Sudbury
Mr. A. Saarimäki, 319 Bay St., Toronto

Gerald A. Foot

PALOVAKUUTUKSIA, KIINTEIMISTÖ- JA KIINNITYSLAINOJA

Hyvä tonttivalikoima, valo, vesi sekä likaviemärit. Hinta $300 — helpoilla ehdoilla.
Käykää katsomassa kotien rakennussuunnitelmaamme.

GERALD A. FOOT
PUHELIN 936 — MACKEY BLOCK — SUDBURY, ONT.

Säästäkää kirvestä!

Työntäkää släpsiä, oksia, tai minkälaista tahansa roffia polttopuita leveän oven kautta Gilson "Magic" polttouuniin. Hehkuvaa lämpöä minuutissa.
Ei mitään haaskaan. Rakennettu raskaasta teräs pleitistä. Liittaukset sähkö juotolla, joten savu ei voi vuotaa mistään.
Myymme "Magic" puiden polttouuneja kohtuhinnoilla ja helpoilla ehdoilla. Jos rahan säästö merkitsee teille mitään, kirjoittakaa meille jo tänään. Myöskin kolin poltto uuneja kaikenlaisia ja kokoisia.
Myyjiä halutaan. Oikea tarjous hyville miehille. Gilson myyvät uunejaan paljon enemmän kuin toiset poltto uunien valmistajat.

GILSON MFG. CO. LIMITED
GUELPH, ONT. — DEPT. F.

HUOM! HUOM!

Olemme muuttaneet asumaan omaan taloomme CANADIAN HOTEL

Kaupungin taloa vastapäätä, 4 Ave.

Uudessa paikassamme tarjoamme yleisölle siistiä huoneita. Alakerrassamme saa kylpeä uudessa ajanmukaisessa höyry saunassa, jossa on yksityisiä osastoja miehille sekä naisille. Annan myös kyytiä uudella Oldsmobile autolla, sellaisille jotka haluavat surut pois elämästään.
Terve tuloa. Täällä tavataan!

O. VIITANEN,
Box 152, Cochrane, Ont.

Myyn myöskin laivapilettejä seuraaville linjoille: Ruotsin Amerikan, Scandinavian Amerikan, Hollannin Amerikan ja Saksan Amerikan linjoille, Suomeen ja Suomesta tänne.
Käykää tiedustelemassa laivojen kulkuvuoroja. Pääsee lähtemään joka viikko. Teitä palvelee mielihyvällä: (MT)
O. VIITANEN.

Ontarion hallituksen julkaisema virallinen

Tiekartta 1930-1931

Kartta käsittää kaikki Ontarion valtiossa, enemmän tai vähemmän tärkeät maantiet. Erittäin hyödyllinen jokaiselle joka vähänkin joutuu auton kanssa matkustelemaan. Hyödyllinen myös muillekin eikä ainoastaan autoilijoille. Sillä tässä julkaisussa on paljon kaikellaisia hyödyllisiä tietoja, esim. mailimäärät jokaisen huomattavamman paikkakunnan tai kaupungin välillä; ote metsästys- ja kalastuslaista; Canadan tulliasetuksesta, samoin Yhdysvaltain; auton ajosääntöjä y.m.
Lähetetään postivapaasti kaikkialle.

Hinta 50c.

Vapauden Kirjakauppa
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.

Se ei halkeile eikä lohkeile!

"SUN Lattia Vernissa"

kuivuu kiven kovaksi, jättäen kauniin pinnan, joka ei halkea, lohkea tai jätä mitään kengänkoronmerkkiä. Tämä vernissa on läpikuultavaa, lisää lattian kauneutta, samalla suojaa sekä lisää kestävyyttä siihen. Se on vedenpitävää, eikä pahennu kylmän tai kuuman veden käytöstä.

"Sun" vernissa on erikoisesti valmistettu sisä- sekä ulkopuutöitten valmistusta varten (paitsi lattialle). Sillä on verraton loisto ja kestävyys, sekä kaunis päällystä, ollen voittamaton.

Erikoisen hyvää ulko-ovien edustoihin sekä eteisten kattoihin, siksi että se kestää pahempienkin ilmojen tuhot.

Myytävänä:

The Co-Operative Trading Association of Sudbury, Ltd.

104 Elm St. West Sudbury, Ont.

Suomesta tuotettavat!

Ne henkilöt, jotka aikovat tuottaa omaisiaan tai tuttaviaan Suomesta tänne, niin nyt olisi otollinen tilaisuus siihen.
K. J. Oksanen, Sudburysta, joka johti Ruotsin Amerikan Linjan huvimatkuetta toukok. 4 p. palaa takaisin "Kungsholm" laivalla, joka lähtee Göteborista kesäk. 20 p. Mr. Oksanen lähtee Suomesta 18 p. kesäk. Käyttäkää tätä tilaisuutta tuttavienne matkahuolien helpottamiseksi, ostamalla tiketti hän laivaan, joita välittää Vapauden liike.
Piletin ostoa varten ja saadaksenne lähempiä tietoja kääntykää meidän puoleen.

J. W. AHLQVIST
ASIAMIES
BOX 69. SUDBURY, ONT.

RUOTSIN AMERIKAN LINJA